

Vejledning til Inatsisartutlov nr. 13 af 12. juni 2019 om støtte til personer med handicap

Indledning

Denne vejledning regulerer handicapområdet, med udgangspunkt i Inatsisartutlov nr. 13 af 12. juni 2019 om støtte til personer med handicap (herefter benævnt *handicaploven*), Selvstyrets bekendtgørelse nr. 19 af 4. november 2019 om botilbud til personer med handicap (herefter benævnt *botilbudsbekendtgørelsen*) samt Selvstyrets bekendtgørelse nr. 29 af 7. august 2020 om støtte til personer med handicap (herefter benævnt *handicapbekendtgørelsen*). Vejledningen er opbygget efter lovbestemmelserne i handicaploven.

Vejledningen er tænkt som en opslagsbog og guide til sagsbehandlere, og andre fagpersoner der i deres daglige arbejde har brug for viden om regler og praksis på handicapområdet.

Vejledningen er ikke en erstatning for gældende lov, der findes på handicapområdet. Vejledningen er et supplement til forståelse af gældende lov.

Til denne vejledning tilhører en bilagssamling hvor blanketter, brevskabeloner, erklæringer og skemaer er samlet og kan benyttes som vejledningsredskaber. Til hvert bilag er der en kortfattet beskrivelse af hvad den skal bruges til.

Vejledningen er opbygget således, at afsnittene har samme numre som lovens kapitler.

Afgrænsning

Selvom loven om støtte til personer med handicap fastslår, at en person med handicap har ret til koordineret, sammenhængende og helhedsorienteret støtte, kommer denne vejledning ikke ind på samtlige lovgivninger gældende for alle borgere generelt, og er udarbejdet med udgangspunkt i Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap.

Indhold

1.	Indledende bestemmelser.....	6
1.1.	Formål og hensigter, §§ 1-5.....	6
1.2.	Målgruppe, §§ 6-7.....	12
2.	Kompetence og ansvar.....	20
2.1.	Hvem har ansvar for støtte til personer med handicap samt at der er de nødvendige antal bokollektiver og beskyttede boenheder, § 8.....	20
2.2.	Hvem har ansvar for at der er de nødvendige antal pladser på døgntilbud, § 9.....	21
2.3.	Det centrale visitationssystem, § 10.....	22
2.4.	Det Landsdækkende Handicapcenter, §§ 11-12.....	22
3.	Oprettelse og drift af botilbud.....	25
3.1.	Oprettelse og drift af Bokollektiver og Beskyttede boenheder, §§ 13-17.....	25
3.2.	Bokollektiver jf. § 13.....	25
3.3.	Beskyttede boenheder, jf. § 14.....	26
3.4.	Kvalitetsstandarder for bokollektiver og beskyttede boenheder, § 15.....	27
3.5.	Kommunen kan tilbyde en person med handicap en bolig i bokollektiv eller beskyttet boenhed i en anden kommune §16.....	28
3.6.	Samarbejdsudvalg vedr. bokollektiver og beskyttede boenheder jf. § 17.....	29
3.7.	Oprettelse og drift af døgntilbud, §§ 18-21.....	30
4.	Sagsbehandlingsregler § 22-31.....	34
4.1.	Frister, § 22.....	35
4.2.	Samtale, § 23.....	36
4.3.	Bisidder, § 24.....	39
4.4.	Udredning, § 25.....	41
4.5.	Handleplan, § 26.....	43
4.6.	Udviklingsplan, § 27.....	47
4.7.	Statusrapport, § 28.....	48
4.8.	Oplysnings- og tilbagebetalingspligt, §§ 29-30.....	50
4.9.	Udveksling af oplysninger i konkrete sager, § 31.....	51
5.	Underretning.....	52
5.1.	Almindelig underretningspligt, § 32.....	53
5.2.	Skærpet underretningspligt, § 33.....	54
5.3.	Kommunernes indbyrdes underretningspligt, § 34.....	55
5.4.	Landsdækkende Indberetningssystem, § 35.....	57

5.5.	Kommunens handlepligt ved underretning, § 36	57
6.	Rådgivning og vejledning	59
6.1.	Rådgivning og vejledning, § 37	59
7.	Afgørelseskompetence	61
7.1.	Hvem beslutter om der skal gives støtte og/eller botilbud, § 38.....	61
7.2.	Løbende opfølgning, § 39	63
8.	Hvilken støtte kan/skal kommunen yde, §§ 40-45.....	64
8.1.	Støtte til varetagelse af omsorg i eget hjem, § 40	64
8.2.	Aflastning, § 41	67
8.3.	Støtteperson, § 42	68
8.4.	Flyttehjælp, § 43	69
8.5.	Habilitering og rehabilitering på Det Landsdækkende Handicapcenter, §§ 44-45.....	71
8.6.	Støtte foranstaltninger § 45.....	72
8.7.	Hjælpe midler	72
8.8.	Ledsagelse	74
8.9.	Boligindretning	75
8.10.	Motordrevne køretøjer	76
8.11.	Kollektiv kørselsordning	77
8.12.	Merudgifter	78
8.13.	Beskæftigelses-, aktivitets- og samværstilbud.....	80
8.14.	Kurser og undervisning, herunder til pårørende	83
9.	Hvornår skal der tilbydes bolig/ophold i botilbud §§46-50.....	84
9.1.	Bokollektiv, § 46.....	84
9.2.	Beskyttet boenhed, § 47	86
9.3.	Ophold på et døgntilbud for personer med handicap, § 48.....	87
9.4.	Ophold i botilbud uden for Grønland, §§ 49-50	88
9.5.	Mulighed for midlertidigt ophold uden for Grønland.....	89
10.	Anbringelse på et sikret døgntilbud for personer med handicap	90
10.1.	Anbringelse på et sikret døgntilbud for personer med handicap, §§ 51-52	90
11.	Forsøgsordninger.....	91
11.1.	Forsøgsordninger, § 53.....	91
12.	10.10 Besøgsrejser.....	93
12.1.	Besøgsrejser, §§ 54—58	93
13.	Kistetransport.....	98

13.1. Kistetransport, § 59.....	98
14. Ændring og ophør af støtte	99
14.1. Ændring og ophør af støtte, §§ 60-61	99
15. Tilsyn.....	103
15.1. Tilsyn, §§ 62-68	103
Kommunernes tilsynspligt.....	103
15.2. Naalakkersuisuts tilsynsenhed jf. §§ 64-68	105
16. Handicapråd, handicappolitik og kvalitetsstandarder for kommunalbestyrelsens service og ydelser til borgere med handicap, §§ 69-71	106
16.1. Handicapråd	106
16.2. Handicappolitik § 70	107
16.3. Kvalitetsstandarder, § 71	109
17. Finansiering og regulering af takster.....	111
17.1. Finansiering, §§ 72-73	111
17.2. Takstbetaling samt lomme- og tøjpenge for personer anbragt på døgntilbud	112
17.3. Regulering af takster § 74.....	112
18. Klage	112
18.1. Klage. § 75	112
19. Øvrige bestemmelser	113
19.1. Statistik § 76	113
19.2. Sanktionsbestemmelser, § 77.....	113
20. Ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser.....	114
20.1. Ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser, § 78	114

1. Indledende bestemmelser

1.1. Formål og hensigter, §§ 1-5

001

FN's Handicapkonvention, som er tiltrådt af Grønland i 2012, er et bærende element ved Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap, som er udgangspunktet for denne vejledning. Formålet med handicapkonventionen er at fremme, beskytte og sikre muligheder for, at alle personer med et handicap fuldt ud kan nyde alle menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder på lige fod med andre borgere i Grønland, samt at fremme respekten for deres naturlige værdighed.

§ 1

002

Bestemmelsen er handicaplovens formålsbestemmelse, som fastslår med hvilket formål loven skal fortolkes.

Handicapkonventionen indførte en ny måde at tænke på inden for handicapområdet. Personer med handicap skal ikke længere ses i kraft af deres handicap, men derimod skal handicappet ses i kraft af de forhindringer, der er i mødet mellem den enkelte person med handicap og det omgivende samfund. Det er med denne tankegang, at der skal ydes støtte til personer med handicap med udgangspunkt i Inatsisartutlov nr. 13 af 12. juni 2019 om støtte til personer med et handicap.

Det første formål er at tilbyde personer med handicap rådgivning og støtte, for at afhjælpe problemer som følge af et handicap. Begreberne rådgivning og støtte skal fortolkes udvidende, således, at der ligeledes kan ydes forebyggende rådgivning og støtte.

Det andet formål er at fremme den enkeltes mulighed for at klare sig selv eller at lette den daglige tilværelse og forbedre livskvaliteten.

Det tredje formål er at fremme den enkeltes mulighed for at udvikle sig og udnytte egne potentialer i det omfang, det er muligt for den enkelte.

For personer med betydelig nedsat psykisk funktionsevne, f.eks. psykisk udviklingshæmmede, er formålet med dele af støtten efter Inatsisartutloven at sikre, at den pågældende stimuleres med henblik på at øge egne færdigheder og muligheder for at klare den daglige tilværelse.

For personer med stærke fysiske handicap er formålet med støtten at sikre personens omsorg og optræning med henblik på at vedligeholde og forbedre den pågældendes fysiske færdigheder og herigennem om muligt at stimulere personens muligheder for personlig udvikling og livsudfoldelse.

Det fjerde formål er at sikre personer med handicap lige muligheder i samfundet og imødegå diskrimination på grund af handicap og derigennem så vidt muligt sikre personlig autonomi og dermed fuld og effektiv deltagelse og inklusion i samfundet.

Det femte formål er at fremme den enkeltes mulighed for uddannelse og beskæftigelse. Dette hensyn skal tillægges vægt både ved afgørelsen af, hvorvidt der skal gives støtte, hvilken støtte der skal gives, og hvordan støtten tilrettelægges.

§ 2

003

En person med et handicap har de samme rettigheder som øvrige borgere i landet.

Bestemmelsen fastlår at personer med handicap har samme og lige rettigheder, som personer uden handicap. Dette er uagtet at personens handicap udgør en udfordring for at benytte/gøre brug af rettigheden.

004

Bestemmelsen er et udtryk for ligebehandlingsprincippet.

Ligebehandling omhandler, at alle skal have lige muligheder for at realisere deres drømme og potentialer.

Ligebehandlingsprincippet betyder ikke at alle borgere skal behandles ens, men at alle borgere skal have lige muligheder. Dette vil betyde en større indsats for visse borgergrupper, for at drømme og potentialer kan realiseres.

Eksempel:

Børn i dagtilbud

Børn og unge med handicap skal have lige mulighed for at være sammen med jævnaldrende børn i de kommunale vuggestuer, børnehaver og fritidshjem. Et barn med handicap har ofte særlige socialpædagogiske behov, som bedst kan tilgodeses i dagtilbud med pædagogisk personale.

Forældre til børn med handicap i dagtilbud, betaler selv efter samme regler som alle andre forældre.

Kommunen er ansvarlig for – og afholder udgifter til – at:

- Dagtilbud er indrettet sådan, at også børn med handicap har nem adgang til dagtilbuddet og kan færdes frit i den
- Dagtilbud har en personalenormering, som tillader, at man tager hensyn til børn med særlige behov
- Støttepersontimer til børn der har behov for særlig træning skal så vidt muligt udføres af medarbejder med pædagogisk uddannelse
- Hjælpe midler og træningsmaterialer, som ikke hører til dagtilbuddets sædvanlige udstyr

Børn og unge i skole

Der skal stilles egnede lokaler, lærere og undervisningsmaterialer til rådighed for de elever og studerende, der skal have undervisning. Det gælder også for børn og voksne med handicap. Hjælp til undervisningsmidler, indretning og undervisningslokaler og adgangsmuligheder og ekstra personale til undervisning/frikvarter kan derfor ikke bevilges ud fra handicaplovgivningen, jf. sektoransvarsprincippet.

Det samme gælder for indretning af og adgangsforhold til kirker og kulturfaciliteter, ligeså tilrettelæggelse af konfirmationsundervisning, f.eks. at skaffe og aflønne en døvetolk.

Folkeskolen er forpligtet til at undervise alle børn i den undervisningspligtige alder. Det gælder også børn med handicap – uanset hvad handicappet består i. Elever, hvis udvikling kræver, at der tages særlige hensyn, skal tilbydes almindelig specialundervisning eller anden specialpædagogisk bistand. Skolen er forpligtet til at give dette tilbud til og med det 10. skoleår. Derefter kan der være muligheder i reglerne om fritidsundervisning.

Eksemplerne er for at visualisere retten til lige muligheder. I samme ombæring visualiseres sektoransvarsprincippet. Sektoransvar betyder hvilken sektor der er ansvarlig og betalingspligtig for visse ydelser/tiltag.

Afklaring om sektoransvar må ikke påvirke borgerens ret til at indgå i samfundet på lige vilkår med øvrige borgere.

§ 3

005

En person med handicap har ret til koordineret, sammenhængende og helhedsorienteret støtte, som tager hensyn til alle aspekter af personen og personens liv. Bestemmelsen fastlår en forpligtigelse for de sociale myndigheder til at arbejde sammen om bedst mulig løsning for borgeren med handicap.

Helhedsorienteret støtte skal ses i sammenhæng med kravet om tværfagligt samarbejde, jf. Landstingsforordning nr. 14 af 1. november 1982 om tværfagligt samarbejde i sociale sager.

006

Helhedsorienteret indsats er en rettighed for borgeren med handicap. Det er ikke en forpligtigelse. Det betyder at ønsker borgeren ikke en helhedsorienteret indsats, eller støtte fra flere instanser, er borgeren berettiget til at afslå dette.

007

Sektoransvar

I offentlige forvaltninger varetages opgaver efter sektoransvarsprincippet. Sektoransvar betyder at hvert fagområde er ansvarlig for driften og økonomien af sit fagområde. Det betyder f.eks. også at socialområdet ikke har lovgivning eller økonomi til at løfte skoleområdet.

Eksempel:

Det fremgår i Inatsisartutlov om folkeskolen, at der til elever, hvis funktionsvanskeligheder er af en sådan art eller omfang, at deres behov for særlig støtte ikke kan dækkes inden for den almindelige undervisning, gives specialundervisning og anden socialpædagogisk bistand. Dette drejer sig blandt andet om elever med læse- og stavevanskeligheder.

I Selvstyrets bekendtgørelse nr. 21, af 8. december 2017 om specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand i folkeskolen, fremgår det af § 6, at specialundervisning og specialpædagogisk bistand gives under følgende former:

- 1) Individuel støtte i eller uden for klassen
- 2) Støtte i en gruppe i eller uden for klassen.

Specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand omfatter særlige undervisningsmaterialer og tekniske hjælpemidler, som er nødvendige i forbindelse med undervisning af eleven.

Hvis der imidlertid ikke er støttemuligheder efter anden lovgivning, vil man være omfattet af handicaplovgivningen, og dermed berettiget til at modtage støtte herefter. De handicapkompenserende støttemuligheder er subsidiære hvilket betyder at kan der ydes støtte efter anden lovgivning, går denne lovgivning forud for handicapkompenserende ydelser. F.eks. lovgivning om støtte til børn samt lovgivning om støtte til personer med handicap skal modtage den nødvendige støtte efter begge lovgivninger.

Skolevæsenet er derfor forpligtet til at sørge for, at forudsætningerne for at undervise også elever med handicap er tilstede. Skolen skal derfor sørge for, at:

- Skolebygningen er indrettet på en sådan måde, at børn med fysisk handicap kan undervises og færdes i bygningen jf. gældende bygningsreglement
- Der er støtteperson til de elever, der har behov for det
- Der er de nødvendige særlige undervisningsmaterialer og hjælpemidler
- Der er transportmulighed mellem hjem og skole
- Der er tolkebistand til døve og svært tunghører elever
- Svagtseende eller blinde

Handicapreglerne kan kun i særlige tilfælde bruges til at bevilge specielle, individuelle hjælpemidler til brug i skolen og hjælpemidler til lektielæsning i hjemmet, for eksempel:

- EDB udstyr, herunder bærbar pc
- Særlige møbler, f.eks. indstilleligt bord og stol
- Særlige hjælpemidler, f.eks. forstørrelsesglas

Når en person med handicap har fuldført folkeskolen, udarbejder kommunen en handleplan for det videre uddannelsesforløb og/eller arbejdsforløb. For elever i gymnasial uddannelse, erhvervsuddannelser og videregående uddannelser, gælder i store træk de samme principper som for elever i folkeskolen.

Dagtilbud, skole- og undervisnings- og uddannelsesområdet henhører under Departementet for Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirke, der er forpligtet til at sørge for undervisning og uddannelse, der tager hensyn til elever og studerendes forskelligheder.

008

Udgangspunktet i afgørelsessagerne skal være personen med handicaps egne synspunkter.

Kan personen med handicap ikke give sine meninger til kende, er kommunen forpligtet til at belyse personens holdninger/stillingtagen til støtten gennem anden oplysning.

Vurderingen og praktiseringen af indhentning af anden oplysning er borgerens hjemkommunes ansvar.

§ 4

009

Bestemmelsen er en konkretisering af borgerens ret til at forblive i eget hjem.

Er der mulighed for at personen med handicap kan forblive i eget hjem med rette støtte, er personen berettiget til at blive i eget hjem.

Kommunen er forpligtet til i vid udstrækning at tilbyde støtte i hjemmet. Dette er særligt gældende hvis dette kan imødekomme borgerens behov, og dermed forebygge et tilbud om ophold uden for hjemmet.

010

Er der ikke mulighed for at tilbyde rette støtte i hjemmet, har borgeren ret til egnet støtte i et botilbud; bokollektiv, beskyttet boenhed eller døgntilbud.

§ 5

011

Bestemmelsen er et udtryk for handicapkonventionens grundelement om, at alle borgere skal have lige muligheder for at tilgå de offentlig tilgængelige tilbud til landets borgere.

1.2. Målgruppe, §§ 6-7

§ 6

012

De fleste mennesker gør hver dag en masse ting, som anses for at være normale. De står op om morgenen, vasker sig, tager tøj på, spiser, går på fangst og fiskeri, går på arbejde, besøger venner, køber ind, læser avis og så videre. Deres krop, hjerne og sind og/eller tankevirksomhed volder ingen særlige vanskeligheder. De har ikke brug for hjælp eller støtte til at klare alle de ting, der hører dagligdagen til. De har en normal funktionsevne.

013

Borgeren med handicap skal være i målgruppen for handicapkompenserende ydelser, for at kunne modtage støtte efter handicaplovgivningen.

Nogle mennesker har særlige vanskeligheder, som gør, at de på ét eller flere områder ikke kan klare det samme, som andre kan. De kan have en nedsat funktionsevne.

Årsagen til den nedsatte funktionsevne vil ofte være en lægeligt diagnosticeret lidelse, der angiver en varig nedsættelse af kropslige eller kognitive færdigheder, som f.eks. syn, hørelse, lammelse, hjerneskade m.v. Det er ikke en betingelse at det er lægeligt diagnosticeret.

014

Betingelser for at være i målgruppen:

Sagsbehandleren bør læse alle betingelserne før der tages stilling til målgruppevurderingen.

014.1

En betingelse for at være i målgruppen er at der er tale om et fysisk, psykisk, sensorisk eller intellektuel funktionsnedsættelse. Dette kan konstateres ved lægelig udtalelse, eller objektiv konstaterbare oplysninger. Der er en formodning for at borgeren er i målgruppen hvis blot én af de 4 målbare funktionsnedsættelser kan konstateres.

Alle personer, uanset alder, der har bopæl i Grønland eller visiteret til ophold på døgntilbud uden for Grønland, der har en varig fysisk, psykisk, intellektuel eller sensorisk funktionsnedsættelse, som i samspil med forskellige barrierer kan hindre personen i fuldt og effektivt at deltage i samfundslivet på lige fod med andre.

Fysiske:

Eks. Kørestolsbruger, gangbesvær, mangler en eller flere lemmer m.v.

Sensoriske:

Eks. Blindhed, nedsat syn, døvhed, nedsat hørelse, døvblindhed, Problemer med følesansen m.v.

Psykiske:

Eks. Varig eller tilbagevendende depression, angstlidelse, demens, skizofreni m.v.

Intellektuelle:

Eks. Udviklingshæmmet, herunder Downs syndrom m.v.

014.1.1

Hvordan skelnes mellem funktionsnedsættelse (handicap) og aldersskavanker:

Normale aldersforandringer (iflg. Sundhed.dk): alle vil med alderen opleve, at kroppen bliver slidt og fungerer dårligere. Der er altså tale om normale aldersforandringer og sygdom er ikke nødvendigvis en del af aldringen. Alderens indvirkning på forskellige væv og organer varierer, men alle bliver med alderen mere sårbare for sygdom. Alderens indvirkning giver som udgangspunkt ikke ret til kompensation efter handicaploven.

Visse aldersforandringer kan være indgribende i en grad der giver ret til kompensation.

Sygdomme, der rammer flest ældre: Forhøjet blodtryk, slidgigt, leddegigt, rygsygdomme, diabetes, allergi, tinnitus, knogleskørhed, grå stær.

Eksempel:

En borger på 69 år ansøger om hjælp efter handicapreglerne, fordi borgeren er blevet svagtseende og ikke længere kan klare sig uden for hjemmet uden hjælp. Borgeren er blevet alene efter ægtefælles død. Aldring påvirker alle organer i kroppen. Fysiologisk aldring er f.eks. karakteriseret ved tab af muskelmasse, tab af bevægelsesevne og reduktion i knoglemasse eller grå stær, som er en hyppig årsag til synsnedsættelse hos ældre.

Det er derfor almindeligt, at skavanker opstår i takt med at mennesker bliver ældre. Borgerens synsproblemer er dog de sidste år været tiltagende. Borgeren foretrækker som mange andre ældre at blive boende i sit eget hjem, hvor borgeren kan opretholde sit sociale liv og sine relationer og vil gerne kunne tage ud til sociale og kulturelle aktiviteter eller foretage indkøb.

Ved lægeerklæring fra Sundhedsvæsenet er borgeren vurderet som svagtseende, ligesom udredningen og den udfyldte funktionsskema viser, at borgeren har en fysisk og sensorisk funktionsnedsættelse, der kræver støtte i dagligdagen. Borgeren vurderes til at være berettiget til hjælp efter handicaploven. Borgeren vil efter konkret vurdering have brug for hjælpemidler, der kompenserer for den nedsatte synsfunktion. Hjælpemidler kan f.eks. være briller, forstørrelsesglas, stok, hjælpemiddel til at orientere sig/hjælpemiddel til at identificere eller genkende omgivelserne eller få tildelt ledsager til indkøb.

014.2

En anden kriterie for at være i målgruppen for handicapkompenserende ydelser er at funktionsnedsættelsen er varig. Med varig menes at funktionsnedsættelsen ikke inden for en overskuelig fremtid ændres. Det vil altid være en konkret og individuel vurdering.

Når der er tale om en varig funktionsnedsættelse betyder det, at der i overskuelig fremtid ikke er udsigt til en bedring af funktionsnedsættelsen og der i lang tid fremover vil være behov for at afhjælpe følgerne af den nedsatte funktionsevne. Der vil formentlig være tale om ud over et år.

Et handicap er en langvarig fysisk eller psykisk sygdom eller funktionsnedsættelse. WHO's handicapbegreb på "varig nedsat funktionsevne" angiver relationen mellem en persons nedsatte funktionsevne og mulighederne i det omkringliggende samfund

I bedømmelsen af om en person har en varig funktionsnedsættelse skal personens funktionsniveau vurderes konkret. Behovet for konkrete støttemuligheder er en følge af, om borgeren er en del af målgruppen for handicapkompenserende ydelser, eller ikke.

Personen skal vurderes inden for målgruppen før at personen kan tildeles handicapkompenserende ydelser.

014.2.1

Midlertidige funktionsnedsættelser medregnes ikke i den samlede nedsatte funktionsevne. (Se i øvrigt afsnit 4.4 om udredning i denne vejledning). En midlertidig funktionsnedsættelse kan være en funktionsnedsættelse som er i bedring eller forebygget inden for et år, eller f.eks. være et behandlingsforløb.

Behandling og behandlingsredskaber er et sundhedsansvar og kan derfor ikke rummes af handicapkompenserende ydelser, jf. sektoransvarsprincippet.

Rummes compensationen af anden lovgivning kan den ikke medtages i vurderingen af målgruppen, jf. sektoransvarsprincippet.

014.3

Et tredje kriterie for at vurderes inden for målgruppen er, at den konstaterede varige funktionsnedsættelse skal i samspil med forskellige barrierer.

014.3.1

Har borgeren erhvervet sig en funktionsnedsættelse og dermed ikke født med funktionsnedsættelsen, er det borgerens livsførelse forud for funktionsnedsættelsen som skal være udgangspunktet for vurderingen af om borgeren kan indgå i en fuld og effektiv deltagelse i samfundslivet. Dette følger af kompensationsprincippet, borgeren skal kompenseres for funktionsnedsættelsen, men har ikke ret til at blive stillet bedre end andre borgere, eller erhverve sig bedre forhold, grundet en konstateret funktionsnedsættelse.

Når en persons funktionsevne er nedsat kan det udgøre en barriere i mødet mellem den enkelte person med handicap og det omgivende samfund, blandt andet, når personen:

- ikke kan tage vare på sig selv - f.eks. ikke kan vaske sig, tage tøj på, spise selv,
- ikke selv kan bevæge sig rundt ude og inde - f.eks. ikke kan tage på indkøb, på familie- og vennebesøg eller til fritidsaktiviteter,
- ikke kan kommunikere, for eksempel ikke kan få andre til at forstå det pågældende vil forklare, eller ikke selv kan forstå, hvad andre forsøger at forklare med ord eller anden former for kommunikation.

Eksempel:

Det kan være en person, som har en fysisk funktionsnedsættelse på grund af kombination af benprotese og dårligt hjerte. Hvis denne person bor i et hus eller lejlighed med gode adgangsforhold, vil personens funktionsnedsættelse betyde mindre i personens hverdag end, hvis personens hus ligger på en bakketop med dårlige adgangsforhold. Hvis personen kan tage en bus til og fra arbejde og butikker, vil personens funktionsnedsættelse betyde meget mindre end, hvis personen er nødt til at gå. Hvis personen har kontorarbejde betyder dennes funktionsnedsættelse ikke ret meget i forhold til udførelse af arbejdet på arbejdspladsen, men det kan være en hindring for, at vedkommende kan gå til arbejdet. Hvis personen derimod er sundhedsassistent, vil funktionsnedsættelsen medføre væsentlige hindringer i personens arbejdsliv og vil kræve støtte efter handicaploven.

Man bliver ikke betegnet som en person med funktionsnedsættelser, hvis man har diabetes og er velbehandlet, men hvis diabetes eksempelvis medfører nedsat syn, og man har et arbejde, hvor man er afhængig af sit syn, skal man måske have støtte til enten hjælpemidler efter handicaploven eller i henhold til Landstingsforordning nr. 4 af 31. maj 2001 om revalidering. Hjælp til revalidering ydes til personer, der eksempelvis ikke umiddelbart kan tilpasses eller gentilpasses arbejdsmarkedet på grund af helbredsforhold.

014.3.2

I de tilfælde at en person er velbehandlet og i øvrigt indgår i samfundet på lige vilkår som øvrige borgere, vil der ikke være en barriere at kompensere for.

Kompensationsprincippet er et grundlæggende princip om, at der skal være en barriere som personen skal kompenseres for i form af støtte. Kompensationsprincippet betyder samtidig at personen ikke har ret til mere støtte end hvad der er behov for og hvad øvrige borgere har ret til. Personen har ikke ret til overkompensation.

Det betyder at alle tre kriterier skal være opfyldt for at borgeren kan vurderes inden for målgruppen til handicapkompenenserende ydelser.

Se andre eksempler på funktionsnedsættelse på bilag 2 – udredning.

015

Kommunernes vurdering af om en person er en del af målgruppen

Kommunen kan med fordel anvende følgende til vurderingen:

- Udredningsskema (bilag 2),
- Udtalelser fra fagpersoner og andre med indsigt i personens forhold,
- Sagsbehandlerens observationer samt
- Funktionsskema for henholdsvis børn og voksne (henholdsvis bilag 3 og bilag 4), bruges til kommunens vurdering af hvorvidt personens funktionsnedsættelse udgør en hindring for at, personen fuldt og effektivt kan deltage i samfundslivet på lige fod med andre og dermed er en del af målgruppen.

Beskrivelsen og vurderingen af funktionsnedsættelsen skal ske på baggrund af bl.a. borgerens helbredsmæssige, sociale og arbejdsmæssige forhold samt de barrierer i det omgivende samfund, som borgeren med funktionsnedsættelse støder imod.

Funktionsevnen kan således ikke vurderes uafhængigt af det omgivende samfund. Det skal vurderes, hvilke ydelser der vil kunne kompensere for borgerens aktivitets- og deltagelsesbegrænsninger, der kan være af personlig, helbredsmæssig og/eller omgivelsesmæssig karakter.

I den samlede udredning og vurdering indgår alle store og små funktionsnedsættelser på alle områder.

016

Alle personer med handicap, uanset behov for støtte eller ej, har ret til at modtage rådgivning og vejledning.

017

Reglerne i handicaplovens §§ 49-50 samt administrative forskrifter udstedt i medfør af § 56, stk. 7, og § 57, stk. 3, finder tillige anvendelse på personer med handicap, som ved det offentlige støtteforanstaltning er anbragt uden for Grønland.

Bemærk at midlertidig anbringelse uden for Grønland, kun er gyldig ved opfyldelse af handicaplovens bestemmelser herom samt Socialministeriets bekendtgørelse nr. 647 af 31.05.2017 om døgnophold i tilbud i Danmark og Grønland.

§ 7

018

Støtte til børn

Børn der er i målgruppen for at modtage støtte efter Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap og Inatsisartutlov om støtte til børn, skal modtage den nødvendige støtte efter begge Inatsisartutlove. Den ene lovgivning udelukker ikke den anden.

018.1

Kommunen kan ikke afvise at yde støtte efter Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap med henvisning til, at barnets behov skal dækkes efter Inatsisartutlov om støtte til børn, medmindre kommunen sikrer, at barnet modtager tilstrækkelig støtte efter Inatsisartutlov om støtte til børn til at imødekomme barnets behov. Bestemmelsen stiller krav til den interne koordination og samarbejde mellem en kommunes forskellige forvaltningsgrene.

018.2

Der er mulighed for at være anbragt efter handicaploven, men ligeledes at modtage støtte efter børnestøtteloven, og omvendt.

Udgangspunktet er hvad der er bedst for barnet.

018.3

Formålet er at sikre en helhedsorienteret, koordineret og tilstrækkelig støtte til børn, som både har behov for støtte efter Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap og behov for støtte efter Inatsisartutlov om støtte til børn.

Med hensyn til sidstnævnte er det væsentligt, at kommunen er opmærksom på, at barnets behov for støtte efter Inatsisartutlov om støtte til børn, kan være forøget på grund af barnets handicap.

019

Børn med handicap, der udsættes for omsorgssvigt skal have samme hjælp som andre børn, der omsorgssviges. Det kan dog være svært at afgrænse, hvornår et behov for hjælp er begrundet i sociale forhold, og hvornår det er begrundet i et handicap. Ofte er tingene blandet sammen.

Inatsisartutlov om støtte til børn skal bruges, når forældrene er ude af stand til eller forsømmer at varetage forsørgelse og omsorg.

Man skal i disse tilfælde forsøge at se bort fra handicappet hos barnet og se på de sociale forhold alene.

Støttemuligheder i henhold til lov om støtte til børn:

Støtteforanstaltninger	Særlige støtteforanstaltninger
(Børnestøtteloven § 21, stk. 4)	(Børnestøtteloven § 25 stk. 4.)
Familiekursus, familierådslagning eller netværksmøder	Praktisk, pædagogisk, psykologisk, socialfaglig eller anden støtte i hjemmet
Støtte- og kontaktperson	Familiebehandling, misbrugsbehandling eller lignende behandling,
Støtte, herunder økonomisk støtte til efterskoleophold	Aflastningsophold i plejefamilie eller på døgninstitution
Anden støtte der har til formål at sikre barnets udvikling og trivsel. For eksempel tilbud om økonomisk hjælp, såfremt denne er nødvendig for at kunne forebygge eller forhindre anbringelser af barnet uden for hjemmet, eksempelvis ved risiko for udsættelse af lejemål på grund af skyldig husleje eller manglende evne til at betale kommende husleje mv.	Anden støtteforanstaltning i dag-, aften- eller nattetimerne på et trygt værested for børn eller på en institution, som har til formål at yde støtte og læring til barnet, eller lignende.
Andre typer af støtteforanstaltninger end de nævnte, herunder forsøgsordninger.	Plads på et særligt socialpædagogisk værested, eller
Efterværn 18-23 år jf. §42	Anden støtte, der har til formål at sikre den unges udvikling og trivsel.

2. Kompetence og ansvar

2.1. Hvem har ansvar for støtte til personer med handicap samt at der er de nødvendige antal bokollektiver og beskyttede boenheder, § 8

§ 8

020

Det er borgerens hjemkommune som skal sørge for, at personer med handicap modtager den nødvendige støtte og at der eksisterer de nødvendige støttemuligheder for personer med handicap efter denne Inatsisartutlov.

Den ydede støtte skal så vidt muligt minimere eller fjerne de barrierer, som personen med handicap oplever på grund af en varig fysisk, psykisk, intellektuel eller sensorisk funktionsnedsættelse.

021

Kommunen er forpligtet til at sikre, at der er de nødvendige antal bokollektiver og beskyttede boenheder.

Kommunalbestyrelsen har mulighed for at opfylde denne forpligtelse ved brug af støttemuligheder af botilbud, der er oprettet og drevet af andre kommuner, hvis der er behov for mere kvalificeret støtte til borgere med særlige behov og tilbuddet svarer til personens behov.

Se i øvrigt afsnit 8 vedrørende støttemuligheder og afsnit 9 vedrørende botilbud i denne vejledning.

2.2. Hvem har ansvar for at der er de nødvendige antal pladser på døgntilbud, § 9

§ 9

022

Naalakkersuisut har ansvaret for, at sørge for, at der er de nødvendige antal pladser på døgntilbud for personer med handicap.

022.1

Formålet er at sikre, at den gruppe af personer med handicap på grund af væsentlig fysisk og psykisk funktionsnedsættelse, og som har behov for omfattende eller specialiseret støtte, kan få dækket omfattende og specialiseret støtte, som f.eks. kan være, pleje fra en sundhedsfaglig person eller en psykiatrisk fagperson. Det er et krav, at personen har behov for støtte udover, hvad der kan tilbydes i en kommunal beskyttet boenhed.

(Se i øvrigt afsnit 9.3 om ophold på døgntilbud og afsnit 9.4 om ophold på døgntilbud uden for Grønland).

023

Naalakkersuisut skal tilbyde beskyttet beskæftigelse og aktivitets- og samværstilbud til personer med handicap, som har ophold på et døgntilbud, jf. handicaplovens § 48.

2.3. Det centrale visitationssystem, § 10

§ 10

024

Naalakkersuisut driver et centralt visitationssystem Det centrale visitationssystem. Formålet med det centrale visitationssystem er, at alle anbringelser på alle de af Naalakkersuisut oprettede døgntilbud, jf. § 18, sker fra centralt hold for at sikre en optimal udnyttelse af ressourcerne på døgntilbudsområdet samt at sikre det rigtige match mellem borger og døgntilbud.

025

Når det vurderes at der er behov for anbringelse i et døgntilbud, skal kommunen i samarbejde med visitationsenheden i Socialstyrelsen, så vidt muligt anviser plads på et døgntilbud i Grønland.

Anmodning om visitation af personer med handicap til en landsdækkende døgninstitution, sendes til Socialstyrelsens Døgn- og visitationsafdelingens officielle mail: uupi@nanog.gl, vedlagt følgende sagsakter.

Procedurebeskrivelser vedrørende visitation til døgntilbud findes på Døgn- og visitationsafdelingen i Socialstyrelsens hjemmeside: www.socialstyrelsen.gl

2.4. Det Landsdækkende Handicapcenter, §§ 11-12

§ 11

026

Bestemmelsen pålægger Naalakkersuisut at have et landsdækkende handicapcenter det landsdækkende Handicapcenter, som har til opgave:

- 1) rådgive og vejlede personer med handicap og deres pårørende om denne Inatsisartutlov, herunder om mulighed for at klage over afgørelser om støtte,
- 2) rådgive og vejlede kommunalbestyrelserne om denne Inatsisartutlov, herunder støttemuligheder og sagsbehandling,
- 3) tilbyde habilitering og rehabilitering til personer med handicap, jf. § 44, med henblik på at personen opnår så god en funktion i sin hverdag som muligt,
- 4) være et center for viden om støtte til og forhold for personer med handicap,
- 5) tilbyde kurser vedrørende handicap og støttemuligheder for kommuner, personer med handicap og deres pårørende,
- 6) gennemføre udredning, jf. § 25, i særligt komplicerede sager efter anmodning fra kommunalbestyrelsen, og

7) afgive udtalelse i sager om ophør af ophold på botilbud, jf. § 61, stk. 4, efter anmodning fra en kommunalbestyrelse.

a. Stk. 2. Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler om takster for kommunalbestyrelsens anvendelse af Det Landsdækkende Handicapcenter.

027

Eksempel:

Forløb ved Det Landsdækkende Handicapcenter:

En borger med handicap har mulighed for at deltage i et individuelt og særligt tilrettelagt forløb ved Det Landsdækkende Handicapcenter, med fokus på at gøre borgeren mere selvhjulpne og give borgeren mere livskvalitet. Forløbet tilrettelægges således, at det er tilpasset borgeren og borgerens situation. Familie og nærmiljø inddrages så vidt muligt og medtænkes i forløbet.

Et helhedsorienteret forløb kan indeholde:

Udredning – afklaring – vejledning – fysisk træning – træning i brug af hjælpemidler – undervisning i tale- og sproglige kompetencer og lignende – terapi – opfølgning.

Et forløb ved Det Landsdækkende Handicapcenter i Sisimiut har typisk en varighed af 2 uger. Under forløbet vil borgeren med handicap bo i centerets handicapvenlige værelse.

Det er sagsbehandleren i kommunen, der henviser borgeren til et forløb ved handicapcenter. Sagsbehandleren udfylder sammen med borgeren med handicap, et visitationsskema, som sagsbehandleren har og som senere sendes til handicapcenteret.

Habilitering (nyindlæring af færdigheder) er en indsats over for personer med et medfødt handicap eller en skade opstået tidligt i livet, mens rehabilitering (genindlæring af færdigheder) er en indsats over for personer med en erhvervet skade/funktionsnedsættelse.

Tilbud om habilitering eller rehabilitering gives til personer, som har brug for en individuel indsats med henblik på at kunne optræne eller genoptræne fysiske eller psykiske færdigheder og opnå så god funktion i sin hverdag som muligt.

028

Det Landsdækkende Handicapcenter skal tilbyde kurser med henblik på at hjælpe personer med handicap og deres pårørende til at overkomme barrierer som følge af personens handicap, og sikre personer med handicap lige muligheder i samfundet og imødegå diskrimination på grund af handicap og derigennem så vidt muligt sikre fuld og effektiv deltagelse og inklusion i samfundet. Kurserne kan blandt andet omhandle brugen af støtteforanstaltninger eller den generelle forståelse vedrørende handicap. Det Landsdækkende Handicapcenter kan desuden afholde kurser til uddannelse af ansatte i kommunerne. Oplysninger om kurser for borgere eller kurser for fagpersoner findes i handicapcentres hjemmeside: www.pissassarfik.gl

029

Det Landsdækkende Handicapcenter kan gennemføre udredninger for kommunerne i særligt komplicerede sager og afgive vejledende udtalelser.

Særligt komplicerede sager kan eksempelvis være:

Vedrørende en person med et handicap som er ny for en kommune, som kommunen ikke har erfaringer i, og ikke kender følgerne af og hvor der kræves specialistviden i udredningsarbejdet.

Det kan også dreje sig om en person med et sjældent handicap, der umiddelbart kræver mange støtte- eller personaleressourcer samt behov for vurdering fra flere fagspecialister.

§ 12

030

Kommunen har som led rådgivningen i en konkret sag fra Det Landsdækkende Handicapcenter mulighed for at videregive personoplysninger, herunder personfølsomme oplysninger, til Det Landsdækkende Handicapcenter, såfremt oplysningerne er af betydning for sagens behandling.

030.1

Videregivelse af personoplysninger, herunder navnlig personfølsomme oplysninger, kræver som udgangspunkt samtykke fra personen med handicap, dennes værge eller forældremyndighedsindehaveren, jf. dog § 12, stk. 3.

Yderligere informationer vedrørende Pissassarfik, findes på hjemmesiden: www.socialstyrelsen.gl

3. Oprettelse og drift af botilbud

3.1. Oprettelse og drift af Bokollektiver og Beskyttede boenheder, §§ 13-17

031

Bokollektiver og beskyttede boenheder for personer med handicap oprettes og drives af kommunerne.

Selvstyrets bekendtgørelse om botilbud til personer med handicap indeholder oplysninger om kvalitetsstandarder for både bokollektiver og beskyttede boenheder.

Skema vedrørende etablering af bokollektiv, beskyttet boenhed, dagcenter eller beskyttet værksted, har bilag nr.: 5.

3.2. Bokollektiver jf. § 13

§ 13

032

Kommunalbestyrelsen kan oprette, drive og nedlægge bokollektiver for personer med handicap.

033

Bokollektiver er tilbud om egen bolig i trygge rammer.

Målgruppen for bokollektiver er personer med handicap, som har et støttebehov, der er for stort til, at de kan bo i egen bolig. Der er et behov for mere kontinuerligt støtte i hjemmet. Borgeren har ikke behov for støtte i hele døgnet, som f.eks. er kriteriet for at blive visiteret til en beskyttet boenhed.

034

Naalakkersuisut kan pålægge kommunalbestyrelsen at oprette bokollektiver, når 2 eller flere personer over 18 år med handicap er berettiget til at modtage en bolig i bokollektiv. Borgerne har bopæl i kommunen og borgerne kan fungerer sammen. Alle tre kriterier skal være opfyldt før at kommunen kan pålægges at oprette et bokollektiv.

3.3. Beskyttede boenheder, jf. § 14

§ 14

035

Kommunalbestyrelsen kan oprette, drive og nedlægge beskyttede boenheder for personer med handicap.

036

Beskyttede boenheder er et tilbud om egen bolig i trygge rammer, hvor personer, der vurderes at have behov for støtte hele døgnet, kan modtage støtte. Afgørende er støttebehovet. Støttebehovet er støtte i hele døgnet.

037

Naalakkersuisut kan pålægge kommunalbestyrelsen at oprette beskyttede boenheder, når kommunen er hjemkommune for 2 eller flere personer over 18 år med handicap, er berettigede til at modtage en bolig i beskyttet boenhed.

Er en borger visiteret af en anden kommune, end borgerens opholdskommune, vil visiterende / anbringende kommune være borgerens hjemkommune. Det betyder, at Naalakkersuisut ikke kan pålægge borgerens opholdskommune at etablere en beskyttet boenhed, hvis opholdskommunen ikke er hjemkommune for borgeren med handicap.

038

Beskyttet boenhed skal sikre, at beboerne:

- 1) Opnår de kompetencer og færdigheder, der kan lette den daglige tilværelse og derigennem fremme den enkeltes muligheder for at kunne klare sig selv i det omfang det er muligt,
- 2) Kan opretholde relationer til familie og social netværk,
- 3) Har mulighed for personlig udvikling og sociale aktiviteter,

Ovenstående opstilling er ikke udtømmende.

3.4. Kvalitetsstandarder for bokollektiver og beskyttede boenheder, § 15

§ 15

039

Kvalitetsstandarder er fastsat i Selvstyrets bekendtgørelse om botilbud til personer med handicap.

Kommunalbestyrelsen skal ved oprettelse af bokollektiv og beskyttet boenhed for personer med handicap sikre, at botilbud efter en samlet vurdering har den fornødne kvalitet.

040

Kvalitetsstandarderne skal fremgå af kommunalbestyrelsens beslutning om oprettelse af bokollektiv eller beskyttet boenhed og synliggøre kommunens serviceniveau på botilbudsområdet.

041

Et bokollektiv eller en beskyttet boenheds kvalitet skal vurderes inden for flg. temaer:

1. Beboernes mulighed for at udvikle sig, udnytte egne potentialer og herigennem blive så selvstændige som muligt.
2. Beboernes mulighed for uddannelse, beskæftigelse og aktiviteter.
3. Bokollektivets eller beskyttede boenheds målgrupper, herunder indholdet i bokollektivets eller beskyttede boenheds tilbud til målgruppen, samt beboernes indflydelse på egen livssituation.
4. Bokollektivets eller beskyttede boenheds metoder og resultater, herunder pædagogisk, psykologisk eller psykiatrisk praksis.
5. Bokollektivets eller beskyttede boenheds organisation og ledelse.
6. Bokollektivets eller beskyttede boenheds personalemæssige kompetencer.
7. Bokollektivets eller beskyttede boenheds fysiske rammer, herunder om de understøtter målgruppens behov og bokollektivets eller beskyttede boenheds metoder.

042

Bokollektiver og beskyttede boenheder skal have en vedtægt, jf. botilbudsbekendtgørelsens § 3

- 1) Angivelse af navn, hjemsted og formål.
- 2) Beskrivelse af målgruppen.
- 3) Beskrivelse af ledelsens opgaver.

- 4) Regler for ansvar og dispositionsret over for tredjemand. (Hvem skal indgå aftaler på botilbuddets vegne).
- 5) Regler for budgetlægning, regnskabsførelse og revision.
- 6) Procedurer for vedtægtsændringer.

042.1

Kommunerne og Socialstyrelsen skal opfylde kravene om kvalitetsstandarder og vedtægter for botilbuddene senest 1. januar 2023 for botilbud oprettet før 1. januar 2020.

3.5. Kommunen kan tilbyde en person med handicap en bolig i bokollektiv eller beskyttet boenhed i en anden kommune §16

§ 16

043

Kommunen kan tilbyde en person med handicap bolig i bokollektiv eller beskyttet boenhed beliggende i en anden kommune, når personens behov for støtte ikke kan imødekommes ved ophold i en bokollektiv eller i en beskyttet boenhed i hjemkommunen.

Det betyder, at hvis en anden kommune har ledige pladser, kan hjemkommunen aftale med den anden kommune om benyttelse af deres ledige plads til en af deres borger med handicap. Det er et krav at borgeren samtykker til botilbuddet.

Det kan specielt være hensigtsmæssigt såfremt den anden kommune har et tilbud der kan dække et specielt støttebehov hos borgeren, mens hjemkommunen ikke har muligheden.

Skema til brug for tilbud om ophold i botilbud i en anden kommune har bilags nr. 28.

044

Bestemmelsen i § 16 præciserer, at det er hjemkommunen til borgeren med handicap, der har betalingsforpligtelsen for borgerens ophold i et bokollektiv eller i en beskyttet boenhed, når det har været nødvendigt at tilbyde borgeren opholdet i en anden kommune. Det betyder at visiterende kommune forbliver hjemkommune for borgeren, uanset at visiteringen foretages på tværs af kommunegrænser.

045

Hjemkommunen skal tilbyde økonomisk støtte til dækning af omkostningerne ved flytning af bopæl, når en person, der tilbydes ophold i et bokollektiv eller i en beskyttet boenhed uden for kommunen, flytter dertil. Hjemkommunen er den visiterende kommune som ligeledes bevarer betalings- og handleforpligtigelsen under borgerens ophold i botilbuddet.

Bestemmelsen sikrer en reel mulighed for, at en person med handicap kan flytte til et bokollektiv eller i en beskyttet boenhed i en anden kommune, der kan tilbyde de nødvendige faciliteter eller specialviden.

Det betyder at hvis borgeren, der er blevet tilbudt ophold i et bokollektiv eller beskyttet boenhed, har brug for yderligere støtteforanstaltninger er det fortsat hjemkommunen der er handle- og betalingskommune for borgeren.

3.6. Samarbejdsudvalg vedr. bokollektiver og beskyttede boenheder jf. § 17

§ 17

046

De enkelte kommuner kan oprette kommunalt udvalg med repræsentanter som findes relevant at inddrage i koordineringen af den helhedsorienterede indsats vedrørende beboere i bokollektiver og beskyttede boenheder.

Udvalget kan nedsættes af den myndighed, der er ansvarlig for bokollektivets og beskyttede boenheders ledelse og drift, normalt kommunens socialforvaltning.

Skema til brug for samarbejdsudvalget har bilags nr.: 6.

047

Oprettelse af udvalget har til formål at sikre øget professionalisering og specialisering i kommunens botilbud. Et væsentligt formål er også at fremme samarbejdet botilbuddene imellem.

Det afgørende er, at udvalget består af relevante fagpersoner og personer, der indgår i den helhedsorienterede indsats. Udvalget kan medvirke til, at personer med handicap oplever et mere dynamisk møde med det samlede offentlige system.

048

Udvalgets repræsentanter kan bestå af leder af botilbud, sagsbehandler på handicapområdet, støttepersonkoordinator, repræsentant fra sundhedsvæsenet f.eks. psykiatrisk sygeplejerske/hjemmesygeplejerske samt politiet. Sættelsen foretages ud fra den enkelte kommunes vurdering.

Listen er ikke udtømmende.

049

Udvalget kan drøfte det generelle samarbejde mellem de deltagende myndigheder samt koordination i konkrete sager. Der lægges således op til, at implicerede myndigheder og fagpersoner løbende søger at optimere den tværfaglige proces samt formidling af viden og erfaringer.

Deltagende myndigheder kan som led i samarbejdet i konkrete sager (f.eks. visitering af nye beboere, vurdering af ændringer i adfærd hos beboer, vurdering af behov for flytning af beboer og lign.) udveksle personoplysninger, herunder personfølsomme oplysninger, såfremt oplysningerne er af betydning for sagens behandling.

Der kan alene udveksles oplysninger med samtykke fra den person, som sagen omhandler, eller dennes værge. Såfremt samtykke nægtes, eller det af andre grunde ikke er muligt at indhente et samtykke, kan personoplysninger, herunder personfølsomme oplysninger, udveksles, hvis sagens omstændigheder, herunder hensynet til personens retssikkerhed, taler for det.

3.7. Oprettelse og drift af døgntilbud, §§ 18-21

§ 18

050

Døgntilbud er en boform, der er egnet til længerevarende ophold til personer, der på grund af betydelig og varig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, har behov for omfattende hjælp til almindelige daglige funktioner, pleje, omsorg eller behandling, og som ikke kan få dækket disse behov på anden vis.

051

Bestemmelsen i lovens § 18, stk. 1 bemyndiger Naalakkersuisut til at oprette, drive og nedlægge døgntilbud for personer med handicap, herunder også sikrede døgntilbud, se hertil stk. 2.

Døgntilbud for personer med handicap oprettes og drives af Socialstyrelsen.

052

Socialstyrelsen skal jf. botilbudsbekendtgørelsens § 16, sikre, at døgntilbuddene har den fornødne kvalitet.

Kvalitetsstandarder skal indeholde følgende kvalitetstemaer:

- 1) Beboernes mulighed for at udvikle sig, udnytte egne potentialer og herigennem blive så selvstændige som muligt.
- 2) Beboernes mulighed for uddannelse, beskæftigelse og aktiviteter.
- 3) Døgntilbuddets målgrupper, herunder indholdet i døgntilbuddets tilbud til målgruppen, samt beboernes indflydelse på egen livssituation.
- 4) Døgntilbuddets metoder og resultater, herunder pædagogisk, psykologisk eller psykiatrisk praksis.
- 5) Døgntilbuddets organisation og ledelse.
- 6) Døgntilbuddets personalemæssige kompetencer.
- 7) Døgntilbuddets fysiske rammer, herunder om de understøtter målgruppens behov og døgntilbuddets metoder.

Kvalitetsstandarderne, skal fremgå af Socialstyrelsens beslutning om oprettelse af døgntilbuddet. Beslutningen skal beskrive hvordan de enkelte kvalitetsstandarder skal udmøntes for det enkelte døgntilbud.

Nærmere regler for døgntilbud findes i botilbudsbekendtgørelsen.

053

Sikrede døgntilbud

Ifølge handicaplovens § 18, stk. 2 kan Naalakkersuisut oprette og drive sikrede døgntilbud.

Et sikret døgntilbud er et døgntilbud eller en afdeling på et døgntilbud, hvor det er tilladt at have yderdøre og vinduer aflåst. Et sikret døgntilbud er for personer med handicap tiltalt eller dømt efter retsplejelovens §§ 51-52, og som er dømt til ophold på et sikret døgntilbud.

§ 19

054

Den anbringende kommune skal betale en fast takst pr. anbringelsesdøgn for ophold på et døgntilbud for en person med handicap.

055

Taksten fastsættes årligt efter forhandling mellem Naalakkersuisut og kommunerne, således at *en samlet takstbetaling* kan dække døgntilbuddets driftsomkostninger.

Taksten fremgår af det til enhver tid gældende cirkulære om sociale kontantydelse § 18.

§ 20

056

Årsberetning

Døgntilbud skal afgive en årsberetning til Naalakkersuisut.

Årsberetningen skal senest ved Inatsisartuts forårssamling give en samlet årsberetning til Inatsisartut.

057

Formålet med årsberetningen er først og fremmest at udarbejde en redegørelse for de betydningsfulde aktiviteter, der har fundet sted i det forgangne år. Årsberetningen har også til formål at give politikere og andre interessenter et indblik i, hvilke konkrete initiativer den politiske myndighed og døgntilbuddene har iværksat og gennemført, samt en kortfattet oversigt over den enkelte døgntilbud.

Betydningsfulde aktiviteter kan f.eks. være:

- Ændring af døgntilbuddets indretning
- Renovering af en afdeling
- En fælles rejse eller udflugt for beboerne
- Etablering af et beskyttet værksted, beskyttet arbejdsplads eller lignende
- Nye produkter fra værkstedet
- Efteruddannelse af personale
- Indførelse af nye pædagogiske metoder
- Implementering af nye lovkrav, som f.eks. ikrafttrædelse af en ny vedtægt osv.

§ 21

058

Strategi for døgntilbudsområdet

Naalakkersuisut skal hvert 4. år udarbejde en landsdækkende strategi for udviklingen på døgntilbudsområdet, første gang i 2021.

Strategien skal omhandle:

- oprettelse og nedlæggelse af døgntilbud
- målgruppen for det enkelte døgntilbud samt ønskede ændringer heri
- samarbejde med kommunerne om visitation til døgntilbuddene, herunder samarbejde med bokollektiver og beskyttede enheder i kommunerne.

058.1

Naalakkersuisut skal inddrage forstanderne for døgntilbuddene, relevante interesseorganisationer samt kommunalbestyrelserne i udarbejdelse af strategien.

059

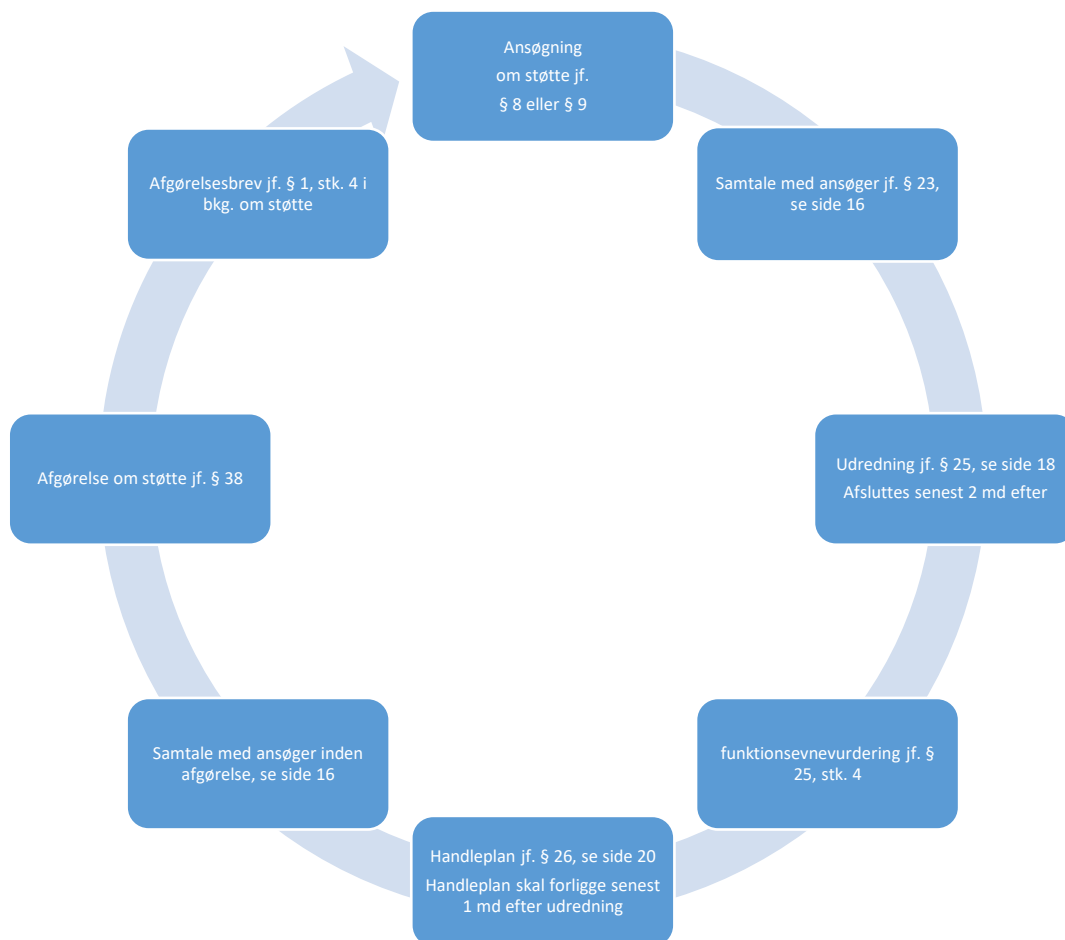
Formålet med udarbejdelse af en strategi på døgntilbudsområdet er, at sikre, at der løbende sker en udvikling af døgntilbuddene, der følger udviklingen af de faktiske forhold på området for personer med betydelig og varig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne.

Strategien bør indeholde stillingtagen til konkrete bestående udfordringer samt hvilke udfordringer, der kan forventes at opstå på området for handicap inden for den pågældende periode. Det afgørende er, at Naalakkersuisut bedst muligt kan planlægge og optimere døgntilbuddenes virksomhed, eksempelvis ved at oprette døgntilbud for bestemte målgrupper i det område, hvor behovet er størst.

4. Sagsbehandlingsregler § 22-31

060

Tjekliste for sagsforløb, har bilags nr.: 1

God sagsbehandling beskriver, hvordan kommunerne skal varetage deres myndighed ved behandling af borgernes ansøgninger m.m.

Formålet er at bevare kvalitet i sagsbehandlingen, opnå lovens intentioner og at sikre borgernes rettigheder, herunder at borgeren medvirker ved behandlingen af sin sag og at ansøgeren får skriftlig besked om kommunens afgørelse.

4.1. Frister, § 22

§ 22

061

Det er kommunens pligt at arbejde målrettet og effektivt i behandlingen af sager vedrørende afgørelser om støtte.

062

Kommunalbestyrelsen skal beslutte og/eller revidere deres sagsbehandlingstid i handicapsager. Fristerne skal revideres minimum hvert 2. år.

Er der i lovgivningen en fastsat frist for sagsbehandlingen er denne ufravigelig. Det er altid muligt at behandle sager med kortere varsel end fastsat.

Kommunalbestyrelserne skal ved fastsættelse af tidsfrister følge god forvaltningsskik, og dermed sikre, at afgørelser skal være truffet inden for rimelig tid, da der er krav om hurtigst mulig sagsbehandling.

062

Hvis det i en konkret sag ikke er muligt at behandle sagen inden for den fastsatte tidsfrist, skal kommunalbestyrelsen give ansøgeren skriftlig meddelelse herom.

Meddelelsen skal indeholde en begrundelse om hvorfor fristen ikke kan overholdes, samt oplyse ansøgeren om, hvornår det kan forventes, at der er truffet afgørelse.

Sygdom eller ferie er ikke gyldige udsættelsesbegrundelser.

063

Øvrige frister:

- Udredningen skal afsluttes senest 2 måneder efter, at kommunen har erfaret, at en person med handicap kan have behov for særlig støtte, i modsat fald skal kommunen udarbejde en foreløbig vurdering og orientere personen med handicap skriftligt herom med angivelse af den forventede dato for udredningens afslutning jf. handicaplovens § 25.
- Frister vedr. handleplan, jf. handicaplovens § 26.
- Hyppigheden for opfølgning på støtten skal fastsættes på baggrund af den enkelte borgers støttebehov og karakteren af støtten, og vil være baseret på en individuel vurdering.

- Døgntilbuddet skal udarbejde udviklingsplanen senest 3 måneder efter, at et ophold på et døgntilbud er påbegyndt og herefter mindst 1 gang årligt jf. handicaplovens § 27.
- Døgntilbud skal orientere kommunen om personen med handicaps udvikling i henhold til de iværksatte støtteforanstaltninger under dennes ophold på døgntilbuddet i form af en statusrapport, første gang senest 3 måneder efter personen er blevet indskrevet på døgntilbuddet. Herefter skal statusrapporten opdateres løbende og indsendes til kommunen 1 gang halvårligt for så vidt angår personer med handicap under 18 år og 1 gang årligt for så vidt angår personer med handicap over 18 år jf. handicaplovens § 28.
- Skriftlig kvittering for modtagelse af underretning sendes til personen som laver underretning, senest 7 dage efter modtagelsen jf. handicaplovens § 32.
- Kommunen skal hurtigst muligt, dog senest inden 5 arbejdsdage træffe afgørelse om, hvorvidt oplysninger i en underretning er af en sådan karakter, at en udredning, jf. handicaplovens §§ 36, jf. § 25, skal iværksættes.
- Tidsfristen for iværksættelse af en udredning er snarest og senest 2 uger efter modtagelsen af underretningen jf. handicaplovens § 36, stk. 1 og 2.
- Såfremt underretningen vedrører særligt grove forhold, oplyst som vanrøgt, vold og seksuelle overgreb, har kommunen en pligt til at iværksætte en udredning straks, dog senest inden 3 arbejdsdage jf. handicaplovens § 36, stk. 3.
- Kommunen skal straks underrette politiet i de tilfælde, hvor der er mistanke om vanrøgt, vold eller seksuelle overgreb mod personer med handicap. Underretningen til politiet skal ikke afvente, at den socialfaglige udredning er gennemført jf. handicaplovens § 36, stk. 4.

4.2. Samtale, § 23

§ 23

064

Kommunen skal afholde mindst én samtale med personen med handicap, inden der træffes afgørelse efter handicaplovens §§ 38, 60 og 61, medmindre personen med handicaps modenhed, funktionsevne eller sagens karakter i afgørende grad taler imod samtalens gennemførelse.

Personen med handicap skal gives mulighed for at udtale sig i alle egne sager og på ethvert tidspunkt under sagens behandling.

Personen pålægges dog ikke en pligt til at udtale sig, ligesom bestemmelsen ikke hindrer, at personen lader sig repræsentere eller bistå af andre.

Der er ikke krav om, at kommunen skal følge de ønsker eller holdninger, personen med handicap har, men de skal tillægges vægt alt efter personens funktionsevne og modenhed.

Samtalen skal klarlægge personens egen holdning til den påtænkte afgørelse.

Selvom der eventuelt er afholdt en samtale med personen i forbindelse med udarbejdelse af en udredning, skal der også afholdes en samtale, inden der træffes afgørelse om støtteforanstaltninger.

Fokus i samtalen er ikke den samme, hvorfor der er krav om to separate samtaler.

Begrundelsen for dette er, at det er vigtigt, at personen har mulighed for at kunne give sin mening til kende om det konkrete indhold af den påtænkte afgørelse.

Samtalen skal ske på en kvalificeret og respektfuld måde og munde ud i, at personens egen mening i sagen kommer frem. Samtalen skal afholdes på borgeren med handicaps præmisser. Samtalen kan afholdes ved en personlig samtale, via telefon, via videolink eller på anden vis. De synspunkter, personen med handicap har, skal afdækkes, og synspunkterne skal inddrages med passende vægt i overensstemmelse med personens funktionsevne og modenhed i det fortsatte socialfaglige arbejde.

For personer med fysiske eller psykiske funktionsnedsættelser kan det være nødvendigt at tage særlige hensyn eller anvende særlige fremgangsmåder for at sikre inddragelsen af disse personers holdninger i afgørelsen. Ud fra funktionsevne- og modenhedsparametrene kan kommunalbestyrelsen vurdere, om personen har forståelse for sin egen situation og forstår konsekvensen af de holdninger og synspunkter, som personen fremfører under samtalen.

065

Såfremt en person med handicap er under værgemål eller er mindreårig, skal værgeren henholdsvis forældremyndighedsindehaverne deltage i samtalen sammen med personen med handicap eller give samtykke til, at samtalen gennemføres uden dennes tilstedeværelse.

Formålet hermed er at sikre, at personens synspunkter bliver fremført og personens interesser sikres varetaget.

Samtalen med personen med handicap kan ske uden værgens eller forældremyndighedsindehavernes tilstedeværelse eller samtykke, såfremt det vurderes at være til personens bedste, og hvis det i øvrigt ikke findes betænkeligt og er til skade for personens selvbestemmelse.

Bestemmelsen er situationsbestemt og dens anvendelsesområde kan være situationer som eksempelvis omfatter en forældremyndighedsindehaver eller væрге, der via sin adfærd kan forstyrre eller forhindre gennemførelsen af samtalen.

Det kan for eksempel være personer som allerede har fået en kontaktperson i socialforvaltningen eller på døgninstitutionen og ikke må tage kontakt til øvrigt personale på grund af deres verbale eller fysiske fremtræden.

Bestemmelsen skal anvendes i undtagelsestilfælde, hvor det konkret og klart vurderes at personen med handicap har interesse i, at samtalen gennemføres uden forældremyndighedsindehaverens eller værgens deltagelse.

Afholdes samtalen uden at personens forældremyndighedsindehavere eller væрге har samtykket hertil eller er til stede, skal der udpeges en bisidder, jf. handicaplovens § 24, som skal deltage i samtalen, for at sikre, at personens interesser varetages og rettigheder overholdes.

066

I tvivlstilfælde, hvor kommunen er usikker på, hvorvidt personen med handicap vil kunne fremkomme med sin holdning, skal kommunen forsøge at afholde en samtale med vedkommende.

Viser det sig under samtalen, at personen ikke er i stand til at udtrykke egne synspunkter, bør samtalen stoppes.

Der kan forekomme situationer, hvor en samtale vil stille personen i en urimelig situation. I disse situationer skal der foretages en konkret vurdering af, om hensynet til personen i afgørende grad taler imod, at vedkommende høres eller inddrages. I vurderingen skal indgå, om en gennemførelse

af samtalen vil være mere til skade end til gavn for personen. Det vil eksempelvis være i den situation, hvor personen med handicap klart udtrykker et ønske om ikke at udtale sig.

I visse tilfælde vil personen med handicap ikke drage nytte af, at samtalen afholdes. Det kan skyldes personens manglende udvikling eller funktionsevne, hvor vedkommende ikke forstår sin egen situation og ikke vil være i stand til at fremkomme med sin egen holdning eller synspunkter. Er der mulighed for, at personen eksempelvis ved hjælp af en bisidder vil være i stand til at fremkomme med sin holdning i en samtale, bør en samtale afholdes.

067

Såfremt der ikke gennemføres en samtale med personen med handicap, er kommunen forpligtet til at forsøge at tilvejebringe personens holdning til afgørelsen på anden vis. Det skal fremgå af sagen med en begrundelse for, hvorfor samtalen ikke har fundet sted. Det bør heri anføres, hvordan personens egen mening er afdækket, når der ikke er blevet afholdt samtale med personen.

4.3. Bisidder, § 24

§ 24

068

Kommunen skal oprette en bisidderordning.

Kommunen skal oprette en bisidderordning med henblik på, at en person med handicap skal tilbydes støtte fra en bisidder:

1. under kommunens behandling af en sag om støtte.
2. til udarbejdelse og indgivelse af klage over afgørelser truffet af kommunen vedrørende støtte.
3. under Det Sociale Ankenævns behandling af en klagesag angående afgørelse om støtte.

Opmærksomhedspunkter:

- 1) Støtte under kommunens behandling af en sag om støtte
Bisidderen forventes at kunne vejlede personer med handicap om deres rettigheder under kommunalbestyrelsens behandling af en sag om støtte samt at fortælle personen om, hvordan det sociale system hænger sammen, og hvordan personen navigerer i det.

Det er vigtigt, at bisidderen har mulighed for at støtte personen under mødet med de relevante myndigheder. Bisidderen skal kunne sikre, at personen får mulighed for at fremføre de relevante oplysninger og synspunkter under mødet. Bisidderen kan være med under hele sagen og forventes at bistå med at sikre, at personen med handicap bliver hørt, inden der træffes en afgørelse.

2) Støtte til udarbejdelse og indgivelse af klage over afgørelser truffet af kommunen om støtte

En person med handicap, der ønsker at klage over kommunens afgørelse om støtte eller ophold på botilbud efter denne Inatsisartutlov har ret til hjælp fra en bisidder til udarbejdelse og indgivelse af klage til Det Sociale Ankenævn, jf. § 75. Bisidderen skal sørge for, at personen med handicap perspektiv dækkes i klagen, samt at klagen udarbejdes og indgives i henhold til relevante regler og frister.

3) Støtte under Det Sociale Ankenævns behandling af en klagesag angående afgørelse om støtte

Personen med handicap har ret til en bisidder gennem hele sagsforløbet, herunder også i forbindelse med Det Sociale Ankenævns behandling af en klage. Bisidderen skal kunne sikre, at personen med handicap bliver hørt og får mulighed for at fremføre de relevante oplysninger og synspunkter, der ligger til grund for klagens indbringelse. Derudover har bisidderen til opgave at sikre, at personen med handicap har forstået de oplysninger, personen modtager fra ankenævnet.

069

Kommunen skal for hver by i kommunen udpege mindst 2 bisiddere til at bistå personer med handicap, for kommunalbestyrelsens 4 årige valgperiode.

070

Fratræder en bisidder hvervet i valgperioden, udpeges en ny for den resterende valgperiode.

071

Der skal indhentes straffeattest, samt børneattest når relevant, i forbindelse med udpegningen.

Reglerne om udpegning af bisiddere skal blandt andet sikre bisidderne en vis uafhængighed i forhold til kommunen i lighed med ordningen til udpegning af børnebisiddere i Inatsisartutlov om støtte til børn.

072

En bisidder, der skal bistå personer med handicap, skal være en person, som har indgående kendskab til samt faglig erfaring inden for social- og handicapområdet og har gennemført et bisidderkursus udbudt af Socialstyrelsen.

Der kan ses bort fra krav om bisidderkursus, hvis personen er uddannet jurist, socialrådgiver eller specialpædagog og har erfaring inden for handicapområdet.

073

Honorering af en bisidder sker i henhold til *Cirkulære om gældende sociale kontantydelse*, fastsat af Departementet for Sociale Anliggender og Justitsområdet, der reguleres årligt.

Kun mødetimer honoreres, forberedelses- og efterbehandlingstid honoreres ikke.

4.4. Udredning, § 25

§ 25

074

Kommunen skal udføre en udredning af en person med handicap, der antages at have behov for støtte efter handicaplovens kapitel 8 eller ophold på botilbud efter kapitel 9.

Udredningens formål er at bidrage til, at kommunen kan sammensætte en indsats, der imødekommer personens behov og medvirker til personens udvikling. I disse situationer vil det være det klare udgangspunkt, at en udredning skal foretages.

Udredningsskema har bilags nr.: 2.

075

En udredning kan undlades, hvis udredningen er åbenbart unødvendig. Udredning vil kunne undlades, hvis der i forvejen foreligger en udredning, hvor personen tidligere har modtaget en bestemt type støtte, og det er åbenbart, at personens handicap er stationært, og støttebehovet er uændret.

076

Udredningen skal så vidt muligt gennemføres i samarbejde med personen med handicap, dennes værge, såfremt personen er under værgemål, dennes forældremyndighedsindehavere, såfremt der er tale om et mindreårigt barn, eller øvrige omsorgsgivere.

Øvrige omsorgsgivere er en bredt defineret gruppe, som kan omfatte personer, som personen med handicap har en særlig følelsesmæssig tilknytning til, f.eks. en moster, kusine, nabo mv.

Er det på tidspunktet for udredningen ikke muligt at inddrage personen med handicap, eller andre relevante personer fra den nævnte personkreds, bør det tilstræbes at søge disse involveret på et senere tidspunkt med henblik på at opdatere udredningen.

077

Udredningen må ikke være mere omfattende end nødvendigt og bør alene tage stilling til de forhold, der antages at udgøre grunden til behovet for støtte.

Bliver kommunen i forbindelse med udredningen, opmærksom på andre funktionsnedsættelser, der kan give anledning til behov for støtte, bør kommunen inddrage disse i udredningen under hensyn til reglerne for udredning.

Udredningen af en persons støttebehov skal udføres med mindst mulig ulempe for personen, der udredes. Kan flere forskellige metoder anvendes, bør den mindst indgribende metode derfor benyttes.

078

Udredningen skal sikre, at der i handicapsager foretages en helhedsorienteret indsats, hvorfor følgende forhold skal vurderes under udredningen. Benyt bilag 2.

Udredningen skal omfatte:

1. Omfanget af den varige fysiske, psykiske, intellektuelle eller sensoriske funktionsnedsættelse.
2. Egenomsorg.
3. Adfærd, trivsel og udvikling.
4. Kommunikation.
5. Familieforhold.
6. Sociale forhold og socialt liv.

7. Sundhedsforhold.
8. Uddannelse, beskæftigelse og muligheder for beskæftigelse.
9. Deltagelse i samfundet.
10. Støtte, som personen med handicap modtager efter denne Inatsisartutlov eller efter anden lovgivning.

Såfremt der skal indhentes oplysninger på personen skal der være samtykke fra borgeren, dennes forældre eller værge såfremt borgeren er under 18 eller under værgemål.

Samtykkeerklæring er bilags nr.: 7. Lægeerklæring er bilag nr.: 8.

079

Udredningen skal afsluttes senest 2 måneder efter, at kommunen har erfaret, at en person med handicap kan have behov for særlig støtte. Hvis udredningen ikke kan afsluttes inden for 2 måneder, skal kommunen udarbejde en foreløbig vurdering og orientere personen med handicap skriftligt herom med angivelse af den forventede dato for udredningens afslutning.

081

Det Landsdækkende Handicapcenter – Pissassarfik kan efter anmodning fra en kommune gennemføre en udredning, i forhold til personer med handicap i særligt komplicerede sager.

Bestemmelsen forudsættes anvendt, hvor selve udredningen vil kræve forudsætninger, som kommunen ikke har til rådighed, herunder særligt specialiserede kompetencer. Det kan være en person med kompleks handicap, der under udredning kræver forskellige specifikke fagpersoners vurdering.

4.5. Handleplan, § 26

§ 26

081

Udredningen skal resultere i en begrundet skriftlig handleplan, der skal foreligge inden for én måned fra afslutningen af udredningen.

Kommunen skal udarbejde en skriftlig handleplan (bilag 9), inden der træffes afgørelse om støtte til en person med handicap. Udarbejdelsen af handleplanen skal sikre, at kommunen udfører en systematisk og grundig udredning af personens konkrete støttebehov, og derigennem klargøre målet med indsatsen og sikre en sammenhængende og helhedsorienteret indsats.

082

Handleplanen skal være konkret og individuel og derigennem give personen, samt eventuel værge og relevante myndighedspersoner m.v. mulighed for at respektere, følge med i og støtte op om indsatsen og deltage aktivt i løsningen af personens udfordringer.

083

Handleplanen skal tage stilling til om afgørelse om foreløbige støtteforanstaltninger i medfør af handicaplovens § 38, stk. 4, skal fortsætte eller ophøre.

Afgørelse om at ændre eller ophæve den foreløbige støtte kan blandt andet komme på tale, fordi man i forbindelse med udredningen bliver opmærksom på, at personen med handicaps støttebehov er ændret i forhold til tidspunktet for afgørelsen om foreløbig støtte, f.eks. fordi støtteforanstaltningen ikke længere er tilstrækkelig, eller fordi den ikke længere er nødvendig. For at sikre at en person med handicap får de bedste muligheder for at være en del af samfundet, er det vigtigt at fokusere på personens funktionsevner, og hvordan man kan afhjælpe de barrierer en person med handicap har for at opnå den bedste inklusion i alle henseender.

For at indsatsen kan være helhedsorienteret, skal der bl.a. være taget stilling til, hvilke ressourcer personen med handicap samt blandt personens nære pårørende besidder.

084

Kommunen er endvidere forpligtet til at udarbejde en handleplan:

- I forbindelse med udredningen skal der udarbejdes en handleplan jf. § 25 i handicapstøtteleven.
- Før der træffes afgørelse om en støtteforanstaltning jf. kap. 8 og 9 skal der udarbejdes en handleplan.
- Hvis der tages træffes afgørelse om ændringer i støtte foranstaltninger.
- Senest 6 måneder før et barn med handicap, der modtager støtte efter denne Inatsisartutlov, kan påbegynde sin folkeskoleuddannelse.
- Senest 12 måneder før et barn med handicap, der modtager støtte efter denne Inatsisartutlov, afslutter sin folkeskoleuddannelse.

- Senest 12 måneder før et barn med handicap, der modtager støtte efter denne Inatsisartutlov, fylder 18 år.

Afhængig af handleplanens karakter og de konkrete forhold for borgeren med handicap, kan det være tilstrækkeligt at opdatere en allerede eksisterende handleplan med nye informationer og vurderinger frem for at udarbejde en helt ny handleplan.

Handleplanen må ikke være mere omfattende, end formålet tilsiger. Undersøgelser skal i videst muligt omfang inddrage allerede foreliggende informationer f.eks. fra personens omsorgsgivere samt andre, der har kendskab til personens konkrete forhold.

085

En handleplan skal indeholde nedenstående 6 punkter. Benyt bilag 9.

1. formålet og målet med støtten. Formålet er den overordnede intention bag den indsats, der ydes for personen med handicap, mens målet er de konkrete resultater, der skal opnås for, at man kan opfylde formålet med den sociale indsats.
2. hvilken støtte, der er nødvendig for at opnå målet. Målene skal være specifikke og konkrete, således at det er tydeligt, hvad der skal være opfyldt for, at målet er nået. Der skal være opsat realistiske mål, som kan forventes opnået inden for den fastsatte tidsramme, som handleplanen angiver.
3. den forventede varighed af den bevilgede støtte
4. hvornår der skal finde opfølgning sted. Det skal anføres i handleplanen, hvornår de enkelte støtteforanstaltninger forventes afsluttet eller evalueret, samt hvor ofte der skal ske en opfølgning med henblik på en eventuel evaluering og opdatering af støtten, baseret på personens aktuelle behov.
5. den støtte, der ydes i handleplanen efter denne Inatsisartutlov skal ses i sammenhæng med eventuel støtte, der ydes efter anden lovgivning. Dette skal sikre en koordineret helhedsorienteret indsats i samarbejde med andre fagpersoner, der er en del af helhedsindsatsen, samt kvalificere samarbejdet mellem den enkelte sagsbehandler, personen selv, vedkommendes familie og de mennesker, der skal yde en indsats i forhold til personen. Handleplanen kan derigennem give samarbejdsparterne en fælles forståelse af formålet og målet med støtteindsatsen.

6. der skal inddrages andre særlige forhold, som kan have betydning for personens forhold og den støtte, der ydes, herunder familie og netværk, uddannelse og beskæftigelse samt personlig hjælp og behandling, m.v.

086

Udarbejdelse af en handleplan skal så vidt muligt ske i dialog og i samarbejde med personen selv, dennes eventuelle væрге og andre omsorgspersoner eller forældremyndighedsindehavere, hvis der er tale om et barn eller en person på efterværn.

Personen, dennes eventuelle væрге eller forældremyndighedsindehavere, skal have mulighed for at forholde sig til støtten. Dette vil typisk ske ved, at der afholdes en samtale, hvor de pågældende får mulighed for at komme med deres holdning til støtten. Kommunen skal kunne dokumentere, at der har været afholdt en sådan samtale, og hvad personen med handicap og værgen eller forældremyndighedsindehaverne i den anledning har udtalt. Dette kan være i form af eksempelvis et skriftligt referat af samtalen. Kommunen er ikke forpligtet til at følge ønskerne fra personen med handicap, men personens tilkendegivelse skal indgå i kommunens afgørelse.

Personen skal som udgangspunkt have adgang til at udtrykke sine egne holdninger og synspunkter med behørig hensyntagen til vedkommendes funktionsevne, alder og modenhed. Der er ikke krav om, at kommunen skal følge personen med handicaps ønsker eller holdninger, men de skal tillægges vægt efter personens funktionsevne og modenhed. Der henvises i øvrig til afsnit 4.2. i denne vejledning.

087

Hvis en person med handicap er visiteret til et botilbud, skal de relevante dele af handleplanen for personen med handicap skal udleveres til det botilbuddet.

Steder, der oftest kan ske henvisning eller visitering til, kan være: Daginstitution, Skole, Majoriaq, Bokollektiv, Beskyttet Boenhed eller Døgninstitution, hvor det vil være formålstjenstligt at udlevere relevante dele af handleplanen, så naturligt samarbejde om personen fra start realiseres. Husk, at personen med handicap skal give samtykke til videregivelse af oplysninger.

Kendskabet til handleplanen er en forudsætning for at kunne bidrage til en målrettet indsats, hvor alle involverede parter arbejder hen imod de samme målsætninger. Ved at sørge for kendskab til handleplanens indhold sikres det, at tankerne bag den helhedsorienterede indsats også føres ud i livet på botilbuddet. Hvilke dele af handleplanen, der er relevante og dermed skal udleveres til botilbuddet, vil altid bero på en konkret individuel vurdering.

088

Kommunens handleplan skal udleveres til den omhandlede person med handicap, samt dennes eventuelle værge eller forældremyndighedsindehavere. Kommunen skal i denne forbindelse altid orientere de pågældende om handleplanens indhold. Dette skal ses som et krav om en udvidet vejledningspligt af personen. Orienteringen skal ske i et sprog og på en måde, der tager hensyn til personens funktionsevne, alder og modenhed, således at personen gives mulighed for at forstå/forstår det kommunikerede.

4.6. Udviklingsplan, § 27

§ 27

089

I forbindelse med ophold på et døgntilbud skal der udarbejdes en skriftlig udviklingsplan, der tager udgangspunkt i den handleplan, som kommunen har udarbejdet. Udviklingsplanen skal udarbejdes af ledelsen af døgntilbuddet senest 3 måneder efter, at et ophold på et døgntilbud er påbegyndt og herefter mindst 1 gang årligt. Udviklingsplanen erstatter behandlingsplanen.

090

Med udgangspunkt i handleplanens formål og målsætninger skal udviklingsplanen indeholde en beskrivelse af det pædagogiske arbejde, som skal sikre, at de overordnede mål i handleplanen imødekommes. Der skal laves udviklingsplaner for alle personer med handicap, der får ophold på et døgntilbud.

Udviklingsplanen skal indeholde:

- 1) angivelse af de iværksatte støtteforanstaltninger, herunder:
 - a. undervisningstilbud
 - b. uddannelsesstilbud
 - c. beskæftigelsestilbud, herunder beskyttet beskæftigelse
 - d. aktivitets- og samværstilbud.

- 2) angivelse af de anvendte pædagogiske metoder og pleje i forbindelse med de iværksatte støtteforanstaltninger efter nr. 1, a-d.
- 3) beskrivelse af, hvordan personen med handicap medinddrages i valget af støtteforanstaltninger.
- 4) målsætningerne for de iværksatte støtteforanstaltninger, herunder en overordnet proces- og tidsramme.

Det bør tilstræbes og sikres, at kommunalbestyrelse og døgntilbud samarbejder omkring vurdering af, i hvilket omfang det overordnede mål i handleplanen kan imødekommes eller er imødekommet.

4.7. Statusrapport, § 28

§ 28

091

Døgntilbud skal orientere kommunen om personen med handicaps udvikling i henhold til de iværksatte støtteforanstaltninger under dennes ophold på døgntilbuddet i form af en statusrapport, første gang senest 3 måneder efter personen er blevet indskrevet på døgntilbuddet. Herefter skal statusrapporten opdateres løbende og indsendes til kommunen 1 gang halvårligt for så vidt angår personer med handicap under 18 år og 1 gang årligt for så vidt angår personer med handicap over 18 år.

Statusrapporten skal, udover at forholde sig generelt til trivsel og udvikling for personen med handicap, også specifikt give kommunen oplysninger om personens status i forhold til indholdet af vedkommendes handle- og udviklingsplan.

092

Væsentlige ændringer under døgnophold

Døgntilbuddet skal udover at sende statusrapporter, ligeledes informere kommunen, så snart der er sket eller forventes at ske væsentlige ændringer i personens sundhedsforhold eller sociale forhold. Væsentlige ændringer kan f.eks. være, at personens funktionsevne pludselig svækkes betydeligt, personen ændrer adfærd og bliver stærkt selvmordstruet, bliver akut syg eller der konstateres et nyt eller ændret fysisk eller psykisk handicap mv. Væsentlige ændringer kan også vedrøre personens familieforhold eller netværk, f.eks. hvis en værge eller anden nær pårørende, herunder omsorgspersoner, afgår ved døden. Opregningen er ikke udtømmende, og døgntilbuddet skal således informere kommunen om enhver væsentlig ændring i personens

forhold. Information om væsentlige ændringer i personen med handicaps forhold er gensidig mellem døgntilbud og kommune.

4.8. Oplysnings- og tilbagebetalingspligt, §§ 29-30

§ 29

093

Kommunen kan anmode en person med handicap, der skal visiteres til støtte efter denne Inatsisartutlov, om at bidrage med de oplysninger vedrørende personens forhold, der må anses at være nødvendige for fastsættelsen af personens støttebehov. Disse oplysninger kan for eksempel være:

- At personen med handicap møder op til en samtale med en sagsbehandler og så vidt muligt giver svar på spørgsmål der er relevante for sagen, som f.eks. om personen har en allergi der kan have betydning for hans boform, rengøring af en kørestol fordi personen ikke selv er i stand til dette på grund af handicappet, eller om han er i stand til at kommunikere med sine omgivelser osv.
- En læge erklæring (bilag 8)
- En udtalelse fra et botilbud og/eller dagtilbud med samtykke fra borgeren. (bilag 7)
- En arbejdsgiverudtalelse

094

Kommunen kan anmode personen om at lade sig undersøge af en læge, med henblik på at frembringe de sundhedsoplysninger, der er nødvendige for at fastsætte personens støttebehov. Bestemmelsen giver ikke adgang til tvangsundersøgelse.

095

Kommunen skal så vidt muligt indhente samtykke fra personen med handicap for at kunne indhente de oplysninger fra øvrige myndigheder, der er relevante for at fastsætte personens støttebehov. Oplysningspligten omfatter tillige en eventuel værge eller forældremyndighedsindehaver. Der skal være tale om et informeret samtykke, således at det sikres, at den kommunale sagsbehandler giver personen med handicap de informationer, denne har brug for. Et samtykke, der er givet på baggrund af mangelfuld information, kan dermed være et ugyldigt samtykke.

Der er mulighed for at indhente de relevante oplysninger, uden indhentelse af samtykke, når personen ikke er i stand til at give sit samtykke, og det ikke er muligt at indhente samtykke fra dennes eventuelle værge eller forældremyndighedsindehavere, samt at oplysningerne må anses for at være væsentlige for at beskytte personens vitale interesser.

Kommunen har pligt til at stoppe eller ændre støtte til en person med handicap, hvor støtten ikke længere er nødvendig jf. lovens §§ 60 og 61.

§ 30

096

En person, der modtager støtte efter denne Inatsisartutlov, har en oplysningspligt over for kommunen vedrørende personlige, sundhedsmæssige og sociale forhold, der har betydning for, om personen stadig er berettiget til at modtage støtte, jf. kapitel 8, eller tilbud om ophold i døgntilbud, jf. kapitel 9. Oplysningspligten vedrører alle oplysninger, der kan have betydning for vedkommendes ret til støtte. Oplysningspligten omfatter tillige en eventuel værge eller forældremyndighedsindehaver.

097

Kommunerne bemyndiges til at kræve tilbagebetaling for ydet støtte, herunder tilbagelevering af hjælpemidler mv., når støtten har været ydet til en person, der ikke har haft behov for den ydede støtte og dermed ikke har været berettiget dertil.

Afgørelsen om tilbagebetaling eller tilbagelevering træffes i forbindelse med en afgørelse om ophør af støtte og kan kræves fra det tidspunkt, hvor det er kommet til personens, dennes værges eller forældremyndighedsindehavers kendskab at den ydede støtte ikke længere var nødvendig. For at kommunen kan kræve støtte tilbagebetalt, er det et krav, at personen, dennes eventuelle værge eller forældremyndighedsindehavere har vidst, at den ydede støtte ikke længere var nødvendig. Støtte kan dermed først kræves tilbagebetalt fra det tidspunkt, hvor det er kommet til de omhandlede personers kendskab, at den ydede støtte ikke længere var nødvendig.

4.9. Udveksling af oplysninger i konkrete sager, § 31

§ 31

098

Botilbuddet, kommunen, uddannelsesinstitutionerne og sundhedssektoren kan udveksle og videregive personoplysninger, herunder personfølsomme oplysninger, som led i samarbejdet i konkrete sager. Baggrunden for bestemmelsen er, at der ofte opstår situationer, hvor fagfolk kan have behov for at tale om en konkret sag med andre fagpersoner på tværs af fagområder. Formålet med bestemmelsen er således at understøtte og kvalificere fagpersoners arbejde i det konkrete sagsarbejde inden for handicapområdet.

099

Indsamlingen af oplysningerne skal være af betydning for sagens behandling og skal ske til et udtrykkeligt og sagligt angivet formål. Herudover skal de oplysninger som indsamles være relevante og må ikke omfatte mere end, hvad der er nødvendigt for at opnå målet.

Udvekslingen af oplysninger i henhold til bestemmelsen kan kun ske mellem de myndigheder, der er angivet i bestemmelsen, som er: Botilbuddet, kommunen, uddannelsesinstitutionerne og sundhedssektoren og videregive oplysninger til politiet, såfremt oplysningerne er af betydning for sagens behandling.

Bestemmelsen er en præcisering af, at nærværende Inatsisartutlov er omfattet af reglerne om behandling af personoplysninger i Anordning om ikrafttræden for Grønland af lov om behandling af personoplysninger jf. §§ 6-8.

100

Der kræves som udgangspunkt samtykke fra personen med handicap, dennes værge eller forældremyndighedsindehavere for, at der kan udveksles oplysninger mellem myndighederne. Såfremt samtykke nægtes, eller det af andre grunde ikke er muligt at indhente et samtykke, kan personoplysninger, herunder personfølsomme oplysninger, udveksles, hvis sagens omstændigheder, herunder hensynet til personens retssikkerhed, taler for det.

Samtykkeerklæring - bilag 7.

101

Indhentning af oplysninger på en person uden samtykke, kan ske, såfremt borgerens velfærd er truet, der er helbredsmæssig fare for borgeren med handicap, fordi der ikke kan handles på en sag på grund af manglende oplysninger, eller at borgeren på tidspunktet vurderes til at, være ude af stand til at give samtykke på grund af sit handicap.

5. Underretning

En underretning er en henvendelse om bekymring for en borger med handicaps sundhed, trivsel og udvikling.

102

En underretning kan være en oplysning om bekymring fra en fagperson eller en privatperson. Der er ingen formelle krav til, hvordan en underretning skal foregå. Det kan være som en skriftlig eller en personlig henvendelse. Underretning kan ligeledes finde sted via e-mail eller telefon.

Skema til borgerunderretning, har bilags nr.: 10.

Tjekliste vedrørende opgaver i forbindelse med modtagelse af en underretning, har bilags nr.: 11.

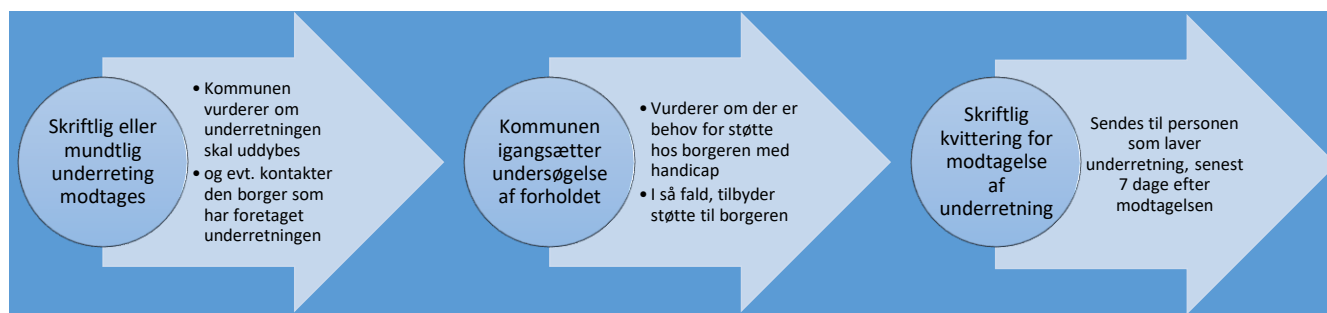
5.1. Almindelig underretningspligt, § 32

§ 32

103

Bestemmelsen omhandler den generelle underretningspligt, som omfatter alle borgere.

Underretningspligten indtræder, når man som borger bliver opmærksom på, at en person med handicap lever under forhold, der bringer personens trivsel, sundhed eller udvikling i fare.

104

Tidsfrister i forbindelse med underretninger

- Kommunen skal hurtigst muligt, dog senest inden 5 arbejdsdage træffe afgørelse om, hvorvidt oplysninger i en underretning er af en sådan karakter, at en udredning, jf. lovens § 25, skal iværksættes.
- Tidsfristen for iværksættelse af en udredning er snarest og senest 2 uger efter modtagelsen af underretningen.
- Såfremt underretningen vedrører særligt grove forhold, oplyst som vanrøgt, vold og seksuelle overgreb, har kommunen en handlepligt til at iværksætte en udredning straks, dog senest inden 3 arbejdsdage og politiet skal straks inddrages i sagen. Udredningen skal give viden til, hvilke støtte der her og nu og på længere sigt, skal gives borgeren med handicap. se afsnit 5.5 vedrørende kommunens handlepligt.

- Det er en borgerpligt at reagere snarest og handle på sin bekymring, hvis man får kendskab til en person med handicap, som formodes at have brug for hjælp. Man har dermed som enkeltperson en umiddelbar pligt til at kontakte kommunens socialforvaltning og videregive sin bekymring for personen.

Det er således kommunens pligt at indrette sit arbejde således at underretninger vedrørende børn og voksne med handicap, kan modtages af en socialvagt og på socialkontoret.

105

Kommunen skal fremsende en kvittering til underretter i alle slags underretninger som skal sikre, at den der laver underretningen får klar besked om, at kommunen har modtaget underretningen og har overtaget ansvaret for at undersøge personen med handicaps forhold.

Kvittering for modtagelse af en underretning, har bilags nr.: 12.

106

Kvitteringen skal ikke indeholde oplysninger om, hvad kommunen påtænker at foretage i den enkelte underretningssag. Personen, der har indgivet underretningen, har ikke krav på at få oplyst, om bekymringen for personen med handicap er begrundet, eller om underretningen fører til, at kommunen iværksætter en undersøgelse af personens forhold eller om kommunen iværksætter støtte til personen.

Den, der indgiver underretningen, bliver ikke part i sagen på baggrund af underretningen. Personen, der har indgivet underretningen, skal derfor ikke orienteres om sagens forløb og vil ikke have ret til at klage over de tiltag, som kommunen vælger at foretage eller vælger ikke at foretage. Da personen, der har indgivet underretningen, ikke er part, vil der alene være adgang til aktindsigt efter offentlighedslovens regler, herunder i de oplysninger som personen selv er fremkommet med.

5.2. Skærpet underretningspligt, § 33

§ 33

107

Ansatte i social-, sundheds- og uddannelsessektoren, der som led i deres professionelle virke kommer i kontakt med personer med handicap, og som derfor forventes at have professionelt kendskab til behovene hos personer med handicap, har skærpet underretningspligt. Det vil oftest være pædagoger, lærere, tandplejere, læger, sygeplejersker og personer der varetager offentlige hverv, som bliver bekendt hermed.

Underretningskema for fagpersoner med skærpet underretningspligt, har bilags nr.: 13.

Den skærpede underretningspligt gælder alene i de tilfælde, hvor bekymringen om, hvorvidt personen med handicap får den rette støtte, opstår i forbindelse med udøvelsen af erhvervet som fagperson.

Her har kommunen ligeledes pligt til at indrette sit arbejde således at underretninger vedrørende børn og voksne med handicap, kan modtages af en socialvagt og på socialkontoret.

108

Den skærpede underretningspligt handler om, hvorvidt personen med handicap har behov for støtte, eller at den givne støtte er utilstrækkelig. Der er tale om en professionel faglig formodning, der er mere sagligt begrundet i personen med handicaps helhedsorienterede støttebehov.

Den omhandlede personkreds vil normalt være underlagt generelle regler om tavshedspligt i forbindelse med deres arbejde enten via lovgivning eller interne regler. Eksempelvis er læger underlagt lovgivning om offentligt ansattes tavshedspligt mv. En sådan generel tavshedspligt vil derfor skulle vige for den specielle underretningspligt, som følger af denne bestemmelse.

De nævnte faggrupper er på trods af den generelle tavshedspligt forpligtede til at underrette kommunen i overensstemmelse med nærværende Inatsisartutlov, selv i de tilfælde hvor de ifølge lov eller andre regler har en generel tavshedspligt. Ligesom under § 32 er kommunens kvittering alene en skriftlig bekræftelse af, at kommunen har modtaget underretningen.

5.3. Kommunernes indbyrdes underretningspligt, § 34

§ 34

109

Kommunen skal skriftligt underrette tilflytningskommunen, når:

1. en person med handicap, der modtager daglig personlig hjælp og omsorg i eget hjem, flytter til en anden kommune og det vurderes, at personen fortsat har behov for støtte.

Bestemmelsen skal sikre en sammenhængende og forebyggende indsats ved at sikre, at tilflytningskommunen, så tidligt det kan lade sig gøre, bliver gjort opmærksom på et behov for støtte til en person med handicap, som er flyttet til kommunen, i de situationer, hvor en person med handicap bor i eget hjem, og den daglige omsorg varetages af en nær pårørende.

Der vil typisk være tale om de situationer, hvor der allerede er bevilget støtte til personen med handicap efter lovens § 38, samt bevilget økonomisk støtte til den pårørende efter § 40.

Baggrunden for bestemmelsen er, at der er tale om personer med handicap, der har et omfattende behov for støtte, henset til, at alternativet til, at omsorgen varetages i personens eget hjem af en nær pårørende, vil være en visitation til et døgntilbud, jf. lovens § 48. Bestemmelsen skal sikre, at personen fortsat vil modtage den støtte, som personen har brug for, og at dennes velfærd ikke forringes væsentligt.

2. En person med handicap, der er visiteret til et botilbud, og på eget initiativ flytter til en anden kommune.

Kommunen skal sikre en sammenhængende og forebyggende indsats ved at sikre, at tilflytningskommunen, så tidligt det kan lade sig gøre, bliver gjort opmærksom på et eventuelt behov for støtte til en person med handicap, som på eget initiativ er flyttet fra kommunen i de situationer, at personen med handicap er visiteret til et botilbud efter bestemmelserne i lovens kapitel 9.

Baggrunden for bestemmelsen er, at der er tale om personer med handicap, der har et behov for støtte og derfor er visiteret til et botilbud efter bestemmelserne i lovens kapitel 9. Bestemmelsen skal sikre, at personen fortsat vil modtage den støtte, så dennes velfærd ikke forringes væsentligt.

3. en person med handicap på eget initiativ flytter til en anden kommune, og det vurderes, at personens velfærd vil blive udsat for fare, såfremt personen ikke fortsat modtager den nødvendige støtte.

Kommunen skal sikre en sammenhængende og forebyggende indsats ved at sikre, at tilflytningskommunen, så tidligt det er muligt, bliver gjort opmærksom på et eventuelt behov for støtte til en person med handicap, som på eget initiativ er flyttet fra kommunen i de situationer, at personen med handicap er bevilget en vis støtte efter bestemmelserne i lovens kapitel 8.

Der stilles i bestemmelsen alene krav om, at der skal ske en mellemkommunal underretning i de situationer, hvor kommunen konkret vurderer, at personens velfærd vil blive væsentligt forringet, hvis personen ikke fortsat modtager den nødvendige støtte efter lovens kapitel 8.

Kommunernes indbyrdes underretningsskema har bilags nr.: 14.

I forbindelse med en underretning, skal fraflytningskommunen sikre, at de nødvendige oplysninger medsendes, således at tilflytningskommunen hurtigt kan sætte sig ind i problemstillingen og iværksætte støtte. Bestemmelsen stiller ikke krav til, at der skal indsamles nye oplysninger, men alene, at fraflytningskommunen medsender de oplysninger, som kommunen allerede besidder. Oplysninger kan være handleplaner, telefonnotater, vurderinger af personen og familien, oplysninger om samarbejdsvillighed mv.

Ovennævnte bestemmelser finder ligeledes anvendelse, når en familie med en person med handicap flytter uden for Grønland. Bestemmelsen er væsentlig for en sammenhængende og forebyggende indsats ved at sikre, at tilflytningskommunen uden for Grønland, så tidligt det er muligt, bliver gjort opmærksom på et eventuelt behov hos personen med handicap, som er tilflyttet kommunen.

5.4. Landsdækkende Indberetningssystem, § 35

§ 35

111

Naalakkersuisuts indberetningssystem, som er et statistisk redskab, har til formål at give et samlet overblik over underretninger, herunder indsamling af data jf. §§ 32-34.

Kommunen skal indberette statistiske oplysninger til Naalakkersuisut, ved brug af de programmer eller formularer, der stilles til rådighed af Naalakkersuisut til indberetning.

Jf. Selvstyrets bekendtgørelse nr. 29 af 7. august 2020 om støtte til personer med handicap, § 31, skal de statistiske oplysninger ajourføres løbende og indberettes til Naalakkersuisut senest én måned efter udløbet af hvert kvartal. Dvs. i januar, april, juli og oktober måned.

5.5. Kommunens handlepligt ved underretning, § 36

§ 36

112

Kommunen skal hurtigst muligt, dog senest inden 5 arbejdsdage træffe afgørelse om, hvorvidt oplysninger i en underretning er af en sådan karakter, at en udredning, jf. § 25, skal iværksættes.

Kommunen skal indledningsvis lave en vurdering af pålideligheden af underretningen. Såfremt der er en formodning om, at en person med handicap har brug for støtte, skal kommunen iværksætte en udredning. Afgørelsen skal foreligge skriftligt, og den skal arkiveres sammen med

underretningen. Tidsfristen for iværksættelse af en udredning er snarest og senest 2 uger efter modtagelsen af underretningen.

113

Såfremt underretningen vedrører særligt grove forhold, oplistet som vanrøgt, vold og seksuelle overgreb, har kommunen en handlepligt til at iværksætte en udredning straks, dog senest inden 3 arbejdsdage.

Bestemmelsen stiller krav om, at kommunen skal tage stilling til, om der skal tilbydes akut støtte, som midlertidigt ordning og beskytte personen med handicap, indtil en uddybende udredning har afdækket en mere målrettet og præcis støtteforanstaltning svarende til personens behov.

Bestemmelsen pålægger kommunen at handle straks, herunder iværksætte foreløbig støtte, jf. § 38, stk. 4, og sørge for at udredningen, jf. § 25, stk. 1, er igangsat senest inden 3 arbejdsdage.

114

Handlepligt med den forkortede tidsfrist finder anvendelse ved 3 konkrete former for grove omsorgssvigt:

1. Vanrøgt: Ved vanrøgt forstås et fysisk omsorgssvigt, hvor personen med handicap bliver udsat for en skadelig påvirkning eller et stærkt fysisk ubehag gennem mangelfuld pasning og pleje. Eksempler kan være, at personen med handicap ikke får ordentlig mad eller ikke har påklædning efter vejrforholdene. Vanrøgt kan også ske ved, at personen udsættes for nedværdigende handlinger eller nedgøres verbalt. Opregningen af eksempler er ikke udtømmende.
2. Vold: Ved vold forstås en handling eller trussel, der uanset formålet kan krænke personens integritet, eller som skræmmer, smerter eller skader personen med handicap. Dette gælder, uanset om volden udøves direkte mod personen med handicap, eller om personen er vidne til volden. Dette uagtet, at volden sker ved en bevidst handling, eller en handling der sker i affekt.
3. Seksuelle overgreb: Et seksuelt overgreb defineres som en seksuel aktivitet, der ikke er baseret på frivillighed og ligeværdighed mellem parterne og ikke tilgodeser personen med handicaps egne seksuelle behov.

Eksempler på seksuelle overgreb kan f.eks. være:

- at personen med handicap ikke er i stand til verbalt at sige nej, men tilkendegiver fysisk, at han eller hun ikke ønsker den seksuelle kontakt.

- at personen med handicap tvinges til at deltage i den seksuelle aktivitet med fysisk eller psykisk magt.
- at krænkeren udnytter personen med handicaps afhængighed eller egen magtposition.
- at den seksuelle kontakt alene er baseret på krænkerens behov.

Kommunen skal straks underrette politiet i de tilfælde, hvor der er mistanke om vanrøgt, vold eller seksuelle overgreb mod en person med handicap. Underretningen til politiet skal ikke afvente, at den socialfaglige udredning er gennemført.

115

Kommunens afgørelse om at gennemføre en udredning er uafhængig af politiets eventuelle sideløbende efterforskningsarbejde.

Kommunens iværksættelse af en udredning er uafhængig af en anmeldelse til politiet, ligesom kommunen ikke må indstille, suspendere eller på anden vis forsinke eller standse en igangværende udredning med henvisning til, at politiet har en igangværende efterforskning eller lignende.

116

Der skal stilles de samme tidsmæssige krav til kommunen som i ovennævnte under afsnit 5.5 nævnte forhold i de tilfælde, hvor kommunen af egen drift bliver opmærksom på bekymrende forhold for personen med handicap.

6. Rådgivning og vejledning

6.1. Rådgivning og vejledning, § 37

§ 37

117

Rådgivning og vejledning vedrører den generelle rådgivning og vejledning til personer med handicap samt dennes pårørende.

Kommunen skal yde rådgivning og vejledning til personer med handicap. Rådgivning skal have til formål at styrke den enkeltes muligheder for at overkomme barrierer i hverdagen, som er en følge af personens handicap.

En person med handicap har ret til rådgivning efter bestemmelsen, når personen har en varig fysisk, psykisk, intellektuel eller sensorisk funktionsnedsættelse, som i samspil med forskellige

barrierer kan hindre vedkommende i fuld og effektivt at deltage i samfundslivet på lige fod med andre, selvom vedkommende ikke er i målgruppen for eller har behov for støtte efter Inatsisartutloven.

Det påhviler kommunen at vurdere omfanget af behovet for rådgivning og tage stilling til, hvorledes rådgivningen skal tilrettelægges ud fra en bedømmelse af de muligheder, der er til stede i kommunen eller kan tilvejebringes gennem et samarbejde med andre myndigheder.

Rådgivningen kan bestå i en enkeltstående oplysning om hjælp til løsning af praktiske problemer, formidling af kontakt til andre myndigheder, eller der kan være tale om en løbende kontakt afhængig af behovet.

118

Der skal ydes rådgivning til pårørende til personer med handicap, da det er vurderingen, at der også kan være et behov hos pårørende for rådgivning vedrørende deres rolle som pårørende til en person med handicap. Formålet med rådgivningen er dels at bidrage til, at de pårørende får bedre viden om det konkrete handicap, dels at støtte pårørende til bedre at kunne mestre hverdagen med en person med handicap.

Afgrænsningen af, hvem der kan anses som pårørende til en person med handicap, beror på en individuel vurdering i den konkrete sag. I vurderingen skal der lægges vægt på de faktiske relationer til personen med handicap. Der bør endvidere lægges vægt på, hvilken omsorgsrolle og funktion, den pågældende har i relationen til personen med handicap. Der skal således som udgangspunkt eksistere en reel relation mellem den pågældende og personen med handicap, hvor der er regelmæssig kontakt. Der bør dog ikke anlægges en snæver fortolkning af begrebet pårørende.

119

Rådgivningen eller vejledningen kan ske i form af terapeutiske samtaler, rådgivning i valg af hjælpemidler samt vejledning i brugen af disse hjælpemidler, oplystningen er ikke udtømmende. Formålet med afholdelse af terapeutiske samtaler er at få bearbejdet et eventuelt følelsesmæssigt traume foranlediget af indtræden af et erhvervet handicap eller ved erkendelsen af eksempelvis, at et barn er født med et handicap, således at personen med handicap eller dennes pårørende er følelses- og erkendelsesmæssig klar til at modtage den nødvendige støtte. Bestemmelsens målgruppe vil være såvel personen med handicap som dennes pårørende, hvis livssituation påvirkes heraf.

Rådgivning kan ydes særskilt eller i forbindelse med støtte efter Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap eller efter anden lovgivning.

120

Det Landsdækkende Handicapcenter - Pissassarfik

Kommunen kan yde økonomisk støtte til deltagelse i kurser eller undervisning med henblik på at gøre den enkelte person med handicap bedre i stand til at håndtere hverdagen.

Kommunen kan indhente vejledning om kurser og undervisning hos Det Landsdækkende Handicapcenter.

Kommunen skal tilbyde pårørende til personer med handicap deltagelse i kurser og undervisning med henblik på at støtte den pårørende og at styrke den pårørendes kompetencer i relation til at lette og forbedre hverdagen for personen med handicap.

Kommunen skal være opmærksom på, om den pårørende har behov for hjælp efter Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap eller efter anden lovgivning.

7. Afgørelseskompetence**7.1. Hvem beslutter om der skal gives støtte og/eller botilbud, § 38**

Støtteformer og botilbud er beskrevet i vejledningens afsnit 8 og 9.

121

§ 38

Kommunen skal træffe afgørelse om støtte efter kapitel 8 eller om botilbud efter kapitel 9 i Inatsisartutloven, når det må anses for at være af væsentlig betydning for personen med handicap. Afgørelsen kan træffes efter ansøgning fra borgeren, dennes værge eller forældremyndighedsindehavere eller af egen drift af kommunen.

122

Konkret og individuel vurdering ved beslutning om tildeling af støtte

Kravet om, at støtten skal være af væsentlig betydning for de behov, som en person med handicap har, betyder, at det ikke er ethvert behov, der udløser støtte. Det er forudsat, at vurderingen af, hvorvidt støtten vil være af væsentlig betydning, sker med udgangspunkt dels i den enkelte persons støttebehov, dels karakteren af den støtte, som der skal træffes afgørelse om. Det er hensigten, at kriteriet er så rummeligt, at det ikke afskærer kommunen fra at yde støtte, når dette

må anses for formålstjenligt ud fra en vurdering af den enkelte persons situation sammenholdt med de støttemuligheder, som findes i Inatsisartutloven.

Kommunen skal træffe afgørelse om, hvorvidt en person med handicap skal have støtte, på baggrund af en konkret og individuel vurdering af personens behov og forudsætninger.

Det første led i vurderingen vil som udgangspunkt være at afklare, hvorvidt personen har et varigt fysisk, psykisk, intellektuelt eller sensorisk handicap, som i samspil med forskellige barrierer kan hindre vedkommende i fuldt og effektivt at deltage i samfundslivet på lige fod med andre. At personen har et handicap berettiger i sig selv ikke til støtte efter Inatsisartutloven.

123

Vurderingen af, hvorvidt personen har et handicap, må ikke være mere omfattende end nødvendigt. Personens handicap kan være åbenlyst, f.eks. hvis personen mangler 1 eller flere lemmer, er blind eller døv. I sådanne tilfælde er der ikke behov for yderligere undersøgelser. I andre tilfælde kan det være tilstrækkeligt med en samtale med personen, eller at personen fremlægger en lægeerklæring, som måske er indhentet i anden sammenhæng, der beskriver en varig funktionsnedsættelse som kan afhjælpes med noget støtte. I andre tilfælde vil det være nødvendigt at igangsætte lægefaglige eller andre undersøgelser, når det ikke er åbenlyst at der er en nedsat funktionsevne eller at den nedsatte funktionsevne kan afhjælpes.

124

Såfremt kommunen vurderer, at personen har et handicap, skal kommunen som næste skridt foretage en vurdering af personens støttebehov, som er begrundet i handicapet, samt hvilket omfang af støtte og arten af støtte, som kan imødekomme personens støttebehov.

Der kan i den forbindelse søges besvaret:

- Hvilke forhindringer har personen på grund af et handicap eller flere handicaps?
- Forhindrer det for eksempel personen i at kunne deltage i samfundslivet, få sig en uddannelse, have et arbejde, eller have et socialt liv?
- Har personen behov for socialpædagogisk støtte?
- Kan personen tage vare på sin egen personlige hygiejne?
- Har personen behov for et botilbud?
- Ville nogle hjælpemidler kunne afhjælpe borgerens handicap? osv.

Denne vurdering vil i nogle tilfælde være simpel, f.eks. ved vurderingen af støttebehovet for blindestok til en person, der er blind. I andre tilfælde kan der være behov for mere omfattende vurderinger med flere afklarende samtaler med personen og eventuelt indhentning af sagkyndige vurderinger. Hvornår der foreligger et tilstrækkeligt grundlag til at træffe afgørelse, vil altid bero på en konkret vurdering i den enkelte sag

Inden der træffes afgørelse om støtte, skal der være afholdt en samtale med personen med handicap og dennes eventuelle værge eller forældremyndighedsindehavere. Se afsnit 4.2 vedrørende samtale.

125

Ved akut behov for støtte

I tilfælde, hvor der er et akut behov for støtte, skal kommunen træffe afgørelse om støtte og iværksætte denne uanset, at der er afholdt samtale efter § 23 og udarbejdet en udredning efter § 25 og en handlingsplan efter § 26, eller at disse ikke er færdiggjort.

Med bestemmelsen imødekommes behovet for, at der akut og midlertidigt iværksættes støtte. Bestemmelsen vil f.eks. kunne finde anvendelse, hvor en person erhverver et mere omfattende handicap og pludselig får brug for støtte, eller hvor kommunen i forbindelse med udredningen konstaterer, at det er uforsvarligt at lade personen blive i eget hjem. Bestemmelsen vil også kunne finde anvendelse, hvor den, som hidtil har varetaget omsorgsopgaven, f.eks. en forælder, pludselig ikke kan varetage opgaven længere, og at der derfor eventuelt opstår behov, for eksempel, for ophold på et døgntilbud.

Såfremt kommunen finder, at der foreligger et akut behov og derfor træffer afgørelse om støtte uden at have afholdt samtale og færdiggjort udredning og handleplan, skal kommunen efterfølgende hurtigst muligt afholde samtale og udarbejde og færdiggøre udredning og handleplan. Såfremt udredning og handleplan peger på, at der skal iværksættes yderligere støtte, eller at det er en anden type støtte, personen har brug for, skal kommunen på baggrund af den færdiggjorte udredning og handleplan træffe afgørelse herom. Afgørelse om støtte kan også træffes, hvor udredningen er færdiggjort, men hvor handleplanen endnu ikke er det.

7.2. Løbende opfølgning, § 39

§ 39

126

Når der er truffet afgørelse om støtte efter kapitel 8 eller ophold på et botilbud efter kapitel 9, skal kommunen løbende følge op på, om støtten fortsat opfylder sit formål. Kommunen er forpligtet til i denne løbende opfølgning at være opmærksom på, om borgeren har behov for andre former for støtte efter Inatsisartutloven eller efter anden lovgivning.

Der kan ikke fastsættes klare grænser for, hvor hyppigt der skal følges op på støtten. Hyppigheden skal fastsættes på baggrund af den enkelte borgers støttebehov og karakteren af støtten. Således vil der f.eks. ikke være et krav om hyppig opfølgning, hvis en borger med et varigt og stationært handicap har fået bevilget et hjælpemiddel i form af f.eks. en blindestok. I dette tilfælde kan ikke forventes hyppige ændringer i borgerens støttebehov. På den anden side kan der være behov for hyppig opfølgning for en person med skizofreni, som er bevilget ledsagelse. Der er ingen formkrav til opfølgningen. Opfølgningen kan f.eks. ske løbende i forbindelse med, at støtten ydes, ved samtaler mellem personen og sagsbehandleren eller lignende.

Kommunalbestyrelsen kan fastsætte interne retningslinjer for form og hyppighed af opfølgningen, men retningslinjerne skal give plads til et skøn, således at opfølgningen kan være hyppigere i de tilfælde, hvor det på baggrund af den konkrete borgers støttebehov og den bevilgede støtte er nødvendig.

8. Hvilken støtte kan/skal kommunen yde, §§ 40-45

8.1. Støtte til varetagelse af omsorg i eget hjem, § 40

§40

127

Kommunen skal jf. bekendtgørelse om støtte til personer med handicap, § 5, hvor forholdene tillader det, tilbyde en person med handicap:

- 1) personlig hjælp,
- 2) støtte til nødvendige praktiske opgaver i hjemmet, og
- 3) madservice.

Støtten skal tilbydes til personer, som på grund af handicap ikke selv kan udføre disse opgaver.

128

§ 40

Kommunen skal yde økonomisk støtte til en person, der varetager den daglige omsorg for en person med handicap, som bor i eget hjem.

Bestemmelsen vil typisk finde anvendelse i de situationer, hvor alternativet vil være en anbringelse på et døgntilbud.

Det er et krav, at omsorgen gives til en person, som bor i sit eget hjem. Der kan således ikke ydes støtte efter bestemmelsen, såfremt personen har ophold på et døgntilbud.

Bestemmelsen vil typisk finde anvendelse for nære pårørende, herunder f.eks. forældre der yder omsorg for et barn med handicap og en ægtefælle eller samlever, der yder omsorg for en ægtefælle eller samlever med handicap i eget hjem.

129

Omsorgsopgaven omfatter personlig hjælp og støtte til nødvendige praktiske opgaver i hjemmet, bl.a. hjælp til personlig hygiejne, herunder bad, mund- og tandpleje, negleklipping og barbering, af- og påklædning, toiletbesøg, hudpleje, hjælp til kropsbårne hjælpemidler såsom støttestrømper, samt tøjvask, opvask, rengøring og madlavning. Som udgangspunkt skal personen, der modtager økonomisk støtte for at varetage den daglige omsorg, udføre de opgaver, der ellers vil kunne gives støtte til efter Inatsisartutloven og de med hjemmel heri udstedte regler.

Kommunen kan på baggrund af en konkret vurdering fravige dette udgangspunkt og tildele yderligere støtte til specifikt afgrænsede opgaver af en helt særlig karakter, hvis personen med handicap har brug for støtte, som kræver en faguddannelse at udføre.

Økonomisk støtte til omsorg efter denne bestemmelse erstatter f.eks. ikke hjemmesygepleje, som skal ydes af sundhedsvæsenet.

130

Ansættelse af et medlem af husstanden som støtteperson

Økonomisk støtte til en person, der varetager den daglige omsorg for en person med handicap, skal ydes ved kommunens ansættelse af støttepersonen. Kommunen skal fastsætte det ugentlige antal timer, der skal ske ansættelse for på baggrund af behovet hos personen med handicap og øvrige muligheder for støtte efter denne Inatsisartutlov eller anden lovgivning. Timetallet skal fastsættes på baggrund af en konkret vurdering af personens støttebehov, og hvilke opgaver der skal løses. Det skal indgå som en forudsætning i vurderingen, at de øvrige medlemmer af husstanden deltager i udførelsen af praktiske opgaver i hjemmet på almindelig vis. Der kan ikke ydes økonomisk støtte til løsning af opgaver, som normalt vil påhvile andre medlemmer af husstanden.

131

Der skal indhentes straffeattest, såfremt der ansættes en person, der ikke er medlem af husstanden. Det er således ikke meningen, at der skal indhentes straffe- og børneattester, når f.eks. forældre varetager den daglige omsorg for deres barn med handicap og får økonomisk støtte herfor.

132

Lønnen skal beregnes på baggrund af den ansatte persons tidligere bruttoindtægt. Foreligger der ikke dokumentation for indkomst fra tidligere år, fastsættes lønnen med udgangspunkt i den til enhver tid gældende mindste timelønssats for en ufaglært SIK-overenskomstansat.

Er man selvstændig erhvervsdrivende, kan det være svært at skaffe et realistisk beregningsgrundlag, men personen vil ofte via revisor eller via regnskaber kunne sandsynliggøre en indtægt, som kommunen kan tage udgangspunkt i ved beregning af den tidligere bruttoindtægt. I de tilfælde, hvor det er umuligt at tilvejebringe et realistisk beregningsgrundlag, skal beregningen tage udgangspunkt i den til enhver tid gældende mindste timelønssats for en ufaglært SIK-overenskomstansat.

Det er muligt at få supplerende økonomisk støtte fra nogle få timer om ugen op til 40 timer om ugen.

133

Der er følgende bilag vedrørende støttepersonordningen: Støttepersonkoordinator bilag 15, Støttetimer – handleplan bilag 16, Støttetimer bilag 17, bilag 17 A Vederlag for støtte til varetagelse af omsorg af person med handicap i eget hjem og støttepersonrapport bilag 18.

8.2. Aflastning, § 41

§ 41

134

Med aflastning menes midlertidigt ophold uden for hjemmet, hvorved de pårørende, som normalt varetager omsorgsopgaven, aflastes.

Skema vedrørende aflastning har bilags nr.: 19

Varigheden af et aflastningsophold er afhængig af den konkrete situation og den enkelte persons støttebehov. Der kan f.eks. være tale om jævnlige tilbagevendende weekendophold, ferieophold eller ophold af flere måneders varighed. Aflastning kan udover praktisk hjælp omfatte andre former for støtte.

135

Kommunens forpligtelse til at tilbyde aflastning er for det første betinget af, at omsorgsopgaven medfører væsentligt merarbejde for forældrene eller de øvrige pårørende, som varetager omsorgen, og for det andet af, at aflastning er en forudsætning for, at forældrene eller de øvrige pårørende fortsat kan varetage omsorgen.

Kommunen skal tilbyde aflastningsophold for en person med handicap, hvis daglige omsorg varetages af forældre, andre pårørende eller plejefamilie i eget hjem.

136

Det er ikke en betingelse for aflastning, at kommunalbestyrelsen yder støtte til varetagelse af omsorg i eget hjem. Det betyder at, selvom der kommer en støtteperson hver dag, som varetager eksempelvis den daglige personlige pleje, skal dette ikke være en hindring for, at der bevilges aflastningsophold uden for hjemmet.

137

Aflastning kan finde sted ved ophold på et døgntilbud efter Inatsisartutlovens § 48. Personen, som skal have ophold som aflastning, skal kunne rummes inden for døgntilbuddets målgruppe. Da der

er tale om ophold i aflastning på et døgntilbud, skal kommunen træffe aftale med det centrale visitationssystem om opholdet.

For børn under 18 år kan aflastning også finde sted hos en godkendt kommunal arrangeret plejefamilie efter § 37 i Inatsisartutlov om støtte til børn. Formålet er at sikre, at personen der skal i aflastning, modtager kvalificeret omsorg og støtte i ordnede rammer under opholdet.

8.3. Støtteperson, § 42

§ 42

138

Kommunen skal tilbyde en støtteperson til en person med handicap, der har behov for socialpædagogisk støtte for at kunne klare sig i eget hjem, bokollektiv eller beskyttet boenhed.

139

Støttepersonens opgaver

Støtte i form af en støtteperson skal ydes, når personen med handicap, med væsentlig fysisk, psykisk, intellektuel eller sensorisk funktionsnedsættelse har et behov for socialpædagogisk støtte. En del af en støttepersons opgave kan være ledsagelse til f.eks. kulturelle arrangementer eller indkøb, men kun i det tilfælde at støttepersonen samtidig skal yde en socialpædagogisk indsats i forbindelse med ledsagelsen.

En støtteperson skal efter bestemmelsen støtte en person med handicap i dennes psykiske, fysiske og sociale udvikling, samt hjælpe med at udføre daglige gøremål. Støttepersonens opgaver kan f.eks. være optræning af en person med handicap, til selv at sørge for personlig hygiejne, påklædning, indkøb, madlavning, økonomi, kontakt med kommunen, beskæftigelse, fritid, kontakt med familie og venner. Støttepersonens opgaver er at udføre opgaverne sammen med personen med handicap eller ved at vejlede personen, mens personen med handicap selv udfører opgaverne.

Støttepersonens opgaver kan foregå i hjemmet hos personen med handicap, udføres i forretninger, på en arbejdsplads, ude i naturen. Opregningen er ikke udtømmende.

140

Kommunen skal i afgørelsen om tilbud om støtte i form af en støtteperson, fastsætte støttepersonens ugentlige antal støttetimer.

141

Kommunen ansætter en støtteperson. Kommunen skal ved ansættelsen af støttepersonen lægge vægt på, hvilke støttebehov personen med handicap har, og dermed hvilke kvalifikationer støttepersonen skal have. Matchningen mellem en person med handicap og en støtteperson skal altid basere sig på en konkret vurdering.

142

Kommunen skal i forbindelse med ansættelse af en støtteperson indhente en straffeattest og, hvis det er relevant, børneattest.

143

En støtteperson skal have handicapkendskab samt kendskab til etik (som holdninger og værdier i at arbejde med mennesker) og praktiske færdigheder i at udføre hjælpen.

144

Når en støtteperson ansættes og starter på sit arbejde, skal arbejdsgiver/socialforvaltning i forbindelse med indføring i støttepersonens arbejde sikre, at vigtige basisoplysninger og helbredsmæssige forhold ved behov, gives til støttepersonen: Hvad kan personen med handicap selv klare og hvilken behov for støtte har personen med handicap og dermed hvilke konkrete opgaver der ønskes udført.

8.4. Flyttehjælp, § 43

§43

145

Kommunen kan tilbyde økonomisk støtte til hel eller delvis dækning af omkostningerne ved, at en eller begge forældremyndighedsindehavere til et barn med handicap flytter bopæl til en anden by. Omkostninger ved flytning til en anden by omfatter dokumenterede udgifter til bohavflytning samt rejseudgifter.

Følgende betingelser, skal alle være opfyldt:

1. Når barnets behov for støtte og omsorg ikke eller kun vanskeligt kan imødekommes på forældremyndighedsindehavernes nuværende bopæl.

2. Når barnets behov for støtte efter denne Inatsisartutlov bedre kan imødekommes på den ønskede fremtidige bopæl.
3. Når forældremyndighedsindehaverne selv udtrykkeligt har udtrykt ønske om flytning

Kommunen kan tilbyde flyttehjælp, på ovenstående betingelser, således at det bliver en reel mulighed for en familie med et barn med et handicap, at flytte til et sted, hvor der er bedre mulighed for, at barnet kan modtage den rette hjælp.

146

Endelig er det et krav, at forældremyndighedsindehaverne selv udtrykkeligt har udtrykt ønske om flytning. Flytningen må ikke alene være begrundet i, at kommunen finder det mere hensigtsmæssig.

Der skal altid være tale om et tilbud, og der må aldrig lægges pres fra kommunens side på at, en eller begge forældremyndighedsindehavere flytter. Der er endvidere alene tale om en mulighed for kommunen og ikke en forpligtelse for kommunen til at yde økonomisk støtte efter bestemmelsen.

147

Kommunen gives ligeledes mulighed for at, tilbyde økonomisk støtte til hel eller delvis dækning af flytteomkostningerne til en eller begge forældremyndighedsindehavere, når der træffes afgørelse om visitering til et døgntilbud, og det skønnes at være til barnets bedste, at forældremyndighedsindehaverne kan flytte til samme by, hvor døgntilbuddet er beliggende i.

Den anbringende kommune forbliver, hjem-, handle- og betalingskommune for en person med handicap der er anbragt i et døgntilbud uden for hjemkommunen.

148

Når et barn, under betingelse af at alle muligheder er udtømte i Grønland, anbringes i et døgntilbud uden for Grønland på det offentliges foranstaltning, kan flyttehjælp ydes til forældres flytning til anbringelsesbyen i andre dele af rigsfællesskabet når det skønnes at være til barnets bedste, at forældremyndighedsindehaverne kan flytte til samme by, hvor døgntilbuddet er beliggende i. Hjemkommune og dermed betalingskommune vil i dette tilfælde, hvad barnet angår, være den anbringende kommune.

8.5. Habilitering og rehabilitering på Det Landsdækkende Handicapcenter, §§ 44-45

§ 44

149

Kommunen gives mulighed for at tilbyde en person med handicap habilitering (nyindlæring af færdigheder) eller rehabilitering (genindlæring af færdigheder) på Det Landsdækkende Handicapcenter.

Habilitering betyder udvikling af nye færdigheder, eksempelvis ved tildeling af nye hjælperedskaber, oplæres en person med handicap at få nye færdigheder ved hjælp af hjælpemidlet, eller en person med handicap trænes op til at kunne gå op ad en trappe.

Rehabilitering betyder udvikling af tabte færdigheder eksempelvis på grund af en blodprop eller hjerneblødning eller fordi vedkommende har været ude for en ulykke som har påført personen et handicap, og derfor skal som eksempel, genindlære at gå eller bruge hænderne.

150

Habiliteringen og rehabiliteringen kan finde sted både ved ophold på Det Landsdækkende Handicapcenter Pissassarfik og som ambulant træning. Formålet med habilitering og rehabilitering er, at personen med handicap kan indlære eller genindlære færdigheder og derigennem fungere bedre i hverdagen.

151

Habiliteringen og rehabiliteringen på Det Landsdækkende Handicapcenter er alene hverdags habilitering og rehabilitering og skal således ikke træde i stedet for genoptræning, rehabilitering m.v., der varetages af sundhedsvæsenet, da dette har til formål efter endt sundhedsfaglig behandling at forbedre funktionsevnen bl.a. ved tildeling af hjælpemidler og vedligeholde egenskaber hos borgeren.

Bestemmelsen giver ligeledes mulighed for, at habilitering og rehabilitering kan finde sted som et midlertidigt ophold for borgere med bopæl uden for byen hvor handicapcenteret ligger.

8.6. Støtte foranstaltninger § 45

§45

152

Kommunalbestyrelsen kan tilbyde følgende støtteforanstaltninger:

- 1) Personlig hjælp og omsorg,
- 2) Træning,
- 3) Hjælpemidler,
- 4) Ledsagelse,
- 5) Boligindretning,
- 6) Motordrevne køretøjer,
- 7) Kollektiv kørselsordning,
- 8) Merudgifter,
- 9) Beskæftigelses-, aktivitets- og samværstilbud, og
- 10) Kurser og undervisning, herunder til pårørende.

8.7. Hjælpemidler

153

Kommunen skal yde støtte til anskaffelse af et hjælpemiddel til en person med handicap jf. Selvstyrets bekendtgørelse om støtte til personer med handicap, § 9, såfremt hjælpemidlet:

- 1) i væsentlig grad kan afhjælpe følgerne af personens handicap,
- 2) i væsentlig grad kan lette personens daglige tilværelse, eller
- 3) er nødvendig for, at personen kan udøve et erhverv.

Skema til ansøgning af hjælpemidler, har bilags nr.: 20.

154

Eksempler til de 3 ovennævnte kriterier for ydelse af støtte til anskaffelse af hjælpemiddel:

- 1) At hjælpemidlet giver personen mulighed for at: studere eller have arbejde ved brug af eksempelvis et teknisk hjælpemiddel, at færdes uden for hjemmet ved hjælp af en rollator, kørestol eller andet transport hjælpemiddel, at blive i stand til selv at lave mad eksempelvis ved hjælp af tekniske køkkenredskaber m.v.
- 2) En mobiltelefon eller læselup der er beregnet til svagtseende, en speciel seng tilpasset en person med handicap, nødvendig fjernstyringsudstyr til hjemmets tekniske udstyr, tilpassede nødvendige køkkenredskaber, en blindestok m.v.

- 3) Nødvendig hjælpemiddel til at kunne transportere sig til arbejde, nødvendig hjælpemiddel til at kunne udføre arbejdet, nødvendig speciel møblering af arbejdsplads m.v.

155

Støtte til anskaffelse af et hjælpemiddel kan kun ydes til udgifter, der væsentligt overstiger prisen på, hvad personer uden handicap sædvanligvis anskaffer til personlig brug og husholdning.

Kommunen skal tilbyde personer med handicap rådgivning om valg af hjælpemidler samt instruktion i brugen heraf. Kommunen kan indhente vejledning i varetagelsen af rådgivning hos Det Landsdækkende Handicapcenter Pissassarfik.

156

Kommunen skal jf. Selvstyrets bekendtgørelse om støtte til personer med handicap, § 11, dække udgifter til reparation og vedligeholdelse af et hjælpemiddel, der er bevilget efter § 9 i Selvstyrets bekendtgørelse nr. om støtte til personer med handicap, såfremt reparationen eller vedligeholdelsen er nødvendig for, at hjælpemidlet kan fungere. Hjælpemidlerne kan tildeles som lån til brug.

Ved behandling af sager vedrørende dækning af udgifter til reparation og vedligeholdelse af et hjælpemiddel, skal kommunen vurdere, om det økonomisk er mere hensigtsmæssigt at udskifte hjælpemidlet.

157

Behandlingsredskab eller hjælpemiddel

Et behandlingsredskab er et redskab, som patienten forsynes med som led i behandling i sygehusvæsenet, eller som led i fortsættelse af den iværksatte behandling. Formålet er enten at tilvejebringe yderligere forbedring af det resultat, som er opnået ved behandlingen, eller at forhindre forringelse af dette resultat.

Behandlingsredskaber er således:

- Apparat, som indopereres som led i behandling i sygehusvæsenet.
- Apparat, som ordineres som led i behandling i sygehusvæsenet eller som en fortsættelse af den iværksatte behandling, og som kontrolleres af sygehusvæsenet, indtil patientens tilstand er stationær.

- Apparatur, som ordineres som led i behandling i sygehusvæsenet eller som en fortsættelse af den iværksatte behandling, og som anskaffes til midlertidigt eller permanent brug i hjemmet, og hvor patienten har fået undervisning i brug af apparaturet i sygehusvæsenet, eller hvor patientens anvendelse af apparaturet er under en vis kontrol af sygehusvæsenet.
- Apparatur, som patienten efter sygehusvæsenets vurdering har behov for, imens patienten venter på sygehusbehandling.

158

I de tilfælde, hvor en person efter udskrivning fra sygehus har et lægefagligt begrundet behov for specialiseret, ambulans genoptræning, der forudsætter et sygehus' ekspertise og tilbydes på et sygehus, skal sygehuset levere de nødvendige behandlingsredskaber eller hjælpemidler hertil. Udgifterne til behandlingsredskaber eller hjælpemidler i forbindelse med specialiseret, ambulans genoptræning efter udskrivning fra sygehus afholdes af kommunen.

Behandlingsredskaber skal forebygge mens hjælpemidler skal afhjælpe problemer i forbindelse med et handicap der har karakter af vedvarende eller længerevarende hjælp til at gøre hverdagen lettere for en person med handicap.

Et produkt kan både være et hjælpemiddel og et behandlingsredskab. Hvilken myndighed, der i givet fald bevilger produktet afhænger af, hvordan produktet anvendes og administreres, om det er sundhedsfagligt eller til at afhjælpe et varigt forhindring for en person med handicap.

Hvis kommunen er i tvivl, om et produkt er et hjælpemiddel eller et behandlingsredskab, skal kommunen søge afklaret, om produktet kan bevilges efter sundhedslovgivningen. Ansvar for denne afklaring påhviler ikke alene kommunen, men er et fælles ansvar mellem kommunen og sundhedssektoren. Det er alene sundhedssektoren, der kan tage stilling til, om der er tale om et behandlingsredskab.

8.8. Ledsagelse

159

Borgere med handicap har som andre behov for at kunne komme hjemmefra, købe ind og deltage i kulturelle og sociale aktiviteter uden altid at skulle bede familie, venner eller medarbejdere i botilbud om hjælp.

Formålet med ledsagelse er at medvirke til normalisering og integration i samfundet af borgere med varig nedsat funktionsevne og skal ses som et led i bestræbelserne på at øge mulighederne for selvstændighed, valgfrihed og ansvar for egen tilværelse hos borgere med handicap.

Ledsageren skal medvirke til opfyldelsen af det egentlige formål, nemlig at komme ud til de ønskede aktiviteter. Eksempler på opgaver kan være: Støtte borgeren, når denne skal udendørs, finde varer under indkøb og bære de indkøbte varer hjem, hjælpe til med kørestolen ved besværlige veje, hjælpe borgeren på toilettet, tage med borgeren ud i naturen eller hjælpe til med kommunikation for en borger med spastisk lammelse, der har svært ved at gøre sig forståelig overfor fremmede eller hjælpe en blind borger med at udføre dennes fritidsaktiviteter.

En ledsager bør have handicapkendskab samt kendskab til etik og praktiske færdigheder i at udføre hjælpen, f.eks. løfteteknik.

- Kommunen skal tilbyde ledsagelse i op til 15 timer om måneden til en person med handicap, som ikke kan færdes alene på grund af sit handicap.
- Kommunen skal godkende og ansætte ledsageren.
- En person, der har ret til ledsagelse, kan selv foreslå en ledsager.
- Kommunen kan, udover ovennævnte ledsagelse i op til 15 timer, tilbyde ledsagelse til en person med handicap med henblik på dennes gennemførelse af en ferie, når ferien ikke kan afholdes uden ledsagelse. (se yderligere herom i afsnit 12.1 i denne vejledning).
- Personen med handicap bestemmer selv, hvilke aktiviteter denne ønsker ledsagelse til. Der kan dog alene ydes ledsagelse til aktiviteter, der ikke kræver socialpædagogisk støtte.
- Kommunen afholder ledsagerens udgifter til befordring mellem de enkelte ledsageopgaver i lokalområdet.
- Kommunen skal i forbindelse med ansættelse af en ledsager indhente straffeattest og, hvis det er relevant, børneattest.

8.9. Boligindretning

160

Kommunen skal yde støtte til specialindretning af en person med handicaps bolig, når:

- 1) det er nødvendigt for at gøre boligen bedre egnet som hjem for den pågældende,

- 2) personen ved indretningen bliver i stand til at klare sig selv i boligen, og
- 3) personen bor i eget hjem, herunder i bokollektiv eller beskyttet boenhed.

Skema til ansøgning om boligindretning, har bilags nr.:21

Der kan kun ydes støtte til udgifter til specialindretning af boligen, der væsentligt overstiger de udgifter, en person uden handicap sædvanligvis anvender til boligindretning.

Kommunen skal i forbindelse med boligindretning, i det omfang det er muligt, inddrage personen med handicap i processen så tidligt som muligt, herunder ved planlægning af indretning, samt valg af materiale, mv.

8.10. Motordrevne køretøjer

161

Kommunen skal yde støtte til anskaffelse af et motordrevet køretøj, dog undtaget bil, hvis en person med handicap bor eller dagligt færdes i områder, hvor der ikke kan benyttes offentlige transportmidler eller taxa.

162

Kommunen skal yde støtte til dækning af driftsomkostninger vedr. et køretøj, der er ydet støtte til anskaffelse efter ovennævnte bestemmelse, herunder til dækning af:

1. almindelig vedligeholdelse, herunder service,
2. reparationer, og
3. forsikring.

Skema vedrørende reparation har bilags nr.: 22 og forsikring af motordrevne køretøjer har bilags nr.: 23.

163

Der skal alene ydes støtte til almindelige vedligehold, herunder service og reparationer, når beløbet ikke overstiger, hvad et nyt tilsvarende motordrevet køretøj kan anskaffes for. Kommunen kan vælge, om der skal ydes støtte til vedligeholdelse eller reparation, eller til anskaffelse af et nyt tilsvarende motordrevet køretøj.

164

Kommunen skal yde støtte til særlig indretning af et motordrevet køretøj, herunder bil, hvis:

1. en person med handicap ikke kan benytte køretøjet uden ændringer,
2. ansøgerens helbredsforhold taler for det, eller
3. det letter ansøgerens placering i bilen
4. ændring til automatgear, hvis det ikke koster mere end 25.905 kr., bilen er under 1 år gammel og er forsynet med automatgear fra fabrikken.

165

Støtte til automatgear gives inden 8 år efter, at den sidste støtte er givet, når:

1. bilen ikke længere er egnet på grund af en ændring af ansøgerens funktionsevne,
2. ansøgeren har været nødt til at udskifte sin bil af helbredsmæssige årsager,
3. ansøgeren har været nødt til at udskifte sin bil af hensyn til sin familiesituation,
4. det ved erklæring fra et autoriseret værksted dokumenteres, at udskiftning af bilen er nødvendig,
5. bilen er totalskadet,
6. bilen ikke kan repareres, eller
7. det ved erklæring fra et autoriseret værksted dokumenteres, at udgifterne til reparation af bilen vil være uforholdsmæssigt store

Jf. Selvstyrets bekendtgørelse om støtte til personer med handicap § 14, stk. 6 er støtten betinget af, at bilen tilhører ansøgeren eller en anden person inden for husstanden.

Støtte til reparation, udskiftning og afmontering af nødvendig indretning som ovenfor nævnt ydes efter behov.

8.11. Kollektiv kørselsordning

166

Kommunen kan tilbyde en person med handicap befordring i form af en kollektiv kørselsordning. Kommunen kan stille et motorkøretøj til rådighed for en kollektiv kørselsordning. Ordningen kan etableres i samarbejde med Sundhedsvæsenet eller en privat organisation.

Ansøgning om anskaffelse af en handicapbus har bilags nr.: 24.

8.12. Merudgifter

167

Kommunen skal yde økonomisk støtte til en person med handicap til dækning af væsentlige merudgifter. Dvs. de udgifter, der er direkte afledt af handicapet.

Ansøgningskema til væsentlige merudgifter, har bilags nr.: 25. og til væsentlige merudgifter til kørselsordning, bilag nr.: 26.

Kommunen skal yde økonomisk støtte til dækning af væsentlige merudgifter ved forsørgelse i hjemmet af en person med handicap. Der kan alene ydes støtte til dækning af væsentlige merudgifter, som er en følge af personens handicap, og som ikke kan dækkes efter anden lovgivning eller efter andre bestemmelser i Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap.

Støtte til dækning af merudgifter er uafhængig af indkomst og er ikke skattepligtig.

Eksempler på væsentlige merudgifter:

Udgangspunktet er, at det ikke må være dyrere – og heller ikke billigere – at bo, leve og få en almindelig hverdag til at hænge sammen, fordi man har et handicap. En person med handicap skal ligesom alle andre borgere, selv betale de normale leveomkostninger, som mad, tøj, ferie, fritidsinteresser, fornøjelser, børnepasning osv.

En person med handicap kan få afhjulpet nogle forhindringer på grund af sit handicap, ved at gå til træning i et fitnesscenter som eksempelvis koster 800 kr. om måneden, og dermed få en lettere hverdag. Dette kan vurderes og eventuelt bevilges som en nødvendig merudgift på grund af et handicap, med en fast månedlig bevilling.

Det kan eksempelvis også være en person som er multiallergiker og derfor har væsentlige merudgifter til madvarer, rengøringsartikler og produkter til personlig hygiejne mv. der månedligt resulterer i, at personen i forhold til ved køb af almindelige varer, bruger mere end 500 kr. mere om måneden til produkterne. Her vil vedkommende også mod dokumentation kunne bevilges den gennemsnitlige merudgift pr. måned.

Eksemplerne er ikke udtømmende.

Som udgangspunkt fastlægges merudgifter ud fra kendskabet til niveauet generelt for de omhandlede udgifter, der kan vedrøre løbende udgifter eller enkeltudgifter. Det kan være merudgifter til diætkost f.eks. til borgere med diabetes eller borgere med svær laktoseintolerance, hvilket skal dokumenteres ved lægeerklæring.

168

Beregning

Udmåling af støtten sker på grundlag af de sandsynliggjorte eller dokumenterede merudgifter for den enkelte.

Hvis udmålingen sker på grundlag af sandsynliggjorte merudgifter, fastlægger kommunalbestyrelsen et overslag over de sandsynliggjorte merudgifter. Overslaget over merudgifterne skal fastlægges ud fra det gennemsnitlige niveau for de omhandlede udgifter. Merudgifterne omfatter såvel løbende udgifter som enkeltudgifter.

Støtte til væsentlige merudgifter kan alene ydes, når de skønnede merudgifter udgør mindst 6.000 kr. pr. år svarende til 500 kr. pr. måned. Støtten fastsættes ud fra de skønnede merudgifter pr. måned og rundes op til nærmeste kronebeløb, der er deleligt med 100.

Støtten ydes som udgangspunkt som en kontantydelse. Visse former for støtte kan dog aftales som naturaliehjælp, der afregnes direkte af kommunen.

Den kontante del af støtten udbetales i månedlige rater. Beløb, som afregnes direkte af kommunen, modregnes i den månedlige støtte. Når kommunen bevilger dækning af væsentlige merudgifter, skal bevillingsskrivelsen indeholde en beskrivelse af, hvordan merudgiften er beregnet.

169

Genberegning

Hvis der sker ændringer i de sandsynliggjorte eller dokumenterede merudgifter, som ligger til grund for kommunens fastsættelse af den udbetalte støtte, skal støtten ændres i overensstemmelse hermed. Uanset stigninger i de sandsynliggjorte eller dokumenterede merudgifter kan personen, der modtager merudgiftsydelse, dog ikke kræve at få støtten fastsat på ny, før der er forløbet et år regnet fra den seneste fastsættelse. Ændret fastsættelse af den udbetalte støtte skal ved sådanne

stigninger ske med tilbagevirkende kraft til det tidspunkt, hvor stigningen i de sandsynliggjorte eller dokumenterede merudgifter fandt sted.

Det er vigtigt at kommunen giver vejledning til en borger med handicap til at opbevare dokumentationer til merudgifter, til en eventuelt genberegning.

170

Enkeltstående merudgifter

Hvis der opstår behov for støtte til en enkeltstående merudgift, kan dette ske ved en enkeltstående udbetaling uden regulering af det månedlige beløb. Dette forudsætter, at personen allerede er berettiget til støtte til dækning af væsentlige merudgifter.

171

Ophør

Hvis betingelserne for støtte ikke længere er opfyldt, eller merudgifterne er lavere end oprindeligt antaget, og de samlede merudgifter ikke overstiger beløbsgrænsen, bortfalder støtten ved udgangen af den måned, hvor dette konstateres.

172

Tilbagebetalingspligt

Modtager en person med handicap mod bedre vidende støtte jf. de i afsnit 8.5 i denne vejledning nævnte støttemuligheder, kan kommunen kræve den ydede støtte tilbagebetalt eller tilbageleveret. For at der kan kræves tilbagebetaling eller tilbagelevering, er det en betingelse, at personen, dennes eventuelle værge eller forældremyndighedsindehaver vidste eller burde vide, at den ydede støtte ikke længere var nødvendig.

Tilbagebetaling eller tilbagelevering kan kræves fra det tidspunkt, hvor personen med handicap, dennes eventuelle værge eller forældremyndighedsindehaver vidste eller burde vide, at den ydede støtte ikke længere var nødvendig.

8.13. Beskæftigelses-, aktivitets- og samværstilbud

173

Beskæftigelse

Kommunen skal tilbyde beskæftigelse til en person med handicap over 18 år, som på grund af sit handicap ikke kan opnå eller fastholde beskæftigelse på normale vilkår på arbejdsmarkedet, og

som ikke kan benytte tilbud efter anden lovgivning, se dog bestemmelsen vedr. personer med ophold i døgntilbud.

174

Målgruppen er borgere med betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse med en meget lille arbejdsevne, som ikke kan påtage sig et ordinært arbejde eller deltage i tilbud om aktivering eller revalidering.

Beskyttet beskæftigelse er særligt tilrettelagt arbejde til borgere med betydeligt nedsat funktionsevne, der kan foregå på beskyttede værksteder eller beskyttede arbejdspladser.

175

Kommunen kan oprette og drive beskyttede værksteder og beskyttede arbejdspladser, hvor beskæftigelse kan finde sted.

Kommunen kan træffe aftale med Naalakkersuisut eller med et døgntilbud om, at beskæftigelse kan finde sted på et beskyttet værksted eller en beskyttet arbejdsplads i forbindelse med et døgntilbud. Kommunen skal betale en af Naalakkersuisut fastsat takst til driftsherren herfor.

176

Kommunen skal udbetale et af Naalakkersuisut fastsat beskæftigelsesvederlag til personer med handicap som er i beskæftigelse, jf. gældende takstcirkulære.

177

I tilfælde, hvor en person kun kan yde en indsats, som giver en meget beskeden indtjening, kan der gives en arbejdsdusør, som fastsættes til mindst 15% af den mindste overenskomstmæssige løn inden for det pågældende arbejdsområde.

Bilag 27 - Beskæftigelsesvederlag

178

Aktivitets- og samværstilbud

Kommunen skal tilbyde aktivitets- og samværstilbud til en person med handicap til opretholdelse eller forbedring af personlige færdigheder, livsvilkår og livskvalitet, se dog nedennævnte bestemmelse vedr. personer med ophold i døgntilbud.

179

Aktivitets- og samværstilbud retter sig især mod borgere med behov for socialt samvær og aktiviteter i fællesskab. I tilbud for borgere med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne kan der være behov for at yde aktiverende støtte og omsorg, herunder træning i almindelige daglige funktioner eller etablere mindre aktivitets- og samværstilbud til borgere, der ikke har behov for alt for faste rammer.

180

Kommunalbestyrelsen kan oprette og drive dagcentre og beskyttede værksteder, hvor aktivitets- og samværstilbud kan finde sted.

181

Kommunen kan træffe aftale med Naalakkersuisut eller med et døgntilbud om, at aktivitets- og samværstilbud kan finde sted på et dagcenter eller et beskyttet værksted i forbindelse med et døgntilbud. Kommunen skal betale en af Naalakkersuisut fastsat takst til driftsherren herfor.

182

Kommunen skal ikke udbetale løn eller anden form for vederlag til personer, der er visiteret til et aktivitets- og samværstilbud.

183

Kommunen skal afholde rimelige udgifter til befordring for personer med handicap, der er visiteret til beskæftigelse, eller aktivitets- og samværstilbud.

Personer med ophold i døgntilbud

184

Naalakkersuisut skal tilbyde beskæftigelse og aktivitets- og samværstilbud til personer med handicap, som har ophold på et døgntilbud, jf. § 48 i Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap.

185

Naalakkersuisut kan oprette og drive beskyttede værksteder, beskyttede arbejdspladser og dagcentre, hvor beskæftigelse og aktivitets- og samværstilbud kan finde sted.

186

Naalakkersuisut kan træffe aftale med en kommunalbestyrelse om, at beskæftigelse og aktivitets- og samværstilbud kan finde sted på et beskyttet værksted, en beskyttet arbejdsplads eller et dagcenter, som kommunalbestyrelsen driver, jf. § 17 og § 18 i bekendtgørelse om støtte til personer med handicap. Kommunalbestyrelsen skal betale en af Naalakkersuisut fastsat takst til driftsherren herfor.

187

Personer med handicap med ophold på et døgntilbud, der er i beskæftigelse skal have udbetalt et af Naalakkersuisut fastsat beskæftigelsesvederlag.

8.14. Kurser og undervisning, herunder til pårørende

188

Kommunen skal tilbyde personer med handicap deltagelse i kurser og undervisning m.v. med henblik på at gøre den enkelte bedre i stand til at håndtere hverdagen.

189

Kommunen kan yde økonomisk støtte til deltagelse i kurser eller undervisning efter ovennævnte bestemmelse.

190

Kommunen kan indhente vejledning om kurser og undervisning hos Pissassarfik - Det Landsdækkende Handicapcenter, der udbyder løbende kurser til personer med handicap, til pårørende eller fagpersoner.

191

Kommunen skal yde rådgivning til pårørende til personer med handicap.

192

Kommunen skal tilbyde pårørende til personer med handicap deltagelse i kurser og undervisning med henblik på at støtte den pårørende og at styrke den pårørendes kompetencer i relation til at lette og forbedre hverdagen for personen med handicap.

Kommunen skal i forbindelse med ovennævnte rådgivning og kurser og undervisning være opmærksom på, om den pårørende har behov for hjælp efter Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap eller efter anden lovgivning.

9. Hvornår skal der tilbydes bolig/ophold i botilbud §§46-50

Bokollektiver og beskyttede drives og oprettes af kommunerne. Døgntilbud drives og oprettes af Nalaakkersuisut, Socialstyrelsen.

9.1. Bokollektiv, § 46

§ 46

193

Kommunen skal tilbyde en person med handicap bolig i et bokollektiv i nærsamfundet, når:

1. personen er over 18 år,
2. personen på grund af væsentlig fysisk, psykisk, intellektuel eller sensorisk funktionsnedsættelse har behov for støtte i hverdagen,
3. personen ikke kan bo i eget hjem på grund af væsentlig fysisk, psykisk, intellektuel eller sensorisk funktionsnedsættelse,
4. personen er selvhjulpnen i en sådan grad, at pædagogisk og praktisk bistand kun er nødvendig i dagtimerne
5. personens behov kan dækkes i en bolig i et bokollektiv.

194

Hvis en person med handicaps behov for støtte ikke kan imødekommes i et bokollektiv i nærsamfundet, kan hjemkommunen, indgå en aftale med en anden kommune. Der skal gives samtykke til dette både fra personen med handicap eller dennes værge.

195

For så vidt angår kravet om, at personen på grund af sit handicap ikke kan bo i sit eget hjem, skal dette forstås således, at personen ikke kan klare sig i eget hjem med støtte efter denne Inatsisartutlov.

196

Det er et krav, at personens behov kan dækkes i et bokollektiv. Kravet betyder, at kommunen, inden der træffes afgørelse om bolig i et bokollektiv, skal afklare, hvorvidt personens støttebehov kan imødekommes i et bokollektiv, eller det snarere bør overvejes at tilbyde personen en bolig i en beskyttet boenhed.

Opmærksomhedspunkter

For at kommunen kan tilbyde en plads i et bokollektiv i en anden kommune, skal følgende krav være opfyldt:

- Der skal indhentes et samtykke fra personen med handicap eller dennes værge. Ved indhentelse af samtykket skal det sikres, at kommunalbestyrelsen giver personen med handicap eller dennes værge de informationer, personen har brug for, for at kunne træffe en beslutning på oplyst grundlag.
- Personen skal herefter give samtykke til at modtage pladsen i det konkrete bokollektiv beliggende i en anden kommune. Der er ingen formkrav til samtykket, dog skal sagsbehandleren nedskrive samtykket i notatform, hvis det gives mundtligt.
- Der skal være indgået en aftale mellem personens hjemkommune og kommunen, hvori det konkrete bokollektiv er beliggende, før personens hjemkommune kan tilbyde en plads i det konkrete bokollektiv. Bestemmelsen skal ses i det lys, at en kommune ikke frit kan råde over bokollektiver oprettet af andre kommuner.

Skema vedrørende botilbud i anden kommune har bilags nr.: 28.

9.2. Beskyttet boenhed, § 47

§ 47

197

Kommunen skal tilbyde en person med handicap bolig i en beskyttet boenhed i nærsamfundet, når:

1. personen er over 18 år,
2. personen på grund af væsentlig fysisk, psykisk, intellektuel eller sensorisk funktionsnedsættelse har behov for støtte i hverdagen på grund af sit handicap,
3. personen ikke kan bo i sit eget hjem på grund af væsentlig fysisk, psykisk, intellektuel eller sensorisk funktionsnedsættelse,
4. personen har behov for støtte, udover hvad der kan tilbydes i et bokollektiv, herunder behov for støtte hele døgnet, og
5. personens behov kan dækkes i en bolig i en beskyttet boenhed.

198

Støtte ved bolig i en beskyttet boenhed har til formål at sikre, at personer, som har et større støttebehov end det, der som udgangspunkt kan dækkes ved en bolig i et bokollektiv, kan modtage den fornødne hjælp og omsorg i form af en bolig i en beskyttet boenhed i nærsamfundet.

Det er et krav, at personen har behov for støtte ud over, hvad der kan tilbydes i et bokollektiv, herunder behov for støtte døgnet rundt. Dog har kommunen mulighed for at tilbyde bolig i en beskyttet boenhed, såfremt borgeren ønsker dette. Der er alene tale om en mulighed for kommunen, og det kræver, at borgeren selv ønsker en bolig i en beskyttet boenhed på grund af f.eks. beliggenhed tættere på borgerens nærtstående.

Det er et krav, at personens behov kan dækkes i en bolig i en beskyttet boenhed. Kravet betyder, at kommunen, inden der træffes afgørelse om bolig i en beskyttet boenhed, skal afklare, hvorvidt personens støttebehov kan imødekommes i en beskyttet boenhed, eller det snarere bør overvejes at tilbyde personen ophold på et døgntilbud.

199

Mulighed for tilbud om plads i beskyttet boenhed i en anden kommune

Kommunen kan tilbyde en person med handicap bolig i en beskyttet boenhed beliggende i en anden kommune, når personens behov for støtte ikke kan imødekommes ved ophold i en beskyttet

boenhed i nærsamfundet. Forannævnte betingelser nr. 1-5 skal ligeledes være opfyldte, når en kommune tilbyder en bolig i en beskyttet boenhed i en anden kommune.

For at kommunen kan tilbyde en plads i en beskyttet boenhed i en anden kommune, skal følgende krav være opfyldt:

- Der skal indhentes et samtykke fra personen med handicap eller dennes værge. Ved indhentelse af samtykket skal det sikres, at kommunen giver personen med handicap eller dennes værge de informationer, denne har brug for, for at kunne træffe en beslutning på oplyst grundlag.
- Personen skal herefter give samtykke til at modtage pladsen i den konkrete beskyttede boenhed beliggende i en anden kommune. Der er ingen formkrav til samtykket, dog skal sagsbehandleren nedskrive samtykket i notatform, såfremt at dette gives mundtlig.
- Der skal være indgået en aftale mellem personens hjemkommune og kommunen, hvori den konkrete beskyttede boenhed er beliggende, før personens hjemkommune kan tilbyde en plads i den konkrete beskyttede boenhed. Bestemmelsen skal ses i det lys, at en kommune ikke frit kan råde over beskyttede boenheder oprettet af andre kommunalbestyrelser.

9.3. Ophold på et døgntilbud for personer med handicap, § 48

§48

200

Kommunen skal sikre, at den gruppe af personer med handicap, som har det største støttebehov, modtager tilstrækkelig og specialiseret støtte, som dækker deres behov. Døgntilbud for personer med handicap oprettes og drives af Socialstyrelsen under Grønlands Selvstyre.

Procedure for visitation til døgntilbud og beskrivelser af døgntilbuddene i Grønland kan ses på Socialstyrelsens hjemmeside www.socialstyrelsen.gl

201

For at kommunen skal træffe afgørelse om at tilbyde ophold på et døgntilbud, skal følgende krav være opfyldt:

- at personen har behov for støtte i hverdagen på grund af sit handicap, og at personen ikke kan bo i sit eget hjem på grund af sit handicap. Disse 2 krav skal fortolkes i

overensstemmelse med de lignende krav, der er knyttet til bokollektiver og beskyttede boenheder.

- at personen har behov for støtte ud over, hvad der kan tilbydes i en beskyttet boenhed. Behovet for støtte skal tage afsæt i, at personen på grund af væsentlig fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, har et omfattende og specialiseret støttebehov til daglige funktioner eller pleje, omsorg eller behandling, og at dette støttebehov ikke kan dækkes på anden vis end ved ophold på et døgntilbud. Kommunen har mulighed for at tilbyde ophold på et døgntilbud, såfremt personen med handicap ønsker dette, selvom vedkommende med en massiv støtteindsats godt vil kunne klare sig i en bolig i en beskyttet boenhed. Der er alene tale om en mulighed for kommunen, og det kræver, at personen selv ønsker at have ophold på et døgntilbud, på grund af f.eks. bedre muligheder for at modtage specialiseret støtte eller beliggenhed tættere på personens nærtstående.
- at personens behov kan dækkes ved ophold på et døgntilbud. Kravet betyder, at kommunen, inden der træffes afgørelse om ophold på et døgntilbud, skal afklare, hvorvidt personens støttebehov kan imødekommes på et døgntilbud i Grønland, eller det snarere bør overvejes at tilbyde personen ophold på et døgntilbud uden for Grønland.

202

En person, der har ophold på et døgntilbud har ret til lomme- og tøjpenge, hvis personen ikke modtager førtids- eller alderspension. Satser for lomme- og tøjpenge findes i Cirkulære om gældende sociale kontantydelse.

9.4. Ophold i botilbud uden for Grønland, §§ 49-50

§ 49

203

En person med handicap kan indstilles til ophold på et døgntilbud uden for Grønland, i de helt særlige tilfælde, hvor en persons behov for specialiseret støtte ikke kan imødekommes i Grønland. Det understreges, at mulighederne for at yde den fornødne støtte i Grønland skal være udtømte.

204

Kommunerne kan undtagelsesvis med forudgående godkendelse fra Naalakkersuisut tilbyde ophold på et botilbud uden for Grønland. Det er afgørende, at personens støttebehov er tilstrækkeligt afklaret, inden indstillingen fremsendes til Naalakkersuisut med henblik på

godkendelse. Kommunens indstilling kan med fordel tage udgangspunkt i den udførte udredning og handleplan.

Indstillingskema vedrørende indstilling til Naalakkersuisoq om godkendelse af ophold for borger med handicap uden for Grønland, kan hentes på Døgn- og visitationsenhedens hjemmeside:

www.socialstyrelsen.gl.

9.5. Mulighed for midlertidigt ophold uden for Grønland

§ 50

205

Kommunen kan tilbyde en person med handicap et midlertidigt ophold uden for Grønland. Opholdets formål skal være konkret og målrettet, som for eksempel at være i skole-uddannelsesophold eller rehabilitering.

Rehabilitering defineres som en række indsatser, der støtter det enkelte menneske, som har eller er i risiko for at få en nedsat funktionsevne, i at opnå og vedligeholde bedst mulig funktionsevne, herunder at fungere i samspil med det omgivne samfund. Målet hermed er, at mennesker med funktionsnedsættelser opnår uafhængighed og selvbestemmelse og herigennem kan opnå personlig frihed.

Det er et krav, at personens behov ikke kan dækkes i Grønland, f.eks. fordi der ikke findes den fornødne specialister om personens handicap. Midlertidige ophold efter bestemmelsen kan f.eks. være på en specialefterskole eller på Institutet for Blinde og Svagsynede i København. Tilbud efter bestemmelsen kan både gives til børn og voksne med et handicap.

206

Kommunens sagsbehandler laver en indstilling til Socialstyrelsen, hvortil udfyldt skema til indstilling om godkendelse sendes. Forud skal kommune have godkendt ophold i Danmark, hvor formål og varighed af opholdet fremgår. Kommunens sagsbehandler skal have udarbejdet en handleplan, som er udarbejdet i tæt samarbejde med borgeren eller forældremyndighedsindehaveren/værgeren. Derudover skal der vedlægges udtalelse fra læge, psykiater, psykolog eller lignende samt andre relevante udtalelser, som har betydning for opholdet og opholdets formål.

Skema vedrørende midlertidigt ophold uden for Grønland, har bilags nr.: 29

207

Når indstillingen er behandlet i Socialstyrelsen, meddeles kommunen om afgørelsen. Såfremt indstillingen er godkendt, fremsender Socialstyrelsen en eller flere henvendelser til danske kommuner, som har muligt egnede botilbud til borgeren og søger om et tilbud. Når et tilbud modtages, videresendes tilbuddet til kommunen til endelig godkendelse eller afslag. Kommunen meddeler Socialstyrelsen om sin afgørelse.

Når kommunen har godkendt tilbuddet, fremsender Socialstyrelsen et betalingstilsagn med konkrete udgifter til botilbuddet til kommunen i Grønland, den danske kommune samt til botilbuddet. Når betalingstilsagn er på plads, skal kommunen sammen med botilbuddet i Danmark planlægge borgerens rejse og ankomst til botilbuddet i Danmark.

208

Såfremt der kan ydes støtte efter uddannelseslovgivning til et ophold på en specialefterskole, skal støtten ydes efter uddannelseslovgivningen og ikke efter denne bestemmelse.

10. Anbringelse på et sikret døgntilbud for personer med handicap

10.1. Anbringelse på et sikret døgntilbud for personer med handicap, §§ 51-52

209

Målgruppen for sikrede døgntilbud, er personer med handicap, der er under mistanke eller dømt for overtrædelse af Kriminalloven, og hvor retten har truffet beslutning om, at personen med handicap skal anbringes på et sikret døgntilbud jf. handicaplovens §§ 51 og 52.

§ 51

210

Der kan ske anbringelse af personer med handicap på et sikret døgntilbud i Grønland eller Danmark når retten har taget beslutning om:

1. Opretholdt anholdelse i et egnet hjem eller døgntilbud af en person med handicap efter retsplejelovens § 358, jf. § 361, stk. 2, nr. 3,
2. Tilbageholdelse af en person med handicap i et egnet hjem eller institution efter retsplejelovens § 359, jf. § 361, stk. 2, nr. 3 eller

3. Foranstaltninger efter Kriminallov for Grønland kapitel 32, der vedrører særlige foranstaltninger over for unge kriminelle, eller kapitel 33, der vedrører særlig foranstaltninger over for psykisk syge kriminelle, herunder personer med mental retardering.

211

Kommunerne skal fremskaffe et tilbageholdelsessurrogat, der er blevet vurderet sikkerhedsmæssigt forsvarligt af politiet. Når retten har truffet afgørelse om opretholdt anholdelse, i 3 x 24 timer, skal kommunen hurtigst muligt, dog senest inden for 72 timer fremskaffe et egnet tilbageholdssurrogat, der af politiet vurderes sikkerhedsmæssigt forsvarligt, således at personen med handicap ikke skal tilbageholdes i en detention eller tilsvarende upassende sted for en person med handicap under anholdelsen. Kommunen har dermed til opgave at lave et nødberedskab.

Det forudsættes, at der er fundet et egnet tilbageholdelsessurrogat i samarbejde med Socialstyrelsen og politiet inden for den fastsatte frist. Det betyder ikke i denne forbindelse, at overførslen til tilbageholdelsessurrogatet fysisk har fundet sted.

§ 52

212

Der kan ske anbringelse af personer med handicap i et sikret døgntilbud, når ledelsen for Kriminalforsorgen har truffet beslutning om anbringelse i egnet hjem eller institution, jf. Kriminallov for Grønland § 234.

Anbringelse sker alene i tilfælde, hvor retten har truffet afgørelse om, at der kan ske en anbringelse af en person med handicap på et sikret døgntilbud.

213

Når retten afsiger en dom til anbringelse på institutioner for personer med vidtgående psykisk handicap i Grønland eller Danmark, sker visitation via Socialstyrelsen. Det vil fremgå af betalingstilsagnet hvem der skal afholde udgifterne for opholdet.

11. Forsøgsordninger

11.1. Forsøgsordninger, § 53

§ 53

214

Socialstyrelsen kan efter ansøgning fra en Kommunalbestyrelse tillade, at der kan etableres forsøgsordninger, hvor der kan tilbydes personer med handicap støtte ud over de

215

Socialstyrelsen kan yde tilskud til indsatser med sociale formål, for eksempel socialpædagogiske forsøgsordninger. Det kan være tiltag og aktiviteter til en gruppe borgere med handicap, der har til formål at udvikle eller styrke en indsats for denne gruppe.

216

Ansøgninger til projekter og aktiviteter, der udføres som led i en kommunal strategi, politik, handleplan, kompetenceudviklingsplan og lignende prioriteres, herunder projekter, hvor aktiviteten der søges tilskud til, indgår som en del af projektet eller er hele projektet. De særlige kriterier skal skabe mulighed for, at tilskudsmidlerne anvendes med henblik på at skabe et permanent løft inden for det område, der søges tilskud til. En ansøgning skal som minimum være godkendt af en fagchef i kommunen.

217

Formålet med forsøgsbestemmelsen er at styrke udviklingen i de kommunale tilbud og sikre muligheden for en bedre ressourceudnyttelse. Erfaringerne fra andre forsøgsbestemmelser har vist, at der er et behov for en generel adgang til at iværksætte forsøg og derigennem oprette andre tilbud end de, der er omtalt i denne Inatsisartutlov.

218

En kommunalbestyrelse kan kun etablere en støtteordning efter godkendelse fra Naalakkersuisut, ligesom ethvert forsøg vil kunne bringes til ophør, hvis de vilkår, der er stillet for forsøget, ikke overholdes.

219

Der kan kun gives tilladelse til konkrete, nærmere afgrænsede forsøg. Det er en forudsætning for godkendelsen, at forsøget skønnes fagligt forsvarligt og økonomisk bæredygtigt såvel under hensyn til det konkrete forsøgsområde som i sammenhæng med den øvrige opgaveløsning. I godkendelsen kan fastsættes bestemmelser om kompetencen til at føre tilsyn med forsøget.

12. Besøgsrejser

12.1. Besøgsrejser, §§ 54—58

220

Formålet med besøgsrejser er at hjælpe personer med handicap, der har ophold uden for deres hjemsted, til at bevare tilknytningen til hjemstedet. Med hjemstedet menes, den by eller bygd, hvor personen med handicap havde ophold, før personens ophold på botilbuddet. Andre forhold, herunder personen med handicaps personlige relationer, kan indgå i vurderingen. Dette kan f.eks. være tilfældet, hvor de nærtstående til personen med handicap er fraflyttet den tidligere bopæl. I denne situation vil der kunne gives besøgsrejser til de nærtståendes nye bopæl, således at relationen til de nærtstående sikres bedst muligt.

221

Som nærtstående anses normalt ægtefælle, forældre, søskende, bedsteforældre, plejeforældre samt andre, som har et nært forhold til personen. Det er afgørende hvilken relation en borger med handicap har, til en nærtstående person.

222

Ansøgning om besøgsrejse skal fra botilbuddet, sendes til borgerens hjemkommune, senest 3 måneder før det ønskede besøgstidspunkt.

Ansøgningskema til besøgsrejser har bilags nr.: 30

223

Ret til besøgsrejser gælder ikke personer, der er dømt til anbringelse i og uden for Grønland.

224

Personer over 18 år med handicap, der har ophold i botilbud eller døgntilbud beliggende uden for hjemstedet

§ 54

1. En person over 18 år med handicap med ophold i et bokollektiv, en beskyttet boenhed eller et døgntilbud, som er beliggende uden for personens hjemsted, dvs. personens

- hjemby eller hjembygd, har ret til 1 betalt besøgsrejse til sit hjemsted om året. Se dog nedennævnte 10 års regel ved 4. punkt.
2. Nærtstående har ret til i stedet at få besøgsrejse til det sted, hvor personen med handicap bor, under betingelse af, at personen med handicap ikke selv er i stand til at benytte sin besøgsrejse, og at personen ønsker at modtage besøg. Ordningen vil eksempelvis kunne anvendes til at yde et forældrepar hjælp til at besøge et fællesbarn over 18 år. Der kan bevilges den rejse som borgeren med handicap ikke selv benytter i forhold til den ret borgeren med handicap har jf. Landstingslov om støtte til personer med handicap.
 3. Retten til betalte besøgsrejser efter punkt 1 og 2 omfatter også personer med handicap, der har ophold uden for Grønland. Bestemmelsen fastslår endvidere, at en person med handicap, der har ophold på et døgntilbud uden for Grønland, har ret til 2 betalte besøgsrejser om året, uanset at punkt 1 kun giver personer med handicap over 18 år ret til 1 betalt besøgsrejse årligt. Retten til besøgsrejser gælder ikke personer dømt til anbringelse.
 4. En person over 18 år med handicap, der har haft ophold på et døgntilbud i eller uden for Grønland (retten gælder ikke personer dømt til anbringelse), i mere end 10 år efter det fyldte 18. år, dvs. efter at personen er fyldt 29 år, har kun ret til 1 besøgsrejse til sit hjemsted hvert 2. år. Bestemmelsen skal ses i lyset af, at personer med et langvarigt ophold over tid må antages at få en sådan tilknytning til personerne og beboerne på døgntilbuddet, at tilknytningen til hjemstedet formindskes. Det er dog med bestemmelsen givet mulighed for, at der kan bevares en vis tilknytning til hjemstedet, såfremt personen fortsat ønsker dette.
 5. En besøgsrejse kan gives til en by i nærheden af personens hjemsted. Bestemmelsen vil kunne anvendes i de situationer, hvor der ikke er de nødvendige støttemuligheder og faciliteter til rådighed på hjemstedet. Dette skal forstås således, at det ikke vil være til personen med handicaps bedste at rejse til hjemstedet på grund af manglende muligheder for at få den nødvendige støtte. Her giver bestemmelsen i stedet mulighed for, at besøgsrejsen kan gives til den nærmeste by, der har de nødvendige faciliteter til at dække personen med handicaps støttebehov.
 6. Såfremt der ydes en besøgsrejse til en by i nærheden af hjemstedet, skal kommunalbestyrelsen ligeledes yde 1 eller flere nærtstående rejse og ophold til denne by, så de kan besøge personen med handicap.

Børn med handicap, der er anbragt på døgntilbud, beliggende uden for hjemstedet.**§ 55**

Med bestemmelsen er indført en udtrykkelig og ubetinget ret for børn med handicap, som har ophold på døgntilbud uden for hjemstedet til 2 årlige besøgsrejser. Formålet med besøgsrejserne er, at barnet opretholder en tilknytning til sit hjemsted, hvorfor udgangspunktet er, at besøgsrejsen skal gå til hjemstedet. Der er dog mulighed for, at forældremyndighedsindehaverne i stedet kan benytte besøgsrejsen og dette kan ske efter en konkret vurdering af, at det skønnes at være til barnets bedste.

1. Børn med handicap, som har ophold på et døgntilbud beliggende uden for barnets hjemsted, dvs. barnets hjemby eller hjembygd, har ret til 2 årlige besøgsrejser til hjemstedet eller forældrenes bopæl. Retten til 2 besøgsrejser gælder til og med det kalenderår, hvor barnet fylder 18 år.
2. Besøgsrejsen kan i stedet for, hvis det er til barnets bedste, ydes til forældremyndighedsindehaverne eller 1 eller flere nærtstående således, at disse besøger barnet på døgntilbuddet. For at forældremyndighedsindehaverne eller en anden nærtstående kan benytte besøgsrejsen, skal dette efter en konkret vurdering skønnes at være til barnets bedste. Formålet med besøgsrejserne er, at barnet opretholder en tilknytning til sit fysiske hjemsted. Det er derfor udgangspunktet, at besøgsrejsen skal gå til hjemstedet. Ordningen kan bruges ved en konkret vurdering af, om det undtagelsesvist findes bedre stemmende med barnets behov, at besøget afvikles, hvor barnet opholder sig. Der kan bevilges de antal rejser som barnet ikke benytter, i forhold til den ret barnet med handicap har jf. Landstingslov om støtte til personer med handicap.
3. En 3. besøgsrejse skal tildeles, hvis det efter en konkret vurdering findes nødvendigt for at opretholde en rimelig kontakt mellem barnet og forældremyndighedsindehaverne. Hvis det skønnes, at der gennem en yderligere besøgsrejse kan opnås en bedre kontakt mellem barn og forældre, og dette vil være til barnets bedste, skal besøgsrejsen bevilges.
4. Retten til betalte besøgsrejser for børn med handicap som ovenfor nævnt omfatter også børn med handicap, der har ophold i døgntilbud uden for Grønland. Retten gælder ikke personer der er dømt til anbringelse.
5. En besøgsrejse kan gives til en by i nærheden af barnets hjemsted. Med hjemstedet menes, som den by eller bygd, hvor barnet med handicap havde ophold, før barnets ophold på døgntilbud. Bestemmelsen kan anvendes i de situationer, hvor der ikke er de nødvendige støttemuligheder og faciliteter til rådighed på hjemstedet og at det ikke vil

være til barnets bedste at rejse til hjemstedet på grund af manglende muligheder for at få den nødvendige støtte.

6. Såfremt der ydes en besøgsrejse til en by i nærheden af hjemstedet, skal kommunalbestyrelsen yde hjælp til forældremyndighedsindehaverne eller andre nærtstående rejse til og ophold i denne by, så de kan besøge barnet. Besøgsrejsen kan også tildeles et familiemedlem eller en anden person, som barnet er særligt knyttet til. Denne mulighed kan benyttes, hvis døgntilbuddet vurderer, at det er i strid med barnets interesse at have kontakt med forældremyndighedsindehaverne.

226

Afholdelse af udgifter i forbindelse med besøgsrejser

§ 56

Udgifter til rejse og ophold til ovennævnte i de 2 bokse, oplyste besøgsrejser i op til 9 døgn plus den nødvendige rejsetid for personer over 18 år med handicap og børn med handicap samt udgifter til rejse og indlogering for disse personers forældremyndighedsindehavere eller nærtstående, afholdes af hjemkommunen. Uforudsete udgifter i forbindelse med besøgsrejser, som for eksempel, indlæggelse på hospital, dødsfald i familien samt rejseforsinkelser og aflysninger afholdes også af hjemkommunen. Personen med handicaps hjemkommune afholder rejseudgifter og opholdsudgifter i op til 9 døgn og nødvendig rejsetid samt følgende udgifter i forbindelse med ovenfor nævnte besøgsrejser:

- udgifter til nødvendig støtte til personer med handicap, herunder ledsagelse og særlige støtteforanstaltninger i forbindelse med ovennævnte besøgsrejser for personer over 18 år med handicap eller børn med handicap
- rejse- og opholdsudgifter for ledsagere under besøgsrejsen samt ved ledsagernes rejse mellem ledsagernes hjem og botilbuddet
- Rejse og indlogering af forældremyndighedsindehaverne eller andre nærtstående

227

Personer med handicap der bor i Grønland og som ikke er omfattet af retten til betalte besøgsrejser efter §§ 54-55, skal selv betale deres ferierejser. Kommunen kan dog yde hjælp i følgende tilfælde:

- 1) En Person over 18 år med handicap bosiddende i Grønland, som ikke er omfattet af retten til betalte besøgsrejser, betaler selv for deres ferierejser. Kommunalbestyrelsen kan hvert 3. år, yde hjælp til hel eller delvis betaling af ledsagers rejse- og

opholdsudgifter i op til 9 døgn plus den nødvendige rejsetid, hvis en person med handicap ikke uden hjælp fra andre kan gennemføre rejsen, eller det af sikkerhedsmæssige grunde er et krav fra flyselskabet eller rederiet.

- 2) For børn og unge, som bor hos deres forældre, er det forældrene, der træffer beslutningen om evt. ferierejser og afholder udgifterne herfor. Hvis barnet på grund af handicappet har brug for en ledsager ud over forældrene, kan kommunalbestyrelsen hvert år bevilge ledsagelse og yde hjælp til hel eller delvis betaling af ledsagers rejse- og opholdsudgifter i op til 9 døgn plus den nødvendige rejsetid.
- 3) Der kan bevilges billetudgift, opholdsudgifter, dagpenge, ledsagerhonorar i henhold til overenskomst og eventuelt tabt arbejdsfortjeneste til ledsagere, der ikke er nærtstående.
- 4) Hvis ledsageren, f.eks. en medarbejder i døgntilbuddet, modtager løn under ledsagelse i henhold til overenskomst, kan medarbejderen ikke modtage tabt arbejdsfortjeneste.
- 5) Hvis en nærtstående er ledsager, kan kommunen bevilge billetudgift og opholdsudgifter.
- 6) Nærtstående kan ikke bevilges tabt arbejdsfortjeneste, da meningen med ledsagelsen skal være, at den nærtstående holder ferie sammen med personen med handicap, og derfor skal bruge sin ferie til formålet.

228

Retten og muligheden for besøgsrejser, gælder alene for rejser inden for rigsfællesskabet. Det betyder, at der betales for besøgsrejser mellem Grønland, Danmark og Færøerne.

Ret til besøgsrejse i forbindelse med nær pårørendes alvorlige sygdom, død og begravelse

§ 57

229

Personer med handicap, som har ophold i et bokollektiv, en beskyttet boenhed eller et døgntilbud uden for vedkommendes hjemsted, dvs. personens hjemby eller hjembygd, har ret til en rejse i forbindelse med en nær pårørendes alvorlige sygdom, død eller begravelse. Der kan ydes en rejse i op til 9 døgn plus den nødvendige rejsetid, for hver indtruffet begivenhed. Det vil sige, at der kan ydes en rejse i forbindelse med sygdommens konstatering, og endnu en rejse, såfremt personen efterfølgende dør af sygdommen og skal begraves. En sådan rejse kan evt. ske i form af en forlængelse af den påbegyndte rejse, hvis døden indtræder under besøget.

230

Alvorlige sygdomme omfatter blandt andet de fleste ondartede kræftformer og visse hjernetumorer, visse alvorlige sygdomme i hjerte og hjertekar-sygdomme, organsvigt med behov for

transplantation, visse fremadskridende neurologiske sygdomme, permanent tab af syn, total døvhed. Listen er ikke udtømmende.

231

Rejse meddelt efter denne bestemmelse påvirker ikke retten til besøgsrejser for personer med handicap med ophold i bokollektiv, beskyttet boenhed eller døgntilbud uden for hjemsted.

232

Hjemkommunen har betalingsforpligtelsen for udgifterne i forbindelse med rejse til en nær pårørendes alvorlige sygdom, død eller begravelse. Betalingsforpligtelsen omfatter de samlede rejseudgifter, herunder udgifter til det nødvendige antal ledsageres rejse- og opholdsudgifter, for de rejsedøgn, besøgsrejsen varer.

§ 58

233

Hjemkommunen til en person med handicap, der har ophold i botilbud uden for hjemstedet, dvs. uden for personens hjemby eller hjembygd, kan tilbyde støtte til rejse til personens nærtstående, i tilfælde af personens alvorlige sygdom eller i forbindelse med særlige mærkedage, herunder runde fødselsdage, barnedåb, confirmation, bryllup, sølvbryllup eller lignende. Støtte kan ydes til 1 eller flere nærtstående, under betingelse af at personen med handicap har ophold i bokollektiv, beskyttet boenhed eller døgntilbud uden for personens hjemsted.

13. Kistetransport

13.1. Kistetransport, § 59

§ 59

234

Kommunen kan yde støtte til hel eller delvis dækning af udgifter til kistetransport

Støtte til hel eller delvis dækning af kistetransport til personens hjemby eller hjembygd kan ydes af hjemkommunen når en person med handicap, der bor i bokollektiv, beskyttet boenhed eller døgntilbud uden for hjemstedet afgår ved døden. Kommunen er ikke forpligtet til at yde støtten, men hel eller delvis dækning kan overvejes, hvor den afdøde eller dennes pårørende har udtrykt ønske om begravelse på hjemstedet, og hvor de konkrete forhold taler for støtten.

235

Bestemmelsen er ikke geografisk begrænset til Grønland, hvorfor der ligeledes kan ydes hjælp til

betaling af kistetransport hjem til Grønland fra andre dele af rigsfællesskabet og udlandet, når personen med handicap er visiteret dertil af Naalakkersuisut.

Denne bestemmelse gælder ikke for personer der er dømt til anbringelse.

Ansøgning om støtte til kistetransport har bilags nr: 31.

14. Ændring og ophør af støtte

14.1. Ændring og ophør af støtte, §§ 60-61

§ 60

236

Når en kommune får kendskab til, at en person med handicap ikke modtager den rette støtte, er kommunen forpligtet til at træffe afgørelse om ændring eller ophør af støtten.

Formålet er at sikre, at en person med handicap skal modtage støtte svarende til personens behov, når som helst, uanset at personens støttebehov forværres eller forbedres over tid.

237

Kommunen skal høre personen med handicap og dennes eventuelle værge eller forældremyndighedsindehavere, i forbindelse med vurderingen af, om der skal træffes afgørelse om ændring eller ophør af støtte. Kommunen kan ikke træffe afgørelse om ændring eller ophør af støtte alene på grundlag af en faglig vurdering hos kommunalt ansat personale eller andre fagpersoner. Personen med handicap skal høres i sagen. Høringen skal have form af en samtale. Der henvises til afsnit 4 i vejledningen vedr. samtale.

238

Kommunen skal ved afgørelse om ophør af støtteforanstaltninger vurdere, hvorvidt en ny form for støtte til personen med handicap skal træde i stedet for den hidtidige støtte. Har personen fortsat behov for støtte, skal kommunen sørge for, at personen modtager den nødvendige støtte.

239

Kommunen skal have udarbejdet en handleplan og have afholdt en samtale, jf. bestemmelserne herom, inden der træffes afgørelse om ophør af støtte efter handicaplovens kapitel 8. Bestemmelsen pålægger således kommunen at udarbejde en handleplan, således at det afklares, hvad der skal ske fremadrettet, når den ydede støtte ophører.

240

Kommunens afgørelse om ophør på botilbud for en person med handicap eller flytning til et andet botilbud sker på grundlag af en saglig vurdering under iagttagelse af relevante hensyn jf. handicaplovens § 61 stk. 1.

§ 61

241

Når en kommune får kendskab til, at et botilbud ikke længere dækker en person med handicap over 18 års behov for hjælp, er kommunen forpligtet til at træffe afgørelse om ophør af personens ophold på botilbuddet eller flytning til et andet botilbud.

242

Kommunen skal i undersøgelsesperioden, inden der kan træffes afgørelse om anbringelsens ændring eller ophør, have afklaret følgende 4 væsentlige forhold jf. stk. 2:

- 1) om en person med handicap fortsat vil modtage den støtte efter kapitel 8 eller 9, der er nødvendig for at dække personens behov efter personens hjemgivelse fra eller flytning til et andet botilbud.
- 2) at der er udarbejdet en handleplan for den støtte, personen skal modtage efter udskrivelsen fra botilbuddet eller flytning til et andet botilbud. Kommunalbestyrelsen skal således inden hjemgivelse eller flytningen til et andet botilbud have afklaret at botilbuddet, som personen flyttes til, er egnet til at varetage personens særlige behov, samt at der ydes den nødvendige støtte og foretages den nødvendige boligindretning mv. Ved ophør af ophold på et botilbud skal kommunen bl.a. have forholdt sig til personen med handicap og hjemmets behov før, under og efter hjemgivelsen. Der skal bl.a. tages stilling til personens behov for støtte i eget hjem, herunder støtteperson, hjælpemidler, aktivitets- og samværstilbud og boligindretning mv. Når en person med handicaps omsorg, efter ophør af ophold på et botilbud, varetages af en nær pårørende i eget hjem, skal der ligeledes tages stilling til, om der skal ydes aflastning. Opregningen er ikke udtømmende.
- 3) at der er afholdt samtale med personen og eventuelt dennes forældremyndighedsindehavere eller værge jf. handicaplovens § 23. Formålet er, at personen med handicap, dennes eventuelle forældremyndighedsindehavere eller værge bliver hørt som led i undersøgelsen, før der træffes afgørelse om ophør eller flytning til andet botilbud. Kommunalbestyrelsen skal kunne dokumentere, at der har været afholdt en samtale, og hvad personen med handicap, forældremyndighedsindehaverne eller værgerne i den anledning har udtalt. Dette kan være i form af eksempelvis et skriftligt

referat af samtalen. Kommunen er ikke forpligtet til at følge personen med handicaps ønske, men personens tilkendegivelse skal indgå i kommunens afgørelse.

- 4) at der er indhentet en skriftlig udtalelse fra botilbuddet, der skal indeholde anbringelsesstedets stillingtagen til en eventuelt afgørelse om ophør af anbringelsen samt status på personen med handicaps generelle trivsel og fortsatte behov for støtte.

Bestemmelserne i nr. 1-3 finder tilsvarende anvendelse, for kommunens afgørelse om ophør af ophold på et botilbud uden for Grønland, eller flytning til et andet botilbud inden for eller uden for Grønland for en person med handicap.

Barn med handicap på døgntilbud jf. stk. 3

243

Kommunen skal sikre, at et barn med handicap fortsat vil modtage den støtte efter handicaplovens kapitel 8, der er nødvendig for at dække barnets behov efter barnets hjemgivelse fra et døgntilbud.

244

Inden der træffes afgørelse om ophør af ophold på et døgntilbud for et barn med handicap, skal sikres:

1. at der er forberedt eventuelt støtte til barnet, forældremyndighedsindehaverne og eventuelt barnets netværk for perioden umiddelbart før og efter ophøret af opholdet på døgntilbuddet. Kommunen skal tage stilling til, om der tilbydes støtteforanstaltninger til barnet og forældremyndighedsindehaverne med henblik på at bidrage til en så skånsom overgang som muligt fra døgntilbuddet til hjemmet.
2. at barnet og forældremyndighedsindehaverne eller øvrige pårørende er velforberedte på ophøret af opholdet på døgntilbuddet.

Udtalelse fra Det Landsdækkende Handicapcenter jf. stk. 4

245

Såfremt et døgntilbud udtaler sig imod en kommunes afgørelse om at bringe en person med handicaps ophold på et døgntilbud til ophør, skal Det Landsdækkende Handicapcenter afgive en udtalelse med vurdering af forholdet, jf. § 61, stk. 4.

246

Udtalelsen fra Det Landsdækkende Handicapcenter er ikke bindende for kommunens afgørelse.

Kommunen er alene forpligtet til at indhente en udtalelse fra centeret, hvis døgntilbuddet ikke mener, at opholdet på døgntilbuddet bør bringes til ophør. Kommunen kan således træffe afgørelse om hjemgivelse uanset centerets udtalelse. Såfremt kommunens afgørelse påklages, bør centerets udtalelse indgå som et væsentligt dokument.

247

Ophør af ophold på et botilbud eller flytning til et andet botilbud, skal varsles mindst 12 uger før opholdet ophører, med mindre jf. stk. 5 og 6:

1. personen med handicap eller dennes eventuelle værge eller forældremyndighedsindehavere har givet udtrykkeligt og skriftligt samtykke til opholdets ophør.
2. hensynet til personen med handicap gør det nødvendigt at fravige denne varslingsfrist
3. andre væsentlige hensyn gør det nødvendigt at fravige varslingsfristen. De væsentlige hensyn kan både være hensyn til personen selv, herunder at der er behov for en helt anden støtte, og andre hensyn, f.eks. at botilbuddet ikke kan håndtere personen, herunder hensynet til de andre beboere og personalets sikkerhed og trivsel. Økonomiske hensyn kan ikke begrunde en fravigelse af fristen.

248

De 12 uger tælles fra den dato, hvor meddelelsen om hjemgivelse er nået frem til begge aktører. Det er Kommunalbestyrelsen der skal dokumentere/bevise, at meddelelsen er nået frem.

Bestemmelsen skal sikre, at personen med handicap og botilbuddet har tid til at forberede sig på hjemgivelsen eller flytningen til et andet botilbud.

Bestemmelsen er en minimumsbestemmelse, som derfor ikke er til hinder for, at kommunen kan meddele et længere varsel. Længere varsel kan være relevant eksempelvis i tilfælde, hvor personen med handicap skal hjemgives fra ophold uden for Grønland, eller i tilfælde hvor personen eller hjemmet skal forberedes bedre over en længere periode. Forberedelse kan være kursus for familien relateret til personens handicap, oplæring af familien i brug af hjælpemidler stillet til rådighed for borgen med handicap, indretning af hjemmet. Oplistingen er ikke udtømmende.

Bestemmelserne vedr. 12 ugers fristen gælder tilsvarende anvendelse for kommunens afgørelse om ophør af ophold på et botilbud uden for Grønland eller flytning til et andet botilbud inden for eller uden for Grønland for en person med handicap.

Hjemkommunen skal, ved ophold på botilbud uden for Grønland, indhente en skriftlig redegørelse fra opholdskommunen uden for Grønland, inden der træffes afgørelse om ophør af opholdet eller flytning til et andet botilbud.

249

Det er dels personen, dennes eventuelle værge eller forældremyndighedsindehavere, dels botilbuddet, der skal have modtaget varslingen om hjemgivelse eller flytning til et andet botilbud.

15. Tilsyn

15.1. Tilsyn, §§ 62-68

Kommunernes tilsynspligt

§ 62

250

Hjemkommunen skal føre et personrettet tilsyn med forholdene for en person med handicap, som har ophold på et botilbud eller døgntilbud i Grønland. Kommunalbestyrelsen skal som led i tilsynet sikre sig, at opholdet på botilbuddet fortsat opfylder personens fysiske, psykiske og sociale behov. Der skal her gøres opmærksom på at der vil, fra Naalakkersuisuts Tilsynsenhed, blive udarbejdet en særskilt vejledning vedr. tilsynspligten, som vil blive udarbejdet på baggrund af en ny bekendtgørelse fra Selvstyret.

Kommunens personrettede og driftsorienterede tilsyn jf. §§ 62-63

251

Et redskab i kommunens personrettede tilsyn på døgntilbud vil være handleplan og udviklingsplan for borgeren og statusrapporten fra døgntilbuddet jf. § 28 i Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap.

Kommunens person- og driftsorienteret tilsyn, bilags.nr. 32.

Statusrapporten er ikke tilstrækkelig til, at kommunen har opfyldt sin forpligtelse til at føre et personrettet tilsyn. Statusrapporten kan i stedet være et redskab til tilrettelæggelse af tilsynet.

Kommunen skal i sit personrettede tilsyn tage stilling til, hvorvidt døgnopholdet samt eventuelt øvrig iværksat støtte fortsat opfylder personens fysiske, psykiske og sociale behov. Tilsynet skal dermed danne grundlag for en vurdering af, hvorvidt der er grund til at ændre indsatsen.

252

Det personrettede samt nedennævnte driftsorienterede tilsyn kan både foregå som anmeldt og uanmeldt tilsyn. Ved et anmeldt tilsyn forstås et tilsynsbesøg, hvor botilbuddet på forhånd er gjort bekendt med, at tilsynsbesøget vil finde sted. Ved uanmeldt tilsyn forstås, at botilbuddet ikke på forhånd er gjort bekendt med, at der vil blive aflagt et tilsynsbesøg. Uanmeldte tilsynsbesøg kan bl.a. give et her-og-nu billede af situationen, og kan anvendes til vurdering af, hvorvidt der er overensstemmelse mellem det, der opleves i forbindelse med de anmeldte tilsynsbesøg og dagligdagen. Uanmeldte tilsynsbesøg kan derfor bl.a. benyttes til at supplere og nuancere det generelle indtryk af anbringelsesstedet.

253

Kommunen er efter anmodning fra Naalakkersuisut forpligtet til at fremsende alle de oplysninger, som Naalakkersuisut måtte ønske om kommunens varetagelse af det personrettede og driftsorienterede tilsyn. Der lægges således i bestemmelsen ikke nogen begrænsning ind i forhold til temaer og detaljeringsgrad.

254

Naalakkersuisut er givet bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler for det personrettede og driftsorienterede tilsyn, herunder regler om tilsynets udøvelse, tilrettelæggelse, vilkår og betingelser og udarbejdelse af tilsynsrapporter. En tilsynsrapport er betegnelsen for det dokument, der skal udarbejdes i forbindelse med ethvert tilsyn i henhold til de forvaltningsretlige regler, herunder notatpligten.

§ 63

255

Kommunen skal føre et driftsorienteret tilsyn med de bokollektiver og beskyttede boenheder, som er oprettet og drevet af kommunen efter handicaplovens §§ 13 og 14.

Der er alene tale om et driftsorienteret tilsyn med botilbuddet som helhed og de generelle forhold for beboerne, som har ophold i botilbuddet. Det er dermed ikke et tilsyn med den enkelte beboer, som har ophold i botilbuddet.

15.2. Naalakkersuisuts tilsynsenhed jf. §§ 64-68

§ 64

256

Naalakkersuisut forpligtes til at have en særlig tilsynsenhed, som har til opgave at føre kontrol med kommunalbestyrelsernes forvaltning og administration af denne Inatsisartutlov samt at føre driftstilsynet med døgntilbuddene. Naalakkersuisut fører det overordnede tilsyn med forvaltningen af denne Inatsisartutlovs bestemmelser og med kommunernes opfyldelse af de i denne Inatsisartutlov anførte pligter og rettigheder.

Tilsynsenhedens ret til adgang i den kommunale forvaltning

§ 65

257

Tilsynsenheden har ret til, mod forevisning af behørig legitimation og uden retskendelse, at få adgang til de oplysninger i den kommunale forvaltning, som tilsynsenheden vurderer relevante for tilsynets udøvelse. Tilsynsenheden har herunder også ret til at få adgang til personfølsomme oplysninger samt interne dokumenter.

Tilsynsenheden fører tilsyn med kommunens forvaltning og administration af reglerne i Inatsisartutloven.

Tilsynsenheden skal udarbejde en skriftlig tilsynsrapport

§ 66

258

Tilsynsenheden tillægges kompetence til i tilsynsrapporten at fremkomme med vejledende henstillinger og forpligtende påbud til kommunen. Der kan alene gives forpligtende påbud, som er bestemt i nr. 1-3:

1. Tilsynsenheden har mulighed for at udstede forpligtende påbud om, at kommunalbestyrelsen i 1 eller flere sager vedrørende støtte til personer med handicap skal iværksætte en udredning efter bestemmelserne i handicaplovens § 25 eller udarbejde en handleplan efter bestemmelserne i handicaplovens § 26. Tilsynsenheden kan fastsætte en tidsfrist for, hvornår det pålagte sagsbehandlingsskridt skal være

afsluttet. Tilsynsenheden kan som led i påbuddet fastsætte, at kommunalbestyrelsen løbende skal orientere tilsynsheden om sagen eller sagernes forløb. Udredningen har til formål at afdække, om personen aktuelt har behov for støtte efter denne handicaplov, herunder tilbud om ophold på et botilbud.

2. Tilsynsenheden har endvidere mulighed for at udstede påbud om, at kommunen skal genoptage en eller flere afsluttede sager om støtte til personer med handicap til fornyet behandling. Det er et krav for udstedelse af påbuddet, at kommunen ikke har overholdt handicaplovens bestemmelser. Det kan f.eks. dreje sig om, at en kommune har truffet afgørelse om afslag på støtte til en person med handicap uden at have foretaget en udredning efter handicaplovens § 25.
3. Tilsynsenheden har endelig mulighed for at påbyde kommunen at iværksætte en udredning efter handicaplovens § 25, hvis tilsynsenheden vurderer, at en person med handicap, hvis sag er igangværende eller afsluttet, har behov for ophold på et botilbud, men at et sådant ophold ikke er blevet tilbudt. Formålet med påbuddet er at afdække, om personen aktuelt har et behov for støtte efter Inatsisartutloven, herunder behov for ophold på et botilbud. Tilsynsenheden kan som led i påbuddet fastsætte en frist for, hvornår kommunalbestyrelsen skal have iværksat en udredning efter handicaplovens § 25.

16. Handicapråd, handicappolitik og kvalitetsstandarder for kommunalbestyrelsens service og ydelser til borgere med handicap, §§ 69-71

16.1. Handicapråd

§ 69

259

Kommunalbestyrelsen er forpligtet til at nedsætte et handicapråd, og fastsætte rådets opgaver og kompetencer. Handicaprådet har til formål at rådgive på handicapområdet, og har blandt andet til opgave at arbejde aktivt i udviklingen af kommunalbestyrelsens handicappolitik og administrationen af området samt at bidrage med rådgivning i kommunalpolitiske spørgsmål.

260

Handicaprådet kan endvidere drøfte spørgsmål af mere generel karakter og komme med forslag til såvel politiske som administrative initiativer. Handicaprådets opgave er også at rådgive kommunalbestyrelsen og formidle synspunkter mellem borgere og kommunalbestyrelsen i handicappolitiske spørgsmål. Først og fremmest skal det være et dialogforum mellem kommunen

og borgere med handicap. Handicaprådet skal rådgive kommunalbestyrelsen i handicappolitiske spørgsmål.

261

Handicaprådet beskæftiger sig med handicappolitiske spørgsmål for borgere med handicap og arbejder med overordnede problematikker på handicapområdet. Det er handicaprådets opgave at følge, vurdere og kommentere udviklingen samt medvirke med idéer og forslag til en positiv udvikling på handicapområdet. Handicaprådet høres, inden kommunen tager beslutning om vigtige initiativer på handicapområdet.

262

Kommunalbestyrelsen er forpligtet til at høre handicaprådet om alle initiativer, der vedrører personer med handicap, herunder handicappolitikken. Høringspligten vedrører kun generelle initiativer, da handicaprådet ikke har kompetence til at behandle sager om enkeltpersoners konkrete forhold.

263

Handicaprådet kan ikke behandle konkrete klagesager. Såfremt enkeltpersoners konkrete forhold giver anledning til spørgsmål af generel karakter, kan handicaprådet dog tage stilling på et generelt plan og alene til den del af problemstillingen, der er af generel karakter, men må ikke få kendskab til en enkelt persons sag.

264

Det er et krav, at handicaprådet nedsættes således, at der er lige mange medlemmer, der repræsenterer henholdsvis handicaporganisationernes interesser og kommunalbestyrelsens interesser, herunder parter, der udfører opgaver for kommunalbestyrelsen. Kommunalbestyrelsen skal dog være repræsenteret i handicaprådet.

Kommunen skal yde sekretariatsmæssig bistand til handicaprådet i fornødent omfang. Sekretariatsbistanden tilsigtes anvendt til bl.a. at indkalde til og være behjælpelig ved afholdelse af møder samt at tage referat og informere om indholdet af møder mv.

16.2. Handicappolitik § 70

§ 70

265

Kommunalbestyrelsen er forpligtet til at udforme en sammenhængende handicappolitik, med

henblik på at sikre den højst mulige kvalitet i kommunens støtte til personer med handicap. Med sammenhængende forstås, at handicappolitikken skal tage stilling til, hvordan man i kommunen yder det bedst mulige serviceniveau i forbindelse med støtte til personer med handicap, på tværs af de offentlige sektorer.

Handicappolitikken indeholder kommunens overordnede målsætning på handicapområdet, der bl.a. støtter den generelle udvikling af handicapområdet gennem samarbejde med relevante organisationer med henblik på at forbedre forholdene for borgere med funktionsnedsættelse, som f.eks. forebygger fysisk passivitet, social ensomhed og isolation.

266

Handicappolitikken kan blandt andet omhandle det tværsektorielle samarbejde om indsatserne på handicapområdet, målsætningerne for det kommunale serviceniveau, f.eks. i forhold til, at borgere med handicap kan forblive i eget hjem længst muligt, mv.

267

Kommunalbestyrelsen er forpligtet til at inddrage handicaprådet i forbindelse med udarbejdelsen af kommunens handicappolitik.

Handicappolitikken med det ønskede serviceniveauer vil understøtte indsatser på området og kan danne grundlag for udarbejdelse af strategier for at sikre opfyldelsen af de politiske mål på området.

268

Handicappolitikken skal udformes skriftligt og offentliggøres på kommunens hjemmeside. Dette skal bidrage til, at handicappolitikken er tilgængelig for alle borgere i kommunen.

269

Kommunalbestyrelsen skal endvidere orientere Naalakkersuisut om den udfærdigede handicappolitik, således at Naalakkersuisut til enhver tid har et samlet overblik over handicapområdet på kommunalt plan med henblik på udarbejdelse af en landsdækkende handicapstrategi.

270

Handicappolitikken skal revideres med højst 4 års mellemrum. Formålet med at revidere handicappolitikken er at sikre en tidssvarende handicappolitik, som løbende kan sætte

målsætninger for det kommunale serviceniveau. Handicappolitikken kan evt. indeholde målsætninger om kvalitetsstandarder.

16.3. Kvalitetsstandarder, § 71

§ 71

271

Kommunalbestyrelsen er forpligtet til at fastsætte kvalitetsstandarder for den støtte, kommunen yder sine borgere med handicap efter lovens kapitel 8. Kvalitetsstandarderne kan vedrøre såvel den materielle støtte, f.eks. hvor ofte tekniske hjælpemidler udskiftes, som den immaterielle støtte, f.eks. de faglige kompetencer hos støttepersoner eller niveauet for timer til ledsagelse.

Kvalitetsstandarderne skal være inden for rammerne af Inatsisartutloven. Der er således ikke hjemmel til at fastsætte kvalitetsstandarder, der ikke lever op til de krav, der i øvrigt fremgår af Inatsisartutloven. Kvalitetsstandarder skal indeholde oplysninger om indhold, omfang og udførelse af den enkelte type af støtte.

Kommunalbestyrelsen kan træffe beslutning om, at der skal fastsættes kvalitetsstandarder for kommunalbestyrelsens udmøntning af alle eller visse typer af støtte efter denne Inatsisartutlov. Der er således ikke en forpligtelse til at fastsætte kvalitetsstandarder for alle typer af støtte til personer med handicap, som måtte blive ydet i kommunen.

272

Kvalitetsstandarder skal udarbejdes skriftligt og offentliggøres på kommunens hjemmeside. Offentliggørelsen skal bidrage til, at kvalitetsstandarderne får karakter af rettigheder for de støtteberettigede personer. Kvalitetsstandarderne offentliggøres desuden som en del af kommunalbestyrelsens handicappolitik. Kvalitetsstandarderne skal ligeledes fremsendes til Naalakkersuisut til orientering, således at Naalakkersuisut til enhver tid har et samlet landsdækkende overblik over kvalitetsstandarderne inden for handicapområdet.

273

Kvalitetsstandarderne skal revideres med højst 2 års mellemrum. Formålet med at revidere kvalitetsstandarderne er at sikre, at kvalitetsstandarderne er tidssvarende.

274

Kvalitetsstandarderne beskriver hvad de enkelte ydelser og tilbud konkret dækker over, som enkeltvis kan vedrøre en speciel døgntilbud, kørselstilbud, madordningstilbud, hjemmehjælpstilbud m.m.

Indhold	Beskrivelse
1. Hvad er ydelsens lovgrundlag?	Inatsisartutlov nr. om ..., forordning nr. om ..., og eller bekendtgørelse nr. om ..., noteres her
2. Hvilke behov dækker ydelsen?	Her beskrives hvilke funktionsnedsættelser hos en person, ydelsen skal dække.
3. Hvem har visitationskompetencen?	Hvem beslutter at ydelsen skal leveres til persongruppen
4. Hvem kan modtage ydelsen?	Hvilke funktionsnedsættelser berettiger til modtagelse af ydelsen
5. Hvad er formålet med ydelsen?	Beskriv hvilke gavn persongruppen vil få ved at få ydelsen, som kan være at bevare eller udvikle nogle fysiske, psykiske eller sociale funktioner og hvad dækning af specifikke funktionsmangler vil betyde mentalt og socialt for persongruppen.
6. Hvad er ydelsens omfang?	Beskriv personaleressourcemæssig, materiale-mæssig og eller tidsmæssig omfang. Om der er Døgnbemanding eller i mindre tid
7. Hvilke aktiviteter kan indgå i ydelsen?	Eks. gåture, læse breve op for borgeren, personlig hygiejne, rengøring af hjem, udvikling af borgerens ressourcer m.m.
8. Hvilke aktiviteter indgår ikke i ydelsen?	Det kan være ydelser som gives af andre instanser, eksempelvis af sundhedsvæsenet
9. Hvem leverer ydelsen?	Er det kommunen eller en privat leverandør, i så fald hvilke?
10. Kompetencekrav til leverandøren?	Hvilken uddannelsesbaggrund skal der til for at varetage opgaven
11. Er der valgmulighed mht. leverandør?	Kunne en anden firma udføre opgaven, i så fald hvilke?
12. Hvordan følges op på ydelsen?	Revurdering af ydelse, afrapportering til en forvaltning handicapområdet er underlagt

13. Hvad koster ydelsen?	Forventet antal personer x pris på ydelsen pr. år
14. Standard for brugerindflydelse	Hvilke procedurer er der for brugerindflydelse, eks. samtale med brugeren, evt. brug af bisidder.
15. Klagevejledning	Kan der klages over afgørelsen Klagefristen er __uger fra afgørelsens dato. Klagen sendes til: Det Sociale Ankenævn Postboks 689 3900 Nuuk, eller kommunen. Hvad siger lovgivningen?

275

Kommunerne har pligt til i lighed med andre bestemmelser, at arbejde ud fra lighedsprincippet i forhold til kvalitetstandarder for kommunens ydelser på handicapområdet. Ydelserne skal baseres på individuelle vurderinger.

17. Finansiering og regulering af takster

17.1. Finansiering, §§ 72-73

§ 72

276

Det er kommunerne, der er forpligtede til at afholde udgifterne i forbindelse med støtte til personer med handicap i henhold til denne Inatsisartutlov.

277

Naalakkersuisut afholder de udgifter, der er forbundet med oprettelsen og driften af døgntilbud i henhold til denne Inatsisartutlov.

278

Finansiering af driften af døgntilbud sker ved kommunal takstbetaling, således at den anbringende kommune skal betale for de enkelte pladser, som den benytter på et døgntilbud.

279

Kommunerne afholder hver især de udgifter, der er forbundet med oprettelsen og driften af bokollektiver og beskyttede boenheder i henhold til denne Inatsisartutlov.

280

Naalakkersuisut kan indgå aftale med andre landes forvaltningsmyndigheder, hvori der fastsættes

nærmere regler om handlepligt og refusion i forbindelse med udgifter til støtte iværksat efter loven. Disse aftaler kan indgås, når en person, på de grønlandske myndigheders støtteforanstaltning, er anbragt uden for Grønland.

17.2. Takstbetaling samt lomme- og tøjpenge for personer anbragt på døgntilbud

§ 73

281

Kommunerne afholder udgifter for de personer med handicap, som er anbragt i døgntilbud efter § 48. For disse beregnes kommunens takstbetaling med et beløb pr. anbringelsesdøgn. Døgntilbuddet skal udbetale lomme- og tøjpenge til børn i døgntilbud, som er indeholdt i døgntaksten der fastsættes af Naalakkersuisut.

17.3. Regulering af takster § 74

§ 74

282

Bestemmelsen fastsætter, at takster fastsat i medfør af Inatsisartutloven reguleres 1 gang årligt og offentliggøres af Naalakkersuisut hvert år den 1. januar. Relevante satser og takster på området, som er fastsat af Departementet for Børn, og Unge og Familier, kan således ses i: Takstcirkulære om gældende sociale kontantydelse.

18. Klage

18.1. Klage. § 75

Kommunens afgørelse kan påklages til Det Sociale Ankenævn.

§ 75

283

En borger der har fået en afgørelse på en ansøgning hos kommunen i medfør af handicaploven, kan indbringe afgørelsen for det Social Ankenævn. Klagen skal indgives til det Social Ankenævn inden for seks uger efter afgørelsens dato. Det er derfor vigtigt at en afgørelse gives borgeren skriftligt, med en klar og korrekt begrundelse.

Ankenævnets adresse: Det Sociale Ankenævn, Postboks 689, 3900 Nuuk.

284

En person med handicap og dennes partsrepræsentant (bisidder, forældremyndighedsindehaver

eller værge) kan søge rådgivning og vejledning om indgivelse af en klage hos Det Landsdækkende Handicapcenter.

19. Øvrige bestemmelser

19.1. Statistik § 76

§ 76

285

Kommunerne er forpligtet til at fremsende de statistiske oplysninger, som Naalakkersuisut anmoder om. Naalakkersuisut kan herigennem få løbende adgang til statistisk viden om antal personer med handicap, herunder handicaptyper, aldersfordeling og andre parametre, som har betydning for at kunne følge udviklingen på området. For kommunen kan den statistiske viden ligeledes bruges til at skaffe sig viden omkring handicapområdet i kommunen og herigennem danne grundlag for kommunens udvikling og planlægning af handicapområdet.

Kommunen skal indberette statistiske oplysninger til Naalakkersuisut. Kommunen skal anvende de programmer eller formularer, der stilles til rådighed af Naalakkersuisut til indberetning. De statistiske oplysninger, der omfatter oplysninger om alder, køn, bosted, diagnose, igangsættelsestidspunkt for hjælp jf. Handicaploven, støtte foranstaltninger, bevillingstidspunkt og varighed, ajourføres løbende og indberettes til Naalakkersuisut senest én måned efter udløbet af et kvartal og et kalenderår, dvs. i januar, april, juli, og oktober måned. Naalakkersuisut kan til enhver tid anmode om supplerende indberetning.

19.2. Sanktionsbestemmelser, § 77

Tvangsbøder ved grov forsømmelse

§ 77

286

Naalakkersuisut ved Departementet for Børn, og Unge, Familier kan pålægge kommunalbestyrelsen tvangsbøder for grov eller gentagen forsømmelse eller skødesløshed i overholdelsen af kommunens forpligtelser som forvaltningsmyndighed i henhold til Inatsisartutloven.

Pålægelse og inddrivelse af tvangsbøder mv. over for kommunalbestyrelsen sker ikke gennem politiet, men gennem Departementet for Børn, og Unge, Familier, og kredsretten.

Tvangsbøder i henhold til stk. 1 tilfalder Landskassen.

20. Ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser

20.1. Ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser, § 78

§ 78

287

Denne Inatsisartutlov træder i kraft den 1. januar 2020.

Samtidig ophæves Landstingsforordning nr. 7 af 3. november 1994 om hjælp til personer med vidtgående handicap med senere ændringer.

Administrative forskrifter fastsat i medfør af Landstingsforordning om hjælp til personer med vidtgående handicap forbliver i kraft, indtil de afløses eller ophæves ved regler fastsat i medfør af denne eller andre Inatsisartutlove.

Når ansøgningen om støtte modtages:

Når en sagsbehandler modtager en ansøgning om støtte på grund af et varigt eller flere varige funktionsnedsættelser på grund af et handicap, fra en borger med handicap eller til en person med handicap, igangsættes sagsbehandlingen jf. Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap.

Der skal foretages følgende:

1. Indkald til samtale, se afsnit 4.2 fra side 31
2. Kun varig funktionsnedsættelse på grund af et eller flere handicap berettiger til støtte efter Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap, se afsnit 1.2 fra side 10.
3. Er omfanget af funktionsnedsættelsen og behovet for støtten åbenlys, eller er der behov for at beslutte og igangsætte en udredning, se afsnit 4.4. fra side 34.
4. En person med handicap skal tilbydes en bisidder, se afsnit 4.3 fra side 33.
5. Tag stilling til hvilke oplysninger der er behov for og hvor disse skal indhentes
6. Personen med handicap, eller dennes forældre hvis der er tale om et barn eller værgen hvis borgeren med handicap er umyndiggjort, skal give samtykke til ved underskrivelse af en samtykkeerklæring, hvilke oplysninger og til hvilke formål der må indhentes oplysninger. Samme samtykke skal indhentes ved videregivelse af oplysninger vedr. personen. Benyt Bilag 7 på side 18 i bilagshæftet.
7. Lav en funktionsevnevurdering ved brug af bilag 3 på side 7 hvis det er et barn eller bilag 4 på side 10 i bilagshæftet hvis det er en voksen person.

8. Når udredningen er færdig, skal der tages stilling til hvilken støttebehov borgeren har og hvad formålet med støtten er, lav en handleplan, se afsnit 4.5 på side 36. Benyt bilag 9 på side 21 i bilagshæftet.
9. Tag en snak med borgeren, dennes forælder eller værge om hvilken støtte der planlægges iværksat.
10. Tag en afgørelse over hvilken støtte der skal ydes, se afsnit 7, 8 og 9 fra side 48.

Benyt bilag 1 – tjekliste - på side 4 i bilagshæftet, for at holde styr på sagen.

Det er vigtigt at lave opfølgning på en sag, efter en for sagen passende tidsfastsættelse. Se afsnit 7.2 vedrørende løbende opfølgning fra side 50 samt afsnit 14 fra side 77 vedr. ændring og ophør af støtte.

Vær opmærksom på at der er andre støttemuligheder jf. afsnit 12 og 13 fra side 73.